

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 55 / III Legislatura / Cinquè període

Dimecres, 4 d'abril de 1990

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 47

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i quatre minuts.

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President proposa la posposició dels punts cinquè, sisè i vuitè de l'ordre del dia i la Cambra ho aprova per assentiment (p. 2615).

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política general de la infància (Punt novè de l'ordre del dia.)

El M. H. Sr. President en fa avinent la retirada (p. 2615).

Esmenes a la totalitat al Projecte de Llei de Pressupost de la Generalitat de Catalunya, de les seves Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per al 1990 (Punt primer de l'ordre del dia.)

Presentació del Projecte: H. Sr. Conseller d'Economia i Finances (p. 2615).

Esmena del G. p. Popular (a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)

Torn a favor: I. Sr. Curto (P) (p. 2620).

Esmena del G. p. d'Iniciativa per Catalunya (a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)

Torn a favor: I. Sr. Saura (IC) (p. 2624).

Esmena de l'A. p. del Centre Democràtic i Social (a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)

Torn a favor: I. Sr. Latorre (CDS) (p. 2628).

Esmena del G. Mixt (a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)

Torn a favor: H. Sr. Hortalà (M) (p. 2631) i I. Sr. Sánchez Ramos (M) (p. 2634).

Esmena de l'A. p. d'Esquerra Republicana de Catalunya (a la totalitat, de retorn del Projecte al Govern)

Torn a favor: *I. Sr. Colom (ERC) (p. 2636).*

La sessió se suspèn a dos quarts de dues del migdia i vuit minuts i es reprèn a un quart de cinc de la tarda i un minut.

Esmena del G. Socialista (a la totalitat)

Torn a favor: *H. Sr. Armet (S) (p. 2638).*

Torn en contra conjunt: *I. Sr. Escudé (CiU) (p. 2643).*

Votació conjunta: *rebutjades per 53 vots a favor, 68 en contra i cap abstenció (p. 2650).*

Presa en consideració de la Proposició de Llei de Modificació de la Llei de la Sindicatura de Comptes (Punt segon de l'ordre del dia.)

Torn a favor: *I. Sr. Escudé (CiU) (p. 2650).*

Posició dels grups: *I. Sr. Latorre (CDS) (p. 2651), I. Sr. Pueyo (ERC) (p. 2651), H. Sr. Hortalà (M) (p. 2652), I. Sr. Curto (P) (p. 2652), I. Sr. Saura (IC) (p. 2652) i I. Sr. Carnicer (S) (p. 2653).*

Votació: *aprovada per unanimitat (p. 2653).*

InterpeHació al Consell Executiu sobre les dificultats del sector turístic (Punt quart de l'ordre del dia.)

Formulació: *I. Sr. Colomé (P) (p. 2653).*

Resposta: *H. Sr. Conseller de Comerç, Consum i Turisme (p. 2654).*

Rèplica: *I. Sr. Colomé (P) (p. 2657).*

Contrarèplica: *H. Sr. Conseller (p. 2657).*

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President proposa a la Cambra una modificació de l'ordre del dia pel que fa al punt setè, que és aprovada per assentiment (p. 2658).

InterpeHació al Consell Executiu sobre els treballadors estrangers a Catalunya (Punt desè de l'ordre del dia.)

Formulació: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 2659).*

Resposta: *H. Sr. Conseller de Treball (p. 2660).*

Rèplica: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 2662).*

Contrarèplica: *H. Sr. Conseller (p. 2663).*

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President proposa a la Cambra l'alteració de l'ordre del dia pel que fa al punt onzè, al punt dotzè, a petició de l'I. Sr. Guitart i Domènech (S), i al punt tretzè, a petició de l'I. Sr. Gimeno (IC), la qual és aprovada per assentiment (p. 2663).

Moció subsegüent a la interpeHació al Consell Executiu sobre l'Estat Actual de la Formació Professional a Catalunya (Punt catorzè de l'ordre del dia.)

Presentació: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 2663).*

Esmena del G. p. de Convergència i Unió (núm. 1, de modificació)

Torn a favor: *I. Sr. Jané (CiU) (p. 2665).*

Esmena del G. Socialista (única, d'addició)

Torn a favor: *I. Sr. Guitart i Domènech (S) (p. 2665).*

Posició dels grups no esmenants: *I. Sr. Martín (CDS) (p. 2666), I. Sr. Pueyo (ERC) (p. 2666), I. Sr. Casanovas (M) (p. 2666) i I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 2667).*

Posició del grup presentant: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 2668).*

Votació de l'apartat 1: *aprovat per unanimitat (p. 2668).*

Votació dels apartats 2 i 3: *rebutjats per 25 vots a favor, 50 en contra i 2 abstencions (p. 2668).*

La sessió se suspèn a les vuit del vespre i vuit minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 47

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i quatre minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i l'Oïdor de Comptes.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, de Justícia, d'Indústria i Energia i de Comerç, Consum i Turisme.

Ordre del dia

1. Debat i votació de les esmenes a la totalitat al Projecte de Llei de Pressupost de la Generalitat de Catalunya, de les seves Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per al 1990.

2. Presa en consideració de la Proposició de Llei de Modificació de la Llei de la Sindicatura de Comptes.

3. Interpellació al Consell Executiu sobre la producció agrària.

4. Interpellació al Consell Executiu sobre les dificultats del sector turístic.

5. Interpellació al Consell Executiu sobre la política d'energia nuclear a Catalunya.

6. Interpellació al Consell Executiu sobre el suport institucional de projectes i activitats culturals.

7. Interpellació al Consell Executiu sobre la política lingüística.

8. Interpellació al Consell Executiu sobre la política financera i de l'ordenació de l'estalvi a Catalunya.

9. Interpellació al Consell Executiu sobre la política general de la infància.

10. Interpellació al Consell Executiu sobre els treballadors estrangers a Catalunya.

11. Interpellació al Consell Executiu sobre la política de seguretat ciutadana.

12. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Política del Professorat Públic.

13. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Implantació i el Control dels Abocadors d'Escombraries.

14. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre l'Estat Actual de la Formació Professional a Catalunya.

15. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la No-discriminació de Gais i Lesbianes a Catalunya.

16. Preguntes amb resposta oral.

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió.

D'acord amb l'article 133.5 del Reglament, ha estat dreçada la llista ordenada de les preguntes que han estat presentades per ser respostes oralment en el Ple, i també els noms de les il·lustres senyores diputades i il·lustres senyors diputats que les han formulat. Aquesta llista, com que ha estat distribuïda als senyors diputats, prega la Presidència que se l'eximeixi de la seva lectura.

Al mateix temps, i d'acord amb l'article 133.3 del Regla-

ment, s'anuncia que les esmentades preguntes se substanciaran demà a dos quarts de cinc de la tarda.

Modificació de l'ordre del dia

La Presidència proposa, d'acord amb l'article 62.4 del Reglament, les següents modificacions de l'ordre del dia: a sol·licitud dels il·lustres senyors diputats interpellants es posposen —o es proposa posposar— per al proper Ple el punt número 5 —interpellació al Consell Executiu sobre la política d'energia nuclear a Catalunya, que havia de formular el Diputat Il·lustre senyor Xavier Latorre—, el punt número 6 —interpellació al Consell Executiu sobre el suport institucional de projectes i activitats culturals, que havia de formular el Diputat Il·lustre senyor Aleix Vidal-Quadras—, el punt vuitè —interpellació al Consell Executiu sobre la política financera i de l'ordenació de l'estalvi a Catalunya, que havia de formular el Diputat Honorable senyor Joan Hortalà—, i, després, la interpellació punt número 3 —la interpellació al Consell Executiu sobre la producció agrària, que havia de formular el Diputat Il·lustre senyor Ramon Aleu, del Grup Socialista, a tramitar pel procediment d'urgència—, tant el Diputat interpellant com l'Honorable Conseller que ha de contestar demanen que se substanciï demà, dia 5 d'abril —dia 5 d'abril, el punt 3.

També ha estat retirada la interpellació sobre la política general de la infància, per part de la Il·lustre senyora Diputada interpellant, que corresponia al punt número 9 de l'ordre del dia.

Si no hi ha cap objecció o oposició, la Presidència considerarà aprovades les modificacions de l'ordre del dia per assentiment. (*Pausa.*) El silenci que s'observa, estima la Presidència que equival a un assentiment unànim.

Esmenes a la totalitat al Projecte de Llei de Pressupost de la Generalitat de Catalunya, de les seves Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per al 1990

Passem al primer punt de l'ordre del dia: debat i votació de les esmenes a la totalitat al Projecte de Llei de Pressupost de la Generalitat de Catalunya, de les seves Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per a l'any 1990. S'informa els membres de la Cambra que les esmenes han estat publicades en el Butlletí número 151.

Hi ha algun membre del Consell Executiu per presentar la iniciativa de la Llei? (*Pausa.*) Té la paraula l'Honorable Conseller senyor Macià Alavedra.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES (Macià Alavedra): Molt Honorable President del Parlament de Catalunya, senyores i senyors diputats, els Pressupostos són una peça fonamental de l'acció de govern i, per tant, és un honor per a mi presentar els Pressupostos de la Generalitat de Catalunya de l'any 1990 al Parlament. Aquests Pressupostos, els hem preparat una vegada coneguts els Pressupostos de l'Estat, que, com vostès saben, afecten d'una manera determinant el nostre estat d'ingressos.

Aquests Pressupostos es presenten en una conjuntura econòmica que ha estat fins ara favorable. El producte interior brut ha experimentat l'any 89 un creixement del 5,5%, superior al re-

gistrat al conjunt de l'Estat, que s'ha situat per sota del 5% —concretament, el 4,9, segons les últimes dades—, i també superior al del conjunt dels països de la Comunitat Econòmica Europea. Aquest creixement, però, ha estat desigual: mentre el sector primari ho feia a l'1,3%, el creixement de la construcció ha estat del 14,6%, la indústria, per la seva banda, ha registrat un augment del 5,4%, i el sector serveis, del 5,2% —superior al de l'any 88, però on s'ha de destacar l'alerta del sector turístic.

La inversió estrangera directa ha continuat essent un factor dinamitzador de l'economia espanyola i catalana. Les inversions estrangeres s'han multiplicat per 3,2, al conjunt de l'Estat, entre 1986 i 1989, i per 4,6, pel que fa a Catalunya, en aquest mateix període.

També l'evolució de l'ocupació ha estat un dels aspectes més positius de l'economia catalana durant 1989. Es van crear 155.000 llocs de treball nets, que, en termes relatius, representen un creixement de l'ocupació del 7,9% —aquesta mateixa xifra ha estat d'un 3,4 per a la resta de l'economia espanyola, fet que evidencia el major dinamisme assolit per l'economia catalana—; caldria anar més enllà de 1976, en les sèries d'ocupació a Catalunya, per trobar un volum d'ocupació comparable. L'expansió de l'ocupació iniciada l'any 1986 ja ha compensat la intensa destrucció de llocs de treball dels anys de crisi, entre 1977 i 1985.

Però les perspectives de creixement per al 1990, d'acord amb els indicadors disponibles, no són tan optimistes. La component més dinàmica de la demanda, la inversió, es veu ja afectada per la contenció del crèdit dictada per l'autoritat monetària i pels elevats tipus d'interès, tant nominal com reals. A aquestes perspectives menys optimistes hem d'afegir les febleses més estructurals de la nostra economia, com són el profund i cada vegada més gran dèficit —1,35 bilions l'any 89 a Catalunya, un 31% més que l'any 88—, fruit de molts factors, però també de la pèrdua de competitivitat dels nostres productes. El baix nivell de despeses en R+D, la necessitat de potenciar i donar qualitat a la formació, la insuficiència d'infraestructures físiques: aquestes i altres són debilitats, són riscos que hem de reduir per reforçar la competitivitat de les nostres activitats econòmiques amb vista a l'assoliment del mercat interior a finals de 1992.

Aquests aspectes, ens els recordava el Parlament de Catalunya en la seva Resolució 93/III, de 17 de novembre de 1989, i el Govern els té com a propis des de fa temps en la seva acció de govern. Darrerament, fa molts pocs dies, a nivell de l'Estat, s'ha parlat del pacte de la competitivitat, que, a més de les accions de tipus microeconòmic, requereix, al nostre entendre, la utilització d'instruments més generals, competència de l'Administració central, com és la necessària reforma fiscal, que crec que ha de ser fruit d'un ampli consens de les forces polítiques.

És per això, i en part també per les necessitats d'atendre les despeses derivades de la celebració dels Jocs Olímpics, que presentem uns pressupostos que qualificaria de moderadament expansius. Els de la Generalitat comporten el 21,3% d'increment respecte als aprovats l'any anterior, i els consolidats —que inclouen els organismes autònoms i les entitats gestores—, el 23,1%.

La qualificació de «moderadament expansius» està en relació, evidentment, amb les necessitats a què he fet referència anteriorment. Aquestes necessitats queden reflectides, en el

Pressupost que presentem, en l'augment important de les operacions de capital, capítols VI i VII, que s'incrementen en un 27% en el Pressupost de la Generalitat i en un 34,3% en el consolidat. Aquests augments encara són més importants si hi afegim, als esmentats capítols, el VIII, relatiu a variació d'actius financers, que inclou les aportacions de capital a entitats de dret públic sotmeses a l'ordenament jurídic privat, com per exemple els Ferrocarrils de Catalunya, el Laboratori General d'Assaigs, el CIDEM, etcètera; resulta, en aquest cas, un increment del 38,7% per al Pressupost estricte i del 45,2% per al consolidat.

Però, a part d'aquestes necessitats o raons internes, cal donar algunes referències externes per tal de comparar les nostres accions pressupostàries amb la d'altres administracions públiques. Així, si comparem el Pressupost 90 de l'Administració central respecte a l'inicialment aprovat per al 1989 —i no al liquidat, que és com s'ha fet fins ara la comparació—, ens adonarem que l'augment és del 19%; d'altra banda, els Pressupostos ja aprovats per al 1990 d'algunes comunitats autònomes comporten augments similars als nostres, com és el cas d'Andalusia —el 17,7%—, Astúries —el 19,8%—, Castella-Lleó —el 22,9%—,...

També hem de dir que la Generalitat parteix d'una despesa per habitant, el 1989, en serveis comuns —és a dir, bàsicament, sense tenir en compte Seguretat Social i Ensenyament—, de les més baixes de l'Estat: 34.383 pessetes, lluny de la mitjana de les comunitats autònomes de règim comú —és a dir, sense comptar les forals—, que és de 43.177, i més lluny de les de règim foral, que se situa en 92.386 pessetes per habitant. Si tenim en compte les comunitats autònomes amb competències en seguretat social i ensenyament, únicament València tenia una despesa global per habitant —106.504 pessetes— inferior a la de Catalunya, de 114.259 pessetes, mentre que Andalusia en tenia 133.000 i el País Basc 178.000 per habitant.

Lògicament, el que es gasta és en funció dels ingressos ordinaris i de l'endeutament. Vegem qui són els primers, deixant de banda la sanitat, que té un finançament específic. Referim-nos únicament a les comunitats autònomes no forals: per a serveis comuns, Catalunya rebia el 1989, per càpita, el 63,5% de la mitjana, la més baixa de totes les comunitats autònomes —Extremadura, en l'extrem superior, rebia el 187,6% de la mitjana—; si únicament tenim en compte les comunitats autònomes amb competències en ensenyament —només cinc comunitats autònomes de règim comú tenen competències en aquest tema, ho recordo—, Catalunya rebia el 88,8% de la mitjana —per sota només hi havia València, amb el 86,5%; Canàries, a l'extrem superior, rebia el 127,6% de la mitjana d'aquestes cinc comunitats autònomes amb competència en ensenyament.

Per assolir el nivell de despeses, la Generalitat, de la mateixa manera que les altres comunitats autònomes, s'ha d'endeutar. Concretament, en els Pressupostos que presentem proposem un endeutament brut de la Generalitat de 48.000 milions de pessetes, i 19.378,8 milions dels organismes, dels altres organismes —si parléssim en termes nets, és a dir descomptant les amortitzacions, les xifres serien de 35.414 i 16.058,8 milions, respectivament. També aquí voldria recordar que Andalusia s'endeuta, enguany, per 91.687 milions; Astúries, per 8.100; Castella-Lleó, per 33.988; Castella - la Manxa, 16.660, i el País Basc, per 35.100 milions. De totes aquestes comunitats autònomes que acabo de citar, únicament Astúries s'endeuta, per habitant,

una mica menys que Catalunya; les altres ho fan amb xifres més elevades.

En definitiva, de manera breu, però crec que a bastament, he intentat deixar clar que el nivell de despesa dels Pressupostos que presentem no és alt, malgrat el seu augment, que fan també altres administracions públiques. També s'ha fet palès, amb dades comparatives, que el sistema de finançament —malgrat la millora que va comportar l'any 87— no beneficia Catalunya, especialment pel que fa a competències comunes.

Passem ara a parlar més detalladament dels ingressos. De les previsions d'ingressos de la Generalitat per a l'any 90 ens podem referir a la distinció entre els ingressos que vénen condicionats, els que es poden considerar incondicionats i els recursos extraordinaris procedents del producte de l'endeutament. Els ingressos que vénen condicionats, en el sentit que s'han de destinar a una finalitat prèviament determinada, assoleixen la xifra de 561.001 milions de pessetes i representen més de la meitat de tots els ingressos previstos per a l'any 90 —concretament representen un 56,8%—, o sigui que es pot dir que més de la meitat del Pressupost de la Generalitat ha d'anar destinat a unes despeses específiques en funció dels ingressos. Dins d'aquest grup destaquen les transferències per finançar els serveis sanitaris i socials, transferits de la Seguretat Social, amb un import previst de 332.941 milions de pessetes, i les destinades als ens locals a través de la participació en els ingressos de l'Estat, que s'han estimat, inicialment, en 143.574 milions de pessetes, i que la Generalitat rep i immediatament distribueix als ens locals; s'inclouen també dins d'aquest grup els recursos procedents de la Comunitat Econòmica Europea a través del Fons Europeu de Desenvolupament Regional i del Fons Social Europeu, amb uns imports, el FEDER, de 5.000 milions de pessetes, i el Fons Social Europeu, de 2.500 milions de pessetes, respectivament, consignats en l'estat d'ingressos del Pressupost que avui presentem.

Cal destacar que en la reforma recent dels fons estructurals que hi ha hagut a Europa —FEDER, FEOGA, FEOGA-Orientació, Fons Social Europeu—, Catalunya ha quedat exclosa de l'objectiu 1, que és el que concentra el major volum de recursos —per exemple, en el FEDER concentra el 80% dels recursos del FEDER. Ha quedat exclosa, Catalunya, a causa que Catalunya té un PIB per habitant —mesurat en termes de poder de compra estàndard— del 93% de la mitjana comunitària, que és inferior, per tant, a aquesta mitjana, però superior al 75%, que és el llindar per entrar a formar part de l'esmentat objectiu número 1. Pel que fa al FEDER, el fons més important de tots, l'actuació del FEDER a Catalunya ha quedat restringida als objectius 2, reconversió de regions en declivi industrial, i 5b, que és el desenvolupament de zones rurals.

D'altra banda, els ingressos incondicionats, que són de 378.970 milions de pessetes, signifiquen un 38,3% del total dels ingressos, i un increment, en relació amb les previsions de l'any anterior, del 28%: aquests ingressos, malgrat que des d'un punt de vista jurídic es puguin considerar incondicionats, no signifiquen en cap cas la magnitud del marge de decisió de què disposa la Generalitat per decidir la distribució i el volum de la despesa, ja que una bona part dels recursos considerats com a incondicionats estan vinculats al finançament dels serveis transferits de l'Estat, òbviament, i, en definitiva, això comporta que la Generalitat s'ha de fer càrrec d'unes despeses determinades

pels decrets de traspassos de serveis de l'Administració central —com a exemple podem donar els sous dels mestres i els funcionaris transferits, en general.

En aquest grup d'ingressos, i per la seva importància quantitativa, s'han de destacar, en primer lloc, els recursos procedents del percentatge de participació en els ingressos de l'Estat per aplicació de la fórmula de finançament, que representa un 16,4% del Pressupost, amb un total previst de 161.833 milions de pessetes.

En segon lloc, dins d'aquests ingressos, cal fer referència als recursos procedents de la recaptació pels tributs cedits de l'Estat, pels quals es preveuen uns ingressos de 151.091 milions de pessetes, xifra que és un 55,6% superior a la previsió de l'any anterior: aquest és un percentatge que cal destacar per la seva importància, però cal considerar que la recaptació pels tributs cedits l'any 1989 va ser molt superior a la seva previsió inicial, i, si comparem les previsions de recaptació per a l'any 90 amb la recaptació realment efectuada l'any 89, aquest increment representa un 17%; és a dir, un 55,6%, que pot semblar un percentatge molt elevat, comparant pressupost inicial i pressupost inicial, però, comparant pressupost inicial del 90 amb el que realment va ser el 89, l'increment és del 17% —per tant, perfectament realitzable, segons el nostre entendre.

La bona evolució de la recaptació dels tributs cedits és un dels punts que caldrà tenir en compte en la negociació del futur sistema de finançament a aplicar a partir del 1992, en el sentit de dotar les comunitats autònomes d'una major responsabilitat fiscal, tant des del punt de vista de l'assignació d'una part dels grans impostos recaptats en el territori de la comunitat autònoma com des de la participació en la seva gestió. No vull avançar més en aquest tema, que és objectiu prioritari del nostre Govern, perquè és la nostra intenció avançar de manera consensuada amb les forces polítiques catalanes en la transcendental negociació que s'iniciarà aquest any i que, per altra banda, es presenta en un clima de reforma fiscal a nivell de l'Estat, impulsat al seu torn per la lliure circulació de capitals a Europa i la consegüent harmonització fiscal.

Els tributs cedits són ingressos gestionats per l'Administració de la Generalitat, que, conjuntament amb els tributs propis i altres ingressos corrents, aporten al Pressupost de la Generalitat 177.106 milions de pessetes, i representen només un 17,9% del total del Pressupost, percentatge que significa —malgrat el seu augment— una reduïda capacitat de producció de recursos, ja que la major part dels ingressos provenen de transferències d'altres administracions públiques, o sigui de recursos que no són gestionats per l'Administració de la Generalitat.

Tractant el tema de la importància de les transferències com a font de finançament de la Generalitat, voldria fer referència al tema de la inversió i el seu finançament per l'Estat. Fins a l'any 89, els recursos per finançar la inversió nova dels serveis traspasats de l'Administració central procedien, bàsicament, del Fons de Compensació Interterritorial, el qual havia de servir al mateix temps com a mecanisme per a la correcció dels desequilibris interterritorials. En la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera, el 21 de febrer d'enguany, el 21 de febrer passat, s'acordà una modificació en la distribució dels recursos del Fons de Compensació Interterritorial —aquesta modificació té caràcter transitori durant els anys 90 i 91, fins que es negociï el nou sistema de finançament, i no hipoteca aquesta negociació

ni el nou sistema de finançament.

La reforma del Fons de Compensació Interterritorial ha comportat que només participin d'aquest Fons les comunitats autònomes amb rendes per càpita menors —les que a Europa són, per entendre'ns, objectiu 1, és a dir que arriben fins al 75% de la mitjana europea—, i per a les altres comunitats, dins de les quals hi ha Catalunya, s'estableix una compensació transitòria per tal de garantir unes dotacions per afrontar les despeses d'inversió. Per a la Generalitat de Catalunya, aquesta compensació transitòria s'estableix en 26.330 milions de pessetes, que representa un increment del 10,2% en relació amb la dotació del Fons de Compensació Interterritorial de l'any anterior, que últimament havia estat ja afavorit per l'evolució de les variables de la fórmula, principalment el saldo migratori. El saldo migratori, a partir de l'any 86, havia jugat a favor de Catalunya —contràriament al que era previsible— i havia donat per al Fons de Compensació, l'any 89, un nivell elevat, del qual es parteix per fer el càlcul per als anys 90 i 91, i s'incrementa, per als anys 90 i 91, de la mateixa manera com s'incrementen els impostos directes de l'Estat —és a dir, concretament, per a l'any 90, d'un 10,2. A més a més, els recursos de la compensació transitòria tenen —i això és molt important— el caràcter d'incondicionats, ja que no van associats a uns projectes d'inversió determinats, tal com anaven en l'anterior Fons de Compensació Interterritorial.

S'ha millorat, també, en el tema de la gestió i tramesa dels fons des de l'Administració central. Amb el nou sistema es rebrà mensualment la dotzena part de la dotació total, de manera que cada mes es produirà una tramesa de recursos per destinar a inversions —recordem que, amb l'anterior sistema del Fons de Compensació, per tal de rebre els fons corresponents s'havia de justificar l'execució dels projectes d'inversió.

No voldria acabar la referència als ingressos sense parlar dels relatius als serveis sanitaris, que signifiquen la tercera part del nostre Pressupost. Els serveis sanitaris de la Seguretat Social estan finançats mitjançant la participació en el pressupost de despeses de l'INSALUD, tant en els seus crèdits inicials com en les seves desviacions liquidades. Aquest criteri de finançament esdevé molt restrictiu i crea una total dependència entre els ingressos que rebem i la política de despeses seguida per l'INSALUD, dependència financera amb un element addicional pernicios per a les comunitats autònomes que han assumit la gestió de l'INSALUD, ja que la participació en les desviacions es percep amb el retard, com a mínim, d'un any, una vegada tancada la comptabilitat de l'INSALUD. Enguany, tenim pendent de cobrament, com a mínim —segurament serà més; esperem-ho—, 46.000 milions de pessetes de la liquidació de l'exercici del 1989.

No vull estendre'm en reflexions sobre aquesta problemàtica, que serà tema prioritari dintre de la revisió del finançament autonòmic, però estem treballant en l'establiment d'un automatisme per cobrar la part que ens toca de la desviació a mesura que es produeix.

Al marge dels recursos ordinaris que preveu la Generalitat, s'ha de fer referència a la previsió del producte de l'endeutament, que es considera un recurs extraordinari i s'obté per lliure decisió de l'Administració autonòmica per finançar inversions.

La previsió d'endeutament a llarg termini per al 1990 és de 48.000 milions de pessetes, i significa un 4,9% del total del

Pressupost de la Generalitat. Aquesta previsió és superior, en 12.000 milions de pessetes, a l'endeutament autoritzat l'any anterior, que va ser de 30.000 milions en el pressupost inicial, però hem de recordar que hi hagueren 6.000 milions addicionals de deute públic, per la Llei 9/89, de Concessió d'un Crèdit Extraordinari. Per tant, l'endeutament global a llarg termini de 1989 fou de 36.000 milions, i hauríem de comparar 48.000 milions d'endeutament brut consignat en el Pressupost de 1990 amb els 36.000.

Pel que fa a l'endeutament net, o sigui la diferència entre la previsió d'endeutament i les amortitzacions que s'efectuaran durant l'any, la previsió per a l'any 90 és de 35.414 milions de pessetes, la qual cosa significa un increment, en termes percentuals, del 26,7% en relació amb l'endeutament net de l'any anterior.

Per altra banda, la càrrega financera —o sigui, les anualitats d'amortització per capital i interessos— queda molt lluny del límit establert en la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes, llei per la qual aquella càrrega financera no pot superar el 25% dels ingressos corrents de la comunitat autònoma. Per a la Generalitat de Catalunya, les previsions de l'any 90 determinen un nivell de càrrega financera al voltant del 4,3%; en pessetes, el límit de la LOFCA seria de 186.431 milions, i la càrrega financera per interessos i amortitzacions inclosa en els pressupostos del 90 és de 38.707; el límit en pessetes, doncs, seria de 186.000, i la realitat és de 38.000.

Si bé abans hem dit que el nivell d'endeutament de la Generalitat per a l'any 90 no era excessiu, voldria incidir en el tema des d'un altre angle: acabem de dir que l'endeutament de la Generalitat que presentem per al 1990 significa el 4,9 del total del Pressupost; en el Pressupost ja aprovat d'Andalusia, aquest percentatge era del 7,5%, i en el del País Basc, el 8,2%.

Passem ara a analitzar les despeses. La política de la despesa s'articula entorn a tres grans línies: la primera és l'atenció als serveis públics fonamentals, com són la sanitat i l'educació, als quals destinem més de la meitat de l'augment total de la despesa; la segona línia és el reforçament de la competitivitat de les nostres activitats econòmiques, que requereix l'impuls de construcció d'infraestructures, recerca, transferències de tecnologia i formació; la tercera línia és la d'afrontar les obres necessàries per als Jocs Olímpics, i aquestes dues darreres línies d'actuació tenen el seu reflex pressupostari en l'important augment de les inversions.

Voldria assenyalar també que, si bé el principi d'equitat ha de ser un dels principis inspiradors de l'assignació territorial de les inversions, la Generalitat no pot deixar de tenir en compte altres factors, com per exemple la correcció de dèficits d'equipaments i d'infraestructures existents, en potenciar altre desenvolupament endogen de cada àrea territorial, o les característiques específiques d'algunes parts del territori, com són les zones de muntanya. Això no obstant, si es compara la renda per càpita amb la inversió per càpita de cada comarca, s'observa un esforç envers les comarques de menor renda per càpita; així, de les dotze comarques amb menor renda per càpita de Catalunya, deu tenen una inversió per càpita superior a la mitjana.

Feta aquesta introducció, passariem a descriure la despesa segons les diferents classificacions normalment utilitzades: econòmica, orgànica i funcional. Atenent la seva classificació eco-

nòmica, es pot destacar que les operacions corrents tenen un ritme de creixement inferior a les despeses de capital i financeres. En efecte, enfront d'un augment de despeses corrents del 18,3%, inferior a l'augment del total del Pressupost, les despeses de capital creixen, com hem dit abans, el 38,7%; per tant, el pes específic de les despeses corrents respecte al pressupost total de la Generalitat es redueix, ja que, mentre l'any 89 se situaven al 86,4%, l'any 90 se situen al 84,3%.

Dins del grup de les operacions corrents, cal assenyalar que les despeses de personal creixen un 19%, nivell inferior al global de la despesa, i representen un total del 18% del pressupost de 1990, percentatge lleugerament inferior al de l'any anterior. D'altra banda, es pot constatar que el pes específic d'aquest tipus de despesa en el pressupost total és inferior a Catalunya que a altres comunitats autònomes amb el mateix nivell de competències: a Andalusia, aquest pes del capítol I és del 20,6%, i al País Basc, del 18,6%.

Com hem dit reiteradament, és important destacar el fort augment de la inversió, entenent aquest concepte com la suma d'inversions reals, transferències de capital i variació d'actius financers. L'augment global d'aquests conceptes és de 39.940 milions de pessetes i ha estat destinat, en un 44,2%, al Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

Com a àrees a destacar en matèria d'inversió, és important assenyalar la de les activitats relacionades amb els Jocs Olímpics, que representen una xifra global de 23.937,9 milions de pessetes per al 1990, i que responen a quatre tipus diferents de despesa.

Actuacions inversores a càrrec dels pressupostos dels departaments de la Generalitat, amb un import per al 90 de 13.514,4 milions de pessetes, dels quals un 91,7% es finança mitjançant l'endeutament específic i la resta amb càrrec a les aportacions del Fons Europeu de Desenvolupament Regional. El cost total dels projectes és, no obstant això, de 37.601,8 milions de pessetes, dels quals 5.500, aproximadament, corresponen a anys anteriors al 1990, i 18.591,3, al 91 i al 92. Aquestes inversions es concentren bàsicament en el Departament de Política Territorial i Obres Públiques —concretament, en matèria de carreteres i transports— i en la Secretaria General de l'Esport, del Departament de Presidència.

Una altra línia en el tema que estic tractant dels Jocs Olímpics són les actuacions inversores amb càrrec al pressupost de l'Institut Català del Sòl, que consisteixen en la compra de sòl i en projectes d'urbanització per a instal·lacions relacionades amb els Jocs Olímpics. El cost total d'aquestes actuacions és de 2.399,5 milions de pessetes, dels quals 277,4 corresponen a anys anteriors, 1.700 milions a l'anualitat de 1990 i 417,2 a la de l'any 91.

Una altra línia són les actuacions inversores amb càrrec al pressupost de l'Institut Català de la Salut, que el 90 representen 377 milions de pessetes, i que consisteix en el remodelatge de l'Hospital del Mar, com a hospital olímpic, i en la construcció i l'equipament d'un centre d'assistència primària a la Vila Olímpica. El cost total de les actuacions és de 1.913 milions de pessetes, dels quals 660 corresponen a anys anteriors i 876 al període 91-92.

Finalment, actuacions inversores a realitzar per empreses totalment o majoritàriament de la Generalitat —em refereixo, concretament, a l'empresa de gestió d'infraestructures prevista

en aquest Pressupost, a constituir d'acord amb les previsions que aquest conté i la part proporcional de TABASA—; en conjunt, aquestes actuacions assoleixen la xifra, el 1990, de 8.341,7 milions de pessetes. El cost total d'aquestes inversions és de 23.249,9 milions de pessetes, dels quals 3.058 corresponen a anualitats anteriors i 11.850,1 a les del 91 i 92.

En relació amb l'empresa de gestió d'infraestructures, crec que és oportú fer ressaltar les seves característiques i finalitats: serà una empresa que realitzarà inversions viàries relacionades amb els Jocs Olímpics, sempre per compte de la Generalitat i respectant, en la seva actuació, els principis de publicitat i concurrència. Les obres concretes que s'ha previst que executi són l'anomenada pota sud del Segon Cinturó, la variant de Banyoles i el desdoblament de la carretera Girona-Banyoles. El cost total previst d'aquestes obres és de 15.724,1 milions de pessetes, dels quals 3.874 corresponen a l'any 90 i 11.850,1 a les anualitats 91-92.

Una altra àrea a destacar en matèria d'inversions és la que preveu l'Institut Català del Sòl en el programa d'ajuda a la construcció, rehabilitació i accés a l'habitatge —surto ara, evidentment, dels Jocs Olímpics—, que per a l'any 90 representa una xifra de 3.700 milions de pessetes, i que té com a comesa principal el foment de la construcció de nous habitatges i la conservació i millora del patrimoni mobiliari, mitjançant l'elaboració i el control dels programes d'habitatges de promoció pública.

Cal esmentar també les transferències de la Direcció General d'Administració Local amb destinació als municipis i consells comarcals, per un import de 4.355,2 milions de pessetes, xifra que representa un 125% respecte a l'any anterior, i que té com a funció principal la cooperació econòmica per a la realització de competències d'obres i serveis locals. Tot i així, s'ha de destacar que les transferències globals de la Generalitat amb destinació a les corporacions locals assoleixen la xifra de 18.256 milions de pessetes, de les quals el Departament de Governació i el d'Ensenyament representen la major part, i que significa sobre l'any anterior un increment del 35%.

Des de la perspectiva orgànica, que ens diu qui és el responsable de la despesa, s'ha de destacar que el Departament de Sanitat i Seguretat Social i el d'Ensenyament gestionen el 33,6% i el 23,5%, respectivament, del Pressupost, i que el següent departament en importància, per la seva capacitat de gestió, és el de Política Territorial i Obres Públiques, amb el 6,9% de la despesa. D'altra banda, aquests tres departaments són els que absorbeixen un creixement superior, en valors absoluts, el qual és de 107.765 milions de pessetes.

És important destacar l'increment experimentat en el Pressupost del Departament d'Indústria, que, encara que amb un pes específic no tan elevat com els anteriors, té un pressupost que ha passat de 9.324.000.000 de pessetes l'any 89 a 12.900.000.000 l'any 90. Aquest fort augment és motivat bàsicament per la necessitat de modernització de les empreses catalanes, a través de subvencions per al foment d'inversions industrials, especialment en àrees preferents i comarques en regressió demogràfica; d'altra banda, també es preveu un estímul a les exportacions catalanes a través de l'augment de les dotacions al COPCA —Consorci de Promoció Comercial de Catalunya.

En termes relatius, altres departaments que representen in-

crements substancials de les seves dotacions pressupostàries són el de Presidència, amb 39,7% d'augment, a causa de la posada en marxa, bàsicament, del Canal 33 i a les dotacions a la Secretària General de l'Esport, relacionades moltes d'elles amb els Jocs Olímpics; el de Governació, amb un 38,9%, que està adreçat principalment a transferències de capital a entitats locals i a les noves promocions de mossos d'esquadra; Treball, que creix un 38,8% —un 31,8%, perdó—; Cultura, amb un augment del 30,1; Justícia i Benestar Social, amb creixements del 21,7 i 21,5 respectivament.

Comerç, Consum i Turisme ha experimentat un increment inferior al global, s'ha de destacar l'augment experimentat per la Direcció General de Turisme, del 27%, que es destina, bàsicament, a ajuts a empreses per a la modernització dels allotjaments turístics i el turisme de neu. D'altra banda, encara que el creixement del pressupost d'aquest any és reduït, s'ha de destacar que en el període 88-89 va experimentar un creixement del 42%.

La classificació funcional de les despeses permet posar de manifest les àrees d'actuació sobre què incideixen les despeses pressupostades per al 90 i, per tant, la destinació dels recursos.

La funció de major importància quantitativa en el Pressupost de la Generalitat és la de producció de béns públics de caràcter social, bàsicament educació i sanitat. A aquesta funció es destina el 60,5% del Pressupost i, d'altra banda, és la funció que assoleix la part més gran de l'augment de despeses del 1990: 101.064.000.000 d'un increment total de 173.288.000.000, és a dir un 58,3%.

La funció de despesa que el 90 experimenta un major augment en termes percentuals és la de producció de béns públics de caràcter econòmic, entre els quals destaquen els relatius a la infraestructura, a les infratructures, que creix respecte a l'any 89 un 53,6%, al qual es destinen 21.696.000.000 de l'augment de despeses del 90.

El Pressupost d'enguany inicia, per altra banda, un programa pilot sobre renda mínima d'inserció social, d'acord amb les converses amb els sindicats, el qual pretén donar un tractament global a les situacions de necessitat que es donen a Catalunya. L'actuació prevista es distribueix, es divideix en quatre blocs: una subvenció econòmica, que estableix una renda mínima; en segon lloc, ajuts finalistes per cobrir necessitats de caràcter bàsic per tal d'evitar situacions de marginació social; en tercer lloc, accions d'assistència social per tal d'orientar en l'ús dels serveis que promouen les institucions públiques i privades, i, en quart lloc, la inserció social, que inclou un conjunt d'iniciatives per a l'orientació laboral i la formació ocupacional. El crèdit previst per dur a terme aquestes actuacions és de 2.000.000.000 de pessetes, la gestió dels quals s'assigna als Departaments de Benestar Social i de Treball, i la seva dotació s'assigna a parts iguals entre aquests dos departaments que acabo de citar.

El Pressupost de despeses inclou també una dotació per a la compensació per la pèrdua de poder adquisitiu de l'any 89 per al personal de la Generalitat; aquesta compensació, acordada pels sindicats a nivell de l'Estat i que la Generalitat trasllada al seu Pressupost, és de 52.525 pessetes, i representa una dotació pressupostària de 3.400.000.000 de pessetes que, com que afecta tots els departaments de la Generalitat, figura en una secció pressupostària específica anomenada «despeses de diversos departaments».

En definitiva, senyores i senyors diputats, aquests pressupostos tenen la pretensió de superar el que podríem anomenar els tres colls d'ampolla del nostre creixement econòmic: les infraestructures —tant pel que fa a comunicacions com a altres infraestructures, com per exemple obres hidràuliques i altres—; la necessitat de formació, singularment la universitària —ja ahir es va aprovar, per exemple, el projecte de llei de la quarta universitat— i la formació professional; per últim, les febleses de les accions d'R+D, potenciant les sinergies universitat-empresa a través de centres de transferència de tecnologia, i les accions portades a terme, bàsicament, pel Departament d'Indústria i Energia i el CIDEM, el Laboratori d'Assaigs, l'IDIADA, etcètera, que ajudin les empreses en les fases pre-competitives de la producció. Tot això requereix, però, cohesió social: els agents econòmics socials i les administracions públiques han de ser conscients que els reptes del mercat interior del 1993 no podran assolir-se plenament sense atendre les capes socials i els sectors menys afavorits.

Senyor President, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller.

Comença el debat de les esmenes a la totalitat del Projecte de Llei. D'acord amb els articles 67.4 i 113.3 del Reglament, s'ordenarà de la manera següent: en primer lloc, intervindran els grups parlamentaris per defensar les esmenes a la totalitat —per ordre de la presentació d'aquestes esmenes en el Registre del Parlament—, per a la qual cosa disposaran de trenta minuts, i acte seguit hi haurà possibilitat d'un torn en contra, també de trenta minuts de durada, i finalment podran intervenir els grups parlamentaris que no ho hagin fet, per fixar llur posició.

Passem a les esmenes a la totalitat: la primera és la presentada pel Grup parlamentari Popular. (*L'I. Sr. Clotas s'aixeca per parlar.*)

El Sr. CLOTAS: Senyor President, potser per aclarir al conjunt de la Cambra que no estigui absolutament assabentat de l'ordre del Registre, demanaríem a la Presidència que facilités o ens digués quin és l'ordre de registre presentat.

El Sr. PRESIDENT: Amb molt de gust, senyor Clotas. És l'ordre de presentació en el Registre, com ja he dit: primer, el Grup Popular; en segon lloc, Iniciativa; en tercer lloc, l'Agrupació del CDS; en quart, el Mixt; la cinquena esmena, Esquerra Republicana, i la sisena, el Grup Socialista. Per defensar la primera, té la paraula, pel Grup Popular, l'Illustre senyor Curto.

El Sr. CURTO: Senyor President, senyores i senyors diputats, quan a mitjan mes de febrer alguna intel·ligència privilegiada de l'Administració de la Generalitat presumia públicament de l'enorme eficiència del Consell Executiu, perquè el Consell Executiu va aconseguir elaborar i presentar, només en una setmana, un Pressupost de més d'un bilió de pessetes, de seguida vaig respondre, de seguida vaig pensar que la intemperància d'esta presumpció no deixava moderar les passions, perquè l'eficiència com a causa productora de l'efecte, lamentablement, no és la millor virtut de què pugui presumir el Govern de la Generalitat.

Per la seva composició, per la forma, pel fons i, en definitiva, per la seva naturalesa, Honorable Conseller d'Economia i Finances, estos Pressupostos no resisteixen una anàlisi i encara menys resisteixen un examen que tingui com a finalitat determinar la suficiència, lo mètode i l'aptitud del còmput anual que avui vostè, en nom del Consell Executiu, sotmet a la nostra

consideració. I quan avui parlava, fa uns moments, l'Honorable Conseller, i quan l'informe econòmic i financer del 1990 analitza i valora les qualitats i els defectes de l'economia espanyola i de l'economia catalana, un arriba a la conclusió que, en virtut del vigor, lo compromís polític i la responsabilitat de governar exigeixen adoptar conductes de solidaritat fonamentades en regles de contenció, perquè les expectatives d'inflació a què es refereix lo seu informe econòmic apareixen avui clarament disparades, perquè les mesures monetàries han estat insuficients i, en definitiva, perquè els agents econòmics no han generat la credibilitat indispensable per reduir l'excessiu creixement de la demanda interna. I el Govern de la Generalitat, amb els instruments de què disposa —lo més importants d'ells, probablement, lo Pressupost que avui estem discutint—, no pot ser estrany als resultats i a les previsions desfavorables per a Catalunya en relació amb la reducció desordenada del creixement econòmic, en relació amb el preocupant dèficit comercial i en relació, també, amb la ja paràlisi de la inversió i del desenvolupament industrial.

I és evident que les mesures monetàries, per insuficients, han provocat una situació on —només uns— l'economia familiar i el crèdit al consum familiar ja s'estreny el cinturó —tingui's en compte que el 1989 lo 32% dels crèdits eren crèdits a famílies i crèdits al consum, i en estos moments est tipus d'operacions ha baixat un 80%, però, en canvi, no es recupera l'estalvi intern a pesar de la competència a l'alça de l'interès de passiu—; on, per una altra banda, la banca, pels tipus d'interès, el carregará a les empreses, lo major cost, o tindrà reduïdes les seves possibilitats d'inversió rendible, però, en canvi, farà caríssim el finançament del dèficit públic; que la producció, i també la producció catalana, continua estable, lo que equival a dir que es consolida l'estancament industrial i que el dèficit comercial a Catalunya està quatre punts per damunt del dèficit comercial de la resta d'Espanya. Per consegüent, sembla que el sacrifici, potser per lo inadequat de les accions o de les mesures monetàries, no ha estat suficient com per frenar l'expansió de la demanda, però també és cert que lo important de la contenció per al 1990 no pot quedar absent, no podia quedar absent en los plantejaments dels responsables de política catalana en matèria de política pressupostària.

I vull fer referència a un fet que, no fa gaires dies, lo President de la Generalitat va criticar a Lloret de Mar aquells que utilitzen la política de *tonto el último*, i també el Conseller d'Economia i Finances va dir a Lloret —i cito paraules expressades per ell a través de TV3—, va dir que «premiando el ahorro quizás bajaría el exceso de consumo». Doncs, miri, Honorable senyor Alavedra, *quizás bajaría o quizás no bajaría: no se sabe, lo que pasaría*; en tot cas, *si baja*, «yo ya lo dije», i *si no baja*, «dije que quizás». Qui és ara el qui està utilitzant la política de *tonto el último*? Per consegüent, nosaltres preferim parlar de mesures concretes i preferim reclamar una política pressupostària que domini lo creixement de la despesa corrent com a acció solidària en la lluita contra la inflació.

I, precisament, quan l'índex de preus al consum del mes de febrer trenca totes les previsions establertes, amb lo risc que la situació comporta, al Govern de la Generalitat —contravenint la seva pròpia anàlisi de l'informe econòmic de 1990—, al Govern de la Generalitat no se li acut altra cosa que presentar uns pressupostos no moderats sinó expansius, amb un creixement

brutal i desordenat de la despesa corrent, amb un endeutament acumulat de 238.000.000.000 de pessetes, amb un dèficit descontrolat i imparable i amb unes càrregues financeres de 46.000.000 de pessetes; que, globalment, mereix, est Pressupost, la crítica més oberta per insolidari, i per departaments i per conceptes la inexistència més alarmant d'un marc de referència sòlid i contundent anulla per a sempre la barrera de la irresponsabilitat: lo descontrol de la despesa arriba a tals extrems que est Pressupost s'ha convertit més en una carrera de repartiment d'assignacions —a veure a qui toca més— que no pas en un instrument de solidaritat i de dinamització de la nostra economia. En unes altres paraules, senyores i senyors diputats, desconeixement absolut del que és una estratègia pressupostària.

I, entrant en l'anàlisi d'aspectes concrets, pot explicar, l'Honorable Conseller, quins han estat los criteris polítics i tècnics que determinen que, per cada pesseta que augmenta la inversió, n'augmenti quatre la despesa corrent?

Pot explicar, l'Honorable Conseller, en virtut de quin estudi tècnic, i per departaments, presenten vostès est Pressupost quan, sis dies després d'entrar la documentació al Parlament, comentada esta documentació pels mitjans de comunicació, sis dies després, hi havia director general que no coneixia quin era el seu propi pressupost?

Pot explicar, Honorable Conseller, com és possible que el Departament d'Economia i Finances, que compta amb lo concurs de comandaments qualificats, que mereixen la nostra consideració de professionals d'*élite*, caiguin en la deformació de permetre quelcom tan innocent com són les comparacions de quantitats no homogènies —fins i tot han arribat a confondre sectors de l'opinió pública especialitzats en esta matèria—?

Pot explicar l'Honorable Conseller en virtut de quina norma, i quan es negocia amb un departament o amb una secció l'augment de la consignació, se li afirma —i això és gravíssim— que el programa justificatiu només és necessari quan l'augment supera el 5%? Vol dir això que en est Pressupost, en despesa corrent, i fins al 5%, tothom pot tirar de veta?

Per això no poden parlar d'eficiència, si resulta que la consecució dels objectius prefixats al mínim cost possible és incompatible amb lo sistema de pressupostació que vostès ordenen, encara que per la via del sistema incremental sobre el Pressupost anterior en el Pressupost actual.

La memòria, a la pàgina 63, la memòria del Pressupost, assenyala..., la memòria diu que la despesa corrent ha baixat un 2,1%, del 86,4 al 84,3, l'Honorable Conseller diu que no, que creix un 18%, i la crua realitat dels números demostra que, mentre que l'any 1989 l'increment de la despesa corrent en xifres absolutes va ser de 65.000 milions de pessetes, enguany serà de 130.000 milions de pessetes. Per consegüent, els agradi o no, la despesa corrent sofreix un augment del 115%, aplicant la diferència d'increment. Lo que passa —ja ho ha dit l'Honorable Conseller— és que el Govern torna a caure en lo mateix error de l'any passat en parlar de pes específic, que equival a dir, per una altra part, que inflant un pressupost baixa un determinat percentatge. I mirin també, senyores i senyors diputats, a quin extrem de contradiccions arriba la memòria que, aplicant lo mateix criteri de la pàgina 63, quan assenyala que la despesa corrent ha baixat un 2,1%, aplicant lo mateix criteri a les operacions de capital, resulta que la inversió només ha pujat un

0,6% —és a dir, del 12,6 de l'any passat al 13,2 per al 1990.

Per això val la pena, Honorable Conseller, que tots tinguéssim rigor i imparcialitat: vostès a l'hora d'elaborar i de presentar i nosaltres a l'hora de jutjar i d'analitzar. I d'entrada li vull dir que les operacions financeres no són inversions reals. I, naturalment, si els tècnics escriuen una cosa a la memòria del Pressupost, lo Govern en comenta una altra de diferent i l'oposició en comenta una tercera, tots obliguem el ciutadà a opinar amb raó —i a mi em sabia molt de greu— que uns i altres tenim lo cap que només ens serveix per a pom de barana, o, el que és pitjor, que per culpa d'altres a mi em poguessin donar dues medalles, una per «tonto» i l'altra per si la perdo.

I, en est sentit, li torno a recordar a l'Honorable Conseller allò que lamentablement comentava la revista anglesa *The Economist*, quan afirmava que als fòrums d'economia internacional lo Govern de Catalunya no tenia ni solvència, ni pes, ni prestigi. I és innegable que presentant est tipus de pressupostos, sense cap pauta que determini una política de prioritats, sense cap criteri que fixi per què uns departaments tenen augments del 30 i el 40% i per què uns altres del 19 o del 22, o en resum lo perquè d'est 21% global, que ve a reforçar el criteri expansiu i la superior desviació, és innegable, deia, que difícilment es pot parlar de credibilitat i molt menys es pot parlar d'eficàcia, d'eficiència i d'economia.

I nosaltres ens preguntem: quin és lo volum més adequat o, en tot cas, quin és lo volum que volem que tingui l'Administració de la Generalitat? No el sabem, senyor Conseller, i tampoc sabem per què les partides regulars s'han disparat sense límit ni mesura: en telèfon gastarem 730 milions de pessetes, enguany; en publicitat gastarem 1.095 milions de pessetes; en dietes, mentre l'any 89 vam gastar 900 milions de pessetes, enguany gastarem en dietes 1.100 milions de pessetes; en Protocol, de 500 milions de pessetes passem a 876 milions de pessetes; en material d'oficina, mentre l'any 89 vam gastar 1.100 milions de pessetes, l'any 90 gastarem 2.000 milions de pessetes; en altres despeses que no sabem lo que són, 2.200 milions de pessetes, i en estudis i treballs tècnics lo despropòsit arriba a lo inversemblant —de 3.200 milions de pessetes l'any 89 a 4.800 milions de pessetes l'any 90: ni més ni menys que el 50% d'augment, la partida d'estudis i treballs tècnics.

Nosaltres també preguntem què són «altres despeses», què són «despeses diverses» i què són «estudis i treballs tècnics». I algú, o vostè mateix, Honorable Conseller, pot pujar a aquesta tribuna i exhibir a la Cambra l'escandall d'aquestes partides?

Saben, senyores i senyors diputats, que, amb tant i tant de pressupost, la Direcció General de Consum i Disciplina de Mercat, la Direcció General de Comerç Exterior, la de Turisme, la de Promoció Cultural, la del Medi Natural, la Direcció General de Política Financera, la de Programació Econòmica, la d'Ordenació i Innovació Educativa, la Direcció General del Professorat, la d'Arquitectura, la Direcció General del Dret i la Direcció General d'Universitats no s'han recordat de pressupostar ni material d'oficina, ni electricitat, ni telèfon?

És conscient, per una altra part, l'Honorable Conseller, que, mentre l'any 1989 lo nombre total de funcionaris i de contractats era de 95.896 persones, l'any 90 és de 101.415 persones, ni més ni menys que 5.519 places de nova creació?

Est és el panorama descoratjador que amb relació a la despesa corrent ofereix lo Pressupost, els antecendets del qual són su-

ficients com per afirmar que el rigor, la serietat i la serenitat no són companys de viatge, esta vegada, del Govern de la Generalitat.

I, en un altre ordre de comentaris, no menys important, i utilitzant los seus mateixos arguments, de seguida demostrarem que la valoració positiva que vostès fan *a bombo y platillo* del capítol d'inversions en set departaments és absolutament negativa a partir de quan perd en pes específic, no només en lo pressupost propi del Departament, sinó també en lo Pressupost global del Consell Executiu.

Presidència, senyores i senyors diputats, mentre en lo global del Pressupost d'inversions guanya només un 0,08%, en lo seu propi pressupost perd pes important, en passar d'un 31,2 al 28,8 el 1990 —un 3,6% menys en concepte d'inversió a Presidència.

Economia i Finances baixa el seu pes en la inversió global —concretament, un 0,39%—, i perd també inversió al seu Departament —fins a un total del 9,2%.

Comentari especial mereix lo Departament d'Ensenyament, que perd pes específic en lo total d'inversions del Consell Executiu, en passar d'un 15,37 a un 14,35 per al 1990, un 1,02% menys que determina que Ensenyament no és acció prioritària del Govern de la Generalitat.

Política Territorial i Obres Públiques es troba en la mateixa situació que Presidència: guanya pes en lo global del pressupost d'inversions —concretament, un 1,46%—, però baixa considerablement amb relació al seu propi pressupost, en passar d'un 75,9 a un 71,9 per al 1990, quatre punts menys que posen en dubte qualsevol bondat inversora del Govern i posen en dubte també les manifestacions de solidaritat amb relació a les Olimpíades del 92 —i aquí sí que val allò que «*obras son amores y no buenas razones*».

Comerç, Consum i Turisme, per una part, i Treball i Benestar Social, per una altra, es troben en una situació preocupant de desinterès i de misèria, quan, a més de baixar la inversió fins a pèrdues d'un 7,3%, els puja el pes de la despesa corrent de manera incontrolada i sistemàtica, exactament igual que el Departament de Presidència, que, dit sigui de passada, lo Departament de Presidència requereix, nosaltres creiem, tot tipus d'iniciatives parlamentàries en ordre a controlar est latifundi que sembla intocable i impenetrable. I ja que m'he referit abans al Departament de Treball, sort de la iniciativa empresarial perquè, amb 11.500 pessetes per any i parat, poc treball es pot generar amb est tipus de polítiques i de consignacions: 11.500 pessetes per any i parat per al foment de l'ocupació des del Govern de Convergència i unió.

I, per últim, Indústria i Energia, a què el Conseller ha fet una referència expressa. L'última vegada que l'Honorable President de la Generalitat va cantar les excel·lències de la promoció industrial de Catalunya com a centre d'atracció d'esta inversió industrial va ser quan el mes de febrer va viatjar a Estats Units. Les seves proclames de l'elevació al foment i la millora del sector industrial només són paraules buides sense consistència i de poca credibilitat, que trontollen quan s'analitza la importància i la prioritat de l'acció de govern en un pressupost com est. Lo pes específic de la inversió al Departament d'Indústria ha caigut de forma espectacular; dins del pressupost global del Consell Executiu baixa un 0,67%, i amb relació al seu propi pressupost perd pes i perd influència, en passar d'un 49% l'any passat a un 38% l'any 1990: 11 punts és una pèrdua massa im-

portant referida al pes específic de la inversió i, siguin quins siguin los arguments, mai seran suficients per variar la crítica a una política que el sector implicat del Departament d'Indústria, lo sector implicat, la podria considerar poc generosa i molt improvisada.

Veu, senyor Conseller, com la política pressupostària del seu Govern no determina cap tipus de prioritat? Veu com no és cert que, per exemple, Presidència, Indústria i Política Territorial siguin departaments beneficiats pel Pressupost de 1990? De què serveixen los increments totals del 38 i el 39%, si una vegada aplicats generen desequilibris i desviacions en detriment de les inversions respectives, concretament en estos tres departaments?

I anem a veure, en un altre ordre de comentaris, si és veritat allò que ens ha dit l'Honorable Conseller, referit al producte de l'endeutament, tal com assenyala la pàgina 24 de la memòria del Pressupost. I també ho ha dit l'Honorable Conseller, però nosaltres entenem que és partir del *manejo* d'unes quantitats a l'objecte de maquillar i deformar l'augment real de l'endeutament que vostès, com ha dit, lo situen en un 26,7%. La jugada que ens fan, la jugada que utilitzen, consisteix a dir: «Si l'endeutament viu l'any 89 va ser de 27.953 milions de pessetes, i l'endeutament viu de l'any 90 serà de 35.414, la diferència d'endeutament viu és de 7.461 milions de pessetes» —segons vostès, un 26,7% de diferència d'un any a l'altre. I nosaltres, amb tots els respectes, diem simplement: impresentable, senyor Conseller.

I, amb les dades següents, analitzin, senyores i senyors diputats, si l'operació correcta no és la que nosaltres detallem a continuació. L'any 89, la xifra d'endeutament va ser de 30.000 milions de pessetes: menys 8.047 milions d'amortitzacions, queden, l'any 89, 21.953 milions; per a l'any 90 l'import previst és de 48.000 milions de pessetes: menys 12.587 milions d'amortitzacions, queden 35.414 milions. Per consegüent, la diferència d'endeutament viu de l'any 89 a l'any 90 és del 61,31% i no del 26,7%, com vostès assenyalen de manera intencionada i han intentat colar a través dels mitjans de comunicació en un acte preofessional de mal gust i a la vegada també de poca professió.

Consulti els seus tècnics, senyor Conseller, i ja veurà com mai es pot comparar l'increment brut del 89 amb l'increment net del 90 o, el que és igual, mai es poden comparar pessetes líquides del 89 amb xifres pressupostades de l'any 90. Per evitar caure en lo ridícul i per tenir credibilitat les quantitats sempre han de ser lo resultat d'operacions homogènies. I, amb els següents antecedents, 48.000 milions de pessetes de límit de deute previst més 39.000 milions de pessetes d'endeutament autoritzat als organismes autònoms, i 160.000 milions de pessetes que es reconeixen, ordenen un endeutament total de 237.000 milions de pessetes, que, units als 46.000 milions per a pagament d'interessos i despeses financeres, constitueixen una posició que qualsevol empresa mitjanament organitzada estaria preocupada i en alerta permanent. La resposta clàssica —i a més l'entenc així— és la que sempre anticipen: que l'emissió de deute està legalment autoritzada i que el límit permès d'endeutament possibilita sobrerament el resultat de la càrrega financera dels 237.000 milions de pessetes. I nosaltres diem: completament d'acord amb la legalitat —i pobres de vostès, i pobres de nosaltres, que no fos així—; el que passa, senyores i

senyors diputats, és que la utilització de l'endeutament arriba a tal extrem que ni el mateix Govern pot frenar esta espiral i, el que és més greu encara, ja no poden determinar, ni tan sols els seus tècnics, ja no poden determinar si la situació econòmica és consolidada o flotant o, si ho prefereixen uns altres, estructural o conjuntural.

Per això, escapar-se del control de l'oposició és tasca fonamental del Govern de Convergència i Unió, com ho demostra la cobdícia de desadministrar la Generalitat amb la creació d'empreses noves i amb la dotació de majors recursos a aquestes empreses: dotze empreses l'any 89, 14 empreses l'any 90; 29.000 milions de pessetes l'any 89, 41.000 milions de pessetes l'any 90, lo 41,3% d'augment, al qual ni tan sols han dedicat la més mínima referència. Denota allò que si passa passa, i si cola ja ha colat, però també denota allò que el Govern corre molt, però per fora del camí.

Comentari a part, que també l'ha fet l'Honorable Conseller, mereixen les universitats catalanes a partir de la preocupació que hem pogut constatar a través de converses mantingudes en aquelles universitats que no han vist inconvenient a rebre representants de l'oposició amb la finalitat de contribuir a millorar —des de l'aportació positiva o des de la crítica constructiva—, a millorar —deia— un deteriorat clima de diàleg institucional que garanteixi les justes aspiracions d'alguna d'estes universitats.

I vull afirmar que, des de l'opinió solvent que ens mereix la Universitat de Barcelona, es desprèn que, mentre los governs respectius de les comunitats autònomes de Navarra, Galícia, País Basc, València i Andalusia, per exemple, ofereixen un tracte preferent a les seves universitats, lo Govern de Catalunya ofereix un tracte ordinari, fins i tot en una cosa tan fonamental com són les consignacions econòmiques, les quantitats anuals de les quals denoten que les universitats tampoc és acció prioritària del Consell Executiu. L'augment pressupostari de les subvencions, concretat en un 23%, però que en pessetes de 1990, i acceptat per vostès, suposa un 5% real, és l'evidència de la crítica que formulem relativa als seus criteris prioritaris i relativa també a la falta de conciliació entre paraules i fets, quan lo Govern es refereix, sense cap convicció, a la formació, a l'educació i a la modernitat.

I una vegada més preguntem: en virtut de quin estudi tècnic, en virtut de quin acord bilateral o en virtut de quina pauta política es determina i es raona un repartiment equitatiu i homogeni dels 26.000 milions de pessetes per a les universitats? Quina és la previsió respecte de l'endeutament de les universitats que en la pràctica estan fent davant..., per la Generalitat? Com cobriran los interessos d'est endeutament, que en lo temps pendent no poden afrontar esta càrrega financera? Com resoldran l'exercici de les obres d'ampliació previstes si l'aportació en concepte de despesa de funcionament parteix ja d'una desviació inicial que resulta negativa? Hi ha resposta per a tot això, Honorable senyor Conseller?

Probablement, est Pressupost, si el Govern tingués capacitat d'arribar *el hombro*, hauria hagut de néixer amb una sèrie de condicionaments, arriscant la falsa popularitat que es deriva d'uns criteris expansius: en primer lloc, la necessitat de retallar i de contenir est dèficit imparable; en segon terme, la imaginació, com a objectiu immediat d'afrontar una major hostilitat en la despesa corrent, i, per últim, la prioritat dels nivells de quali-

tat en el que són serveis bàsics de l'Administració. I és evident —i nosaltres ho comprenem— que la suma dels tres condicionaments resulta laboriosa, però és innegable que, en trenta dies o en una setmana que dura l'elaboració del Pressupost, a més de caure sistemàticament en el costum inveterat que suposa la rutina, resulta impossible aconseguir els tres punts amb unes circumstàncies de contenció de la despesa pública i en uns moments en què s'imposa la moderació, que vingui orientada per la no-alimentació del creixement de la demanda.

Una política monetària restrictiva que afecta el conjunt dels ciutadans de Catalunya i un pressupost expansiu com est de 1990 no és la millor decisió amb vista a la responsabilitat i a la solidaritat. I consti, senyores i senyors diputats, que, contràriament al que acaba de dir o al que ha dit l'Honorable Conseller, jo mai cauré en lo despropòsit que suposaria establir comparacions entre els Pressupostos Generals de l'Estat i els Pressupostos de la Generalitat, perquè, independentment que els procediments de finançament són diferents, la comparació en si tampoc seria homogènia.

I, en últim terme, manifestar que resulta laboriós i difícil arribar a l'entranya, arribar a la intimitat d'est Pressupot, per tal com la mateixa composició, i la posterior presentació per part del Conseller, no facilita la tasca de seguiment, i molt menys les comparacions interanuals a la majoria de documents, fonamentalment referits a la Memòria del Pressupost i essencialment als tres volums del Pressupost per programes, que, tècnicament i políticament, estos tres volums, no serveixen absolutament per a res.

Hem pogut constatar que no existeix una política de prioritats acreditativa de la força d'un consell executiu que vol decidir i vol governar, que no existeixen objectius quantitatius, conciliats amb els programes anuals ni amb la seva estructura; no apareix cap criteri de concreció respecte de les partides regulars fixes i les partides regulars mòbils; la preocupant situació d'endeutament progressiu, des de la nostra opinió —dèficit consolidat—, condiciona qualsevol acció de govern present i futura; la falta de valentia amb vista a analitzar partida per partida i departament per departament, amb vista a netejar l'Administració de la Generalitat, amb tot el que això comporta i significa, i amb vista a aplicar los més elementals principis de tècnica pressupostària...

Los pressupostos de la Generalitat per al 1990 són uns pressupostos expansius, sense cap moderació, i, per consegüent, desairosament insolidaris, en uns moments que qualsevol error podria comportar un suïcidi de l'economia espanyola, amb la qual, volguéssim o no, estem directament implicats. Allà vostè, senyor Conseller, amb la seva responsabilitat.

I, si —com m'he expressat al principi— lo contingut formal i de fons no resisteix cap anàlisi rigorosa, és normal que, a més de desestimar els Pressupostos que discutim, més normal hauria estat que mai haguessin arribat al Parlament de Catalunya en estes condicions de decadència política i de debilitat tècnica. En tot cas, senyores i senyors diputats, jutgin si el Pressupost és modern o anticuat, si hi ha imaginació o hi ha hagut anarquia i ficció i, per últim, si hi ha novetat o hi ha extravagància.

Est és, senyor President, lo sentit de la nostra esmena a la totalitat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Curto. El torn en

contra, es farà conjuntament? (*Pausa.*) Moltes gràcies. La segona esmena és la presentada pel Grup d'Iniciativa per Catalunya; per a la seva defensa, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Saura.

El Sr. SAURA: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, en l'anterior debat de pressupostos jo començava dient que aquest debat —possiblement, un dels debats més importants a Catalunya— tenia poc ressò a l'opinió pública. Avui, potser el que diria és que no només a l'opinió pública, sinó en el mateix Govern: la majoria del Govern de la Generalitat, del Consell Executiu, no assisteix al debat més important, al debat de pressupostos. Això és, possiblement, ja tot un símptoma del paper que el Consell Executiu i que la majoria dona a aquesta Cambra i a aquest debat.

El nostre Grup considera que hi ha moltes raons per demanar, com demanem, la retirada del Projecte de Pressupostos que el Consell Executiu ens ha presentat, algunes de les quals intentarem, posteriorment, desgranar. Tanmateix, si haguéssim de sintetitzar en una sola frase el motiu del nostre rebuig, ho faríem dient que aquests pressupostos són uns pressupostos socialment insolidaris i territorialment desequilibradors. Creiem que aquesta frase sintetitza el conjunt de mesures i de propostes polítiques que es fan en aquests pressupostos: socialment insolidaris i territorialment desequilibradors.

I ho diem, això, amb un pressupost que, com el Conseller senyor Macià Alavedra ens ha dit, és moderadament expansiu: un increment d'un 21,3% i, sobretot, un increment d'ingressos incondicionats exactament de 82.922 milions de pessetes. El nostre Grup entén que l'expansió moderada d'aquest Pressupost i l'increment important d'ingressos incondicionats deixa suficient espai per fer propostes polítiques diferents. I, dit això, volem dir, un cop més, que de l'anàlisi d'aquest Pressupost es desprèn la gran insuficiència de l'actual sistema de finançament, insuficiència que el nostre Grup ha denunciat repetidament i que el Grup anterior nostre, el Grup parlamentari del PSUC, també havia denunciat. Perquè, si és ben cert que amb el bilió de pessetes del Pressupost d'enguany es poden fer moltes coses que no es fan i fer-ne d'altres de formes molt diferents, és també totalment certa la insuficiència de recursos econòmics de la Generalitat, per fer, globalment i activament, una política suficient.

Aquesta insuficiència, i la gestió d'aquest Govern, ens està portant a un nivell d'endeutament preocupant —s'ha repetit: 237.000 milions; el cost per a aquest any, al voltant dels 40.000 milions de pessetes—, que, si més no, és preocupant en relació amb un sistema de finançament avui per avui rígid, i amb uns ingressos que poden hipotecar qualsevol acció futura de govern.

Però volem dir ben alt una qüestió: qualsevol govern a Catalunya avui hauria de tenir, com a mínim, aquest nivell d'endeutament; amb la situació de finançament actual, cap govern de Catalunya podria governar aquest Pressupost amb un nivell d'endeutament inferior —qualsevol govern. Quin és el problema, quin és el drama, al nostre parer? El drama és que estem arribant a unes quotes d'endeutament sense donar resposta als grans problemes de Catalunya; que les despeses corrents, digui el que es digui, s'incrementen de forma vertiginosa; que les subvencions s'incrementen de forma vertiginosa; que el capítol I se situa, pràcticament, en un increment del 20%. És a dir: el problema no és l'endeutament; el problema és què s'està fent

amb l'endeutament.

I aquestes dades palesen la necessitat —que jo no m'hi estendré avui— de redefinir el sistema de finançament, sobre unes noves bases, que en cap cas poden ser les que avui hi ha —fonamentalment, el cost dels serveis traspassats. I palesen també la necessitat d'acords unitaris de les forces catalanes en la negociació amb el Govern central per tenir un sistema de finançament que, de veritat, de veritat, obri les portes a un nou model d'Estat de les autonomies.

Doncs, bé: aquests Pressupostos socialment insolidaris i territorialment desequilibradors són el resultat d'una suma de partides pressupostàries, de la suma de les seccions de diversos departaments, però —el que més ens interessa a nosaltres— aquests Pressupostos són el resultat d'unes línies polítiques de fons que travessen tots els departaments. I és en aquest sentit que intentarem determinar, des de la nostra posició política, quines són aquestes línies polítiques de fons que determinen aquest resultat que els he dit i determinen, per part nostra, el rebuig d'aquest Pressupost.

Primera línia política, que travessa de dalt a baix tot el Pressupost: la privatització creixent del Pressupost i, consegüentment, una major quantitat del Pressupost que es distribueix de forma arbitrària. Com s'expressa, aquesta privatització? Agafar qualsevol departament en pot ser una mostra: hi ha multitud de dades, hi ha multitud d'exemples; jo en donaré uns quants, que crec que seran prou significatius.

Les transferències corrents a empreses privades i famílies i institucions sense finalitat de lucre sobrepassa els 58.000 milions de pessetes; és a dir: allò que es dona a empreses privades i a institucions sense finalitat de lucre sobrepassa els 58.000 milions de pessetes. Només hi ha tres departaments que tenen pressupostos superiors a aquesta xifra —Sanitat, Ensenyament i Política Territorial—; tota la resta de departaments tenen pressupostos per sota d'aquesta quantitat. És a dir, podríem tornar dir que les subvencions és la quarta conselleria d'aquest Pressupost, les subvencions és la quarta conselleria.

Si comparem aquesta xifra amb el pressupost d'altres conselleries, veurem que Cultura té un pressupost de 15.000 milions; que, Agricultura, de 13.000; que, Indústria, de 12.000; que, Treball, de 8.000; que, Comerç, Consum i Turisme, de 5.600. Si sumem el pressupost de totes aquestes conselleries, ens dona 54.000 milions de pessetes: la partida de subvencions és de 58.000 milions de pessetes.

Si anem a analitzar les transferències de capital —és a dir, el diner que es dona perquè d'altres inverteixin—, tornem a estar en la mateixa situació: les transferències de capital a empreses privades i famílies i institucions sense finalitat de lucre, ascendeix a 12.300 milions de pessetes; les transferències de capital a les corporacions locals està per sota d'aquesta xifra, a 12.100. Aquest és un govern que passa més diners per a inversió a les empreses privades i institucions sense finalitat de lucre que als ajuntaments. És un altre tret característic d'aquest Govern.

I, si anéssim a analitzar alguns departaments, continuaria. Per exemple, el de Turisme. Turisme té un pressupost total de 5.600 milions, el pressupost total és de 5.600 milions: a empreses privades s'hi dediquen, exactament, 2.411, el 43% —el 43% del Pressupost d'aquesta Conselleria és donar-ho a empreses privades—, i, als ajuntaments, només se'ls donen 500 milions de pessetes. Quina és la política de turisme en relació amb aquest

tema? Cal millorar les condicions de turisme? Cal millorar les qualitats de les nostres platges, dels nostres indrets, o el que cal fer és, simplement, traspassar diners a les empreses?

El senyor Conseller ens ha dit que s'havia fet un esforç important per incrementar la Conselleria d'Indústria. Això és veritat: s'ha passat de 9.300 milions a 12.000 milions de pessetes; s'ha incrementat en 3.500 milions de pessetes aquesta Conselleria. D'aquests 3.500 milions, 1.900 van a empreses privades; del total, d'aquest increment total d'aquesta Conselleria —dels 3.500—, 1.900 a empreses privades. Què passa amb les transferències de capital d'Indústria? El senyor Conseller ens ha explicat que es tractava de fer transferència de tecnologia. Mirin, les transferències de capital de la Direcció General d'Indústria tenen, fonamentalment, tres conceptes: l'any passat, a les empreses públiques, hi havia una transferència de capital per a inversió de 450 milions, i enguany n'hi ha 160 —hi ha una disminució de 250 milions d'inversió en les empreses públiques—; als centres de tecnologia, se'ls rebaixa 230 milions de pessetes la inversió; ara bé, a la mateixa partida, les empreses privades passen de 390 milions a 2.016 milions —hi ha un increment de 1.626 milions de pessetes.

Podria continuar parlant de Política Territorial, o d'altres conselleries... En definitiva, un gran primer element de fons que travessa tots els departaments: la privatització. El nostre Grup està convençut que cal que l'Administració ajudi, concerti programes amb la societat; el nostre Grup rebutja una orientació política que el que fa no és concertar programes ni donar suport a les iniciatives de la societat, sinó que és col·locar en primer terme de tota l'acció d'un pressupost donar diners, de forma arbitrària, sense transparència, sovint clientelars, per, en definitiva, continuar fent partidisme amb aquests diners.

Segona gran línia d'acció d'aquest Govern: el menysteniment de l'Administració local, dels ajuntaments i dels consells comarcals. Un any més, aquests pressupostos no contempen una reivindicació històrica del municipalisme, la participació dels municipis en els ingressos de la Generalitat; un any més, malgrat moltes promeses —totes elles, fins avui, incompletes—, no es dota ni amb una sola pesseta un fons de cooperació local per als ajuntaments —la Federació de Municipis aquest any simplement demana 5.600 milions de pessetes: fa temps, des de la mateixa Conselleria d'Economia i Finances s'havia dit que aquest era un tema que s'abordaria ràpidament; un any més, no hi ha una sola pesseta per al Fons de Cooperació Local.

I, en aquest pressupost moderadament expansiu, quin és el paper, quin és el gruix de les transferències cap als ens locals? 1989: del conjunt de despesa de la Generalitat, les transferències cap als ens locals significaven exactament el 2,01 de la despesa —el 2,01—; en aquest pressupost, moderadament expansiu, enguany significarà el 2,19 —l'increment no arriba a dues dècimes: del 2,01 al 2,19.

El cas dels consells comarcals, fins i tot, és igual o més greu. L'any passat, una partida qualificada per tothom d'insuficient, 1.250 milions de pessetes; aquest any, 1.341: un increment del 7%, quan estem parlant d'increments globals del 21%. Cap proposta programada, ni de transferències de competències ni de transferències de recursos. La pregunta és: 1.341 milions és molt, és poc? Quant, en comparació amb altres xifres?

Jo els vull fer alguna comparació amb alguna altra xifra. La Secretaria General de la Presidència, només en despeses diver-

ses, té aquest any 1.415 milions: despeses diverses, que no vol dir llum i gas, no, no; vol dir, per exemple, atencions protocol·làries —209 milions—, publicitat i propaganda —187—, exposicions —430—, és a dir un gran paquet, fonamentalment, en molts casos, per fer electoralisme, per fer publicitat. I aquesta partida que té la Secretaria General de la Presidència és superior al conjunt de diners que van als consells comarcals.

O, per exemple, la partida que des de la Presidència de la Generalitat es té per repartir a famílies i institucions sense finalitat de lucre és el doble dels diners dels consells comarcals. És a dir, el President Jordi Pujol té 2.614 milions de pessetes —2.614 milions de pessetes— per repartir a famílies i institucions sense finalitat de lucre, i els consells comarcals en tenen 1.300.

Certament, aquesta gran segona orientació política ens porta a no poder acceptar aquest Pressupost: no creiem que les despeses publicitàries de la Secretaria General puguin tenir, econòmicament, el mateix rang que els consells comarcals; no estem d'acord que aquesta partida que jo els deia, de la Presidència de la Generalitat, pugui ser el doble dels diners que tenen els consells comarcals.

Evidentment, això no són casualitats. Sempre fer un pressupost és triar amb recursos limitats, fer opcions, i, quan un fa aquestes determinades opcions, està tirant endavant una opció política que no expressa, en absolut, la concepció que, segons nosaltres, aquest Pressupost hauria de tenir.

Tercera línia política de fons d'aquest Pressupost: la renúncia del Consell Executiu a fer del Pressupost un veritable instrument de política socio-econòmica, i la postergació, fonamentalment i especialment, dels temes socials.

He de dir, en primer lloc, que m'havia preparat aquesta intervenció dient, en aquesta part, saludant el que ha estat una concertació social a Catalunya, fins ara petita, però a parer nostre importantíssima, perquè, per primer cop, per primer cop, els sindicats han aconseguit fer seure el Govern de la Generalitat per parlar d'aspectes fonamentals de la vida social de Catalunya. I això és molt important. Però no només per als sindicats, com fa poc em deia una persona, un senyor diputat de la majoria: això és important per al país, que els agents socials i el Govern puguin concertar, això és bo per a aquest país. I jo volia dir —tenia escrit dir— que, malgrat això, el nostre Grup tenia una doble sensació en relació amb la concertació: en primer lloc, que la concertació catalana havia anat molt a remolc de la concertació a nivell de l'Estat —concertació a nivell de l'Estat que s'ha donat després d'unes eleccions i després, no hi ha cap dubte, del que va ser una mobilització mai vista a Espanya, la vaga del 14 de desembre: aquesta situació política va determinar la impossibilitat, al nostre parer, que el Govern de Catalunya es negués a fer la concertació—; però ens feia també, teníem una certa por —era la segona sensació— que aquesta era una concertació fràgil, que hi havia poca voluntat de concertació social —prova d'això és que, en determinats moments, s'ha aturat, que podem dir que avui la concertació està aturada, però fins i tot la mateixa intervenció del Conseller d'Economia i Finances palesa això: pràcticament, la valoració que el Conseller d'Economia i Finances ens ha fet de la concertació social a Catalunya ha estat nul·la, no se n'ha parlat; la importància que el Consell Executiu dona a la concertació social a Catalunya passa perquè, de fet, no hi ha hagut pràcticament cap referència de la importància d'això.

I en aquesta concertació, en què s'han aconseguit alguns aspectes importants —fonamentalment, el de la renda mínima d'inserció—, hi ha hagut multitud d'aspectes, d'aspectes fonamentals des d'un punt de vista de política social a Catalunya, en què no s'ha aconseguit acord, i alguns d'ells no s'ha aconseguit ni parlar-ne. Per exemple, se'ns ha dit: «El tema de la formació és important»; no ha estat possible, a Catalunya, arribar a un acord en relació amb la formació ocupacional —després explicaré per què, però no ha estat possible. No ha estat possible arribar a un acord en un dels temes de què, sovint, el President de la Generalitat en els seus discursos ens parla, dels disminuïts: no ha estat possible arribar a un acord sobre mesures concretes d'integració social i laboral dels disminuïts. O no ha estat possible arribar a acords sobre mesures d'atenció a la vellesa. O no ha estat possible arribar a acords sobre la participació institucional dels sindicats en el conjunt de la política econòmica.

Podria fer més llarga aquesta llista: tot un seguit d'aspectes fonamentals no han estat possibles. Per què? Es demanaven molts diners; el volum de diners que demanaven els sindicats no era assumible en aquest Pressupost.

Què ha passat, per exemple, amb la formació ocupacional? En primer lloc, una filosofia diferent: ara per ara, fonamentalment, la formació ocupacional que es fa ve motivada per propostes que la patronal fa al Govern, que el Govern les fa seves i que les vehicula; ara per ara, encara no ha estat possible que els sindicats participin en l'elaboració de propostes i de programes de formació ocupacional. Hi ha una insuficiència de partides clares: fins i tot —i m'agradaria, si m'equivoco, que després se'm pogués corregir, en la contesta—, és que del Fons Social Europeu hi ha una partida d'ingressos, de 2.500 milions de pessetes? Jo només n'he sabut trobar en els aspectes de formació 1.400; hi ha uns 1.100 milions de pessetes que s'han perdut, a parer del nostre Grup, entre la partida d'ingressos i la partida de despeses.

Salut laboral... El juliol del 89 es va signar un acord de salut laboral entre els sindicats i el Govern; pràcticament, d'aquest acord de salut laboral —un altre d'aquells temes que, en debats de política general, tothom ha situat com que ha de ser un dels centres polítics importants de la línia de govern del Consell Executiu—, pràcticament no s'ha fet res: no s'ha presentat el programa que havia d'estar elaborat el 31 de desembre del 89, no s'ha fet el mapa de riscos que contemplava l'acord, no s'ha avançat cap a un institut de salut laboral, tal com contemplava l'acord, no s'ha fet, pràcticament, programes preventius en relació amb els riscos, no s'ha donat ni una sola orientació, tal com l'acord deia, a la Inspecció de Treball, per tal de determinar les prioritats... Però és més: la inversió que es preveu en aquest pressupost en el tema dels centres de salut laborals són 60 milions de pessetes —seixanta. Què s'està demanant? Sent-seixanta, dos-cents milions de pessetes. Bé, aquestes xifres no són assumides pel Consell Executiu. Estem parlant de milers de milions de pessetes i, en relació amb un tema que afecta fonamentalment el món del treball, la salut laboral, és clar, es posa una xifra que no passa dels 60 milions de pessetes.

En sanitat podríem dir coses semblants. Ho vaig dir l'any passat i hi torno a insistir ara: amb una gran aturada de la reforma de l'assistència primària, segons els objectius definits en la mateixa reforma de l'assistència primària, a hores d'ara hi hauria d'haver ja 130 equips funcionant, i només n'hi ha 60. Amb

una gestió de pressupost en què, pràcticament, en tots els departaments i totes les partides se sobrepassa el que s'ha pressupostat, l'any 86 es van deixar d'invertir 1.700 milions de pessetes en els temes de sanitat, en relació amb la reforma de l'assistència primària; el 85, 3.300; el 88, 5.000, i el 89, 4.000; en quatre anys s'han acumulat 14.000 milions de pessetes de dèficit, i aquest any només, només, se'n consignen 14.000.

Certament, algú pot pensar que estem fent una carta als Reis. Hem dit al començament que els recursos econòmics de la Generalitat no eren suficients; hem dit també que qualsevol govern hauria de tenir, com a mínim, l'actual nivell d'endeutament, però estem dient que, en aquest endeutament, els actuals recursos no s'estan utilitzant en una direcció adequada. I vull posar un exemple per acabar aquesta tercera idea: al Departament de Treball, 8.000 milions de pessetes; sumant la partida 226, que és una partida —diu— de despeses diverses, amb conceptes com «Atencions protocol·làries», «Publicitat», «Reunions i conferències», «Exposicions», tot això, el conjunt d'aquesta partida del Pressupost, se situa al voltant dels 8.000 milions de pessetes —8.000 milions de pessetes. La prioritat d'aquest Govern és la mateixa per a la publicitat i el protocol que per al Departament de Treball, les xifres que s'estan donant són exactament les mateixes.

Cal, des de la nostra posició política, una orientació política social totalment diferent a la que aquests Pressupostos ens donen. Cal prioritzar els aspectes de política social, del món del treball, de la salut laboral, de la formació ocupacional, del turisme social... I aquesta, evidentment, no és la política de la majoria d'aquesta Cambra. El volum de recursos econòmics actuals de la Generalitat permetria, amb una altra orientació de govern —o, més clar, amb un altre govern—, una política social molt diferent a la que vostès, els senyors del Govern, estan practicant.

Quarta línia de fons d'aquest Pressupost: un pressupost territorialment desequilibrador. Des de fa un cert temps —potser un any, un any i mig— comencem a tenir a les nostres mans publicacions, estudis, sobre els efectes de la política territorial de Convergència i Unió en aquests deu anys de govern. Hi ha estudis de la Diputació, hi ha estudis d'entitats financeres, hi ha estudis de l'Ajuntament de Barcelona, hi ha estudis de la mancomunitat metropolitana... Tots aquests estudis, tots aquests estudis, diuen el mateix, diuen el mateix: en aquests deu anys s'ha produït un increment dels desequilibris territorials —tots: de l'entitat financera, d'una determinada caixa d'estalvis, d'un banc o de les diputacions. I aquest procés creixent, de despoblament de moltes comarques —de fet, la meitat de Catalunya, avui, està en un procés de despoblament— continuarà, aquest procés de despoblament continuarà si no s'articulen polítiques clares, amb programes clars, que instrumentin una nova concepció del territori. I aquest any el pressupost de Política Territorial i Obres Públiques, que és ben cert que creix sensiblement, continua amb les mateixes orientacions de sempre. No hi ha un fil conductor que integri totes les actuacions de Política Territorial i que puguem veure ben clarament que el desequilibri territorial de Catalunya disminuirà: és impossible veure això en el Pressupost, impossible, perquè no existeix, perquè no hi ha opcions globals en el territori, perquè no hi ha pla director del territori. I el pressupost de Política Territorial és la suma d'algunes partides en alguns casos més importants que

en altres —en aquest cas, tot el tema de carreteres—, però que donaran com a resultat un increment del territori.

Hi ha dos o tres temes clau, escandalosament tractats. Un d'ells, no entenc per què, per quina raó, el senyor Conseller ens deia que s'havia fet —o jo ho he entès— una prioritat important, en la Direcció General de Transports... Mirin vostès: el tema del transport —no cal que m'hi estengui— és un tema clau, a Catalunya —a qualsevol país; a Catalunya, avui, ho és.

L'any 89, el Pressupost de la Direcció General de Transports era 12.033 milions; el 90, 12.700: un increment del 6%. Saben vostès com es distribueixen, aquests 12.000 milions de pessetes? N'hi ha 489 per a programes de viatgers per carretera, que no s'explica què vol dir, però hi són, i 1.800, d'inversió per a la xarxa de ferrocarril metropolità —fonamentalment, és acabar una prolongació de Santa Coloma que fa dos anys que havia d'estar acabada; la resta —400 per a carreteres, 1.800 per al metro—, hi ha 9.000 milions de pessetes per a la xarxa de ferrocarrils generals de Catalunya: d'aquests 12.000, 9.000 —9.000— són per a la xarxa de ferrocarrils de Catalunya. No existeix, ni en la memòria, ni en les inversions, ni en el programa, cap política seriosa de transport. Què es vol fer, en relació amb RENFE rodalies? Volem integrar-ho en el conjunt, volem fer més metro? O no? Volem fer autobús? En el Pla de Metros del 84, se situava com un element cabdal la necessitat d'avançar cap a una autoritat única de transport en l'àrea metropolitana, i amb un sistema integral tarifari. Avui, anar de l'Hospitalet a Can Caralleu significa agafar tres tipus de transport diferent, amb tres bitllets diferents: per anar a quinze quilòmetres has d'agafar un metro, un ferrocarril i un microbús, i has de pagar 150 o 200 pessetes. O per baixar, per anar a moltes ciutats de la perifèria, si a les 10 perds el metro o l'autobús, no hi pots anar.

Tot això està passant després de deu anys de competències d'aquest Govern. I què és el que se'ns planteja, en aquest pressupost de transports? Que tot continuï igual; ara bé, hi ha una inversió important, a Ferrocarrils de la Generalitat —algunes d'elles s'han de fer—, i hi ha un programa, un projecte, el gran projecte: el nou ramal Monistrol a Montserrat. És a dir, hi ha un projecte que s'ha aprovat en l'empresa pública Ferrocarrils de la Generalitat, que consisteix a revifar un cremallera que costa 9.000 milions de pessetes —9.000 milions de pessetes—; quan s'està dient que no es pot invertir —no s'han invertit ni 100 milions de pessetes més en altres aspectes de transport socialment útil—, hi ha 9.000 milions de pessetes, a finançar en quatre anys, per fer un cremallera que pugui a Montserrat. Els he de dir que, si no hi hagués altres opcions de pujar a Montserrat, el nostre Grup no diria res, però hi ha, tècnicament i en la mateixa empresa, opcions diferents per pujar a Montserrat, amb 2.000, amb 3.000 milions de pessetes, en quatre o cinc anys; doncs, bé, hi ha un plantejament durant quatre anys d'invertir 9.000 milions de pessetes per fer un cremallera que va de Monistrol a Montserrat. Aquest és un d'aquells *flash* —potser el *flash* més important— que orienta, que diu políticament quina és la política d'aquest Govern: no hi ha una sola preocupació, no hi haurà una sola millora —més enllà d'això del metro de Santa Coloma, que s'havia d'haver fet fa dos anys— que signifiqui una millora del transport del conjunt de ciutadans de Catalunya; ara bé, hi ha 9.000 milions de pessetes per invertir durant quatre anys per pujar de Monistrol a Montserrat. Els dies feiners, no sé què es farà, amb el cremallera, perquè, a Montserrat, quan s'hi

puja, són els festius —és a dir, una utilització dels dies feiners... I, atenció!, que en el mateix projecte es diu que aquest cremallera podrà pujar tres mil persones l'hora; és a dir, un diumenge, les quatre hores del matí que la gent hi pugi, tres mil per quatre seran dotze..., quinze mil persones els diumenges, i això ens costarà 9.000 milions de pessetes. Mentrestant, encara no estem acabant el Pla de Metros, i mentrestant, per fer cinc o sis quilòmetres en transport públic, sovint cal agafar dos o tres tipus de transports diferents.

Podria parlar d'habitatge... S'ha arribat a un acord amb el sindicat de l'habitatge, al nostre parer, insuficient, i molt més insuficient amb les dades que aquests dies vostès deuen haver rebut del mateix Departament en relació amb els habitatges acabats els últims anys... (*S'encén el llum que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Com que tinc el llum vermell, aniré molt ràpid, però vull dir que al 85, a Catalunya, els habitatges acabats, lliures, eren 15.000, de promoció privada; de promoció privada protegida, 14.000, i de promoció pública, 2.000. M'estalvio fer-los la sèrie del 85 fins ara, però sí que els diré el que ha passat el 89: dels 15.000 lliures i els 14.000 protegits, s'ha passat a 31.000 lliures i 6.000 protegits, i l'any 89, els habitatges acabats, promoció pública, han estat, a Catalunya, 215. Aquestes són dades del Departament, dades que hem rebut fa molt pocs dies. Quina és la política? Cap on s'orienta la política d'habitatge del Consell Executiu? Hi ha hagut algun esment de la necessitat de fer un pla plurianual d'habitatges de promoció pública? Hi ha algun programa, en relació amb aquest tema? Hi ha una partida, aquest any, lleugerament superior a la de l'any passat, que, com a molt, donarà, com a molt, per fer 1.000 o 1.200 habitatges aquest any. S'ha dit que l'INCASOL farà política d'habitatge: l'INCASOL ens fa uns pressupostos i fa una gestió que ens està hipotecant la política d'habitatge a termini mitjà; l'INCASOL, el que està fent en aquests moments és vendre terrenys que ha comprat o expropiat a alt preu per dir que farà habitatge a curt termini. La política d'habitatge de la Generalitat no pot ser aquesta. Cal utilitzar el poc patrimoni de sòl que es té per utilitzar-lo fonamentalment en la construcció d'habitatges.

Per acabar, senyores i senyors diputats, crec que del que els he dit podem concloure que hi ha unes orientacions polítiques clarament identificables en aquest Pressupost: la privatització creixent del Pressupost —recordin-ho: 58.000 milions de pessetes, sense cap mena de control—, la postergació d'una política social activa, el menysteniment de l'Administració local, dels ajuntaments i dels consells comarcals, la política territorial no com a instrument del reequilibrament del país, l'excés de despesa corrent, de publicitat, de protocol, de despeses sumptuàries, i la manca de definició d'objectius globals. No estem davant de cap pressupost de programes. Tot això, amb algunes qüestions, si vostès ho volen, políticament poc importants, però que no deixen de ser, també, significatives —amb un increment de sou, en algunes direccions generals, de dos..., de dos milions de pessetes: la Direcció General de Joventut i la Direcció General de Consum, els sous d'aquests alts funcionaris tenen..., estan pressupostats en dos milions o dos milions i mig de pessetes.

Crec que he pogut justificar que aquests són uns pressupostos socialment insolidaris i territorialment desequilibrats, però m'agradaria dir-ho de manera diferent: ens agradaria que aquest pressupost pogués servir —cosa que no servirà— perquè el 31

de desembre del 90, en lloc de cremallera, es pogués pujar amb un funicular, a Montserrat, però hi hagués més metro, hi hagués més autobusos i autocars que connectessin les comarques; ens agradaria que, en lloc de pagar 2.000 milions de pessetes a l'empresa privada, es posessin 150 milions per als centres de salut laboral; ens agradaria que els 2.600 milions de pessetes de la Presidència fossin un xic més petits, i que els consells comarcals i els ajuntaments tinguessin una mica més de diners; ens agradaria que la quantitat immensa de diners per a les pistes d'esquí fossin un xic més petites, i que molts pobles de Catalunya poguessin tenir alguns diners més per adobar els seus camins veïnals. Simplement això, és el que ens agradaria; senzillament, votem que no perquè pensem que, amb aquest Pressupost, era possible que a final d'any una major part de gent visqués millor.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Saura. La tercera esmena està presentada per l'Agrupació parlamentària del CDS. Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Latorre.

El Sr. LATORRE: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, ens veiem novament en la necessitat de demanar el retorn al Consell Executiu de la totalitat del Projecte de Llei de Pressupost de la Generalitat, de les Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per al 1990. Els pressupostos, senyor Conseller, són no només una peça fonamental de l'acció del Govern; són també un instrument de política econòmica. D'aquí la importància d'abordar en profunditat l'anàlisi que ens ha mogut a prendre aquesta decisió. Però abans hem de situar el context en què es presenten aquests pressupostos.

Des del punt de vista de la situació internacional, el més important a considerar és l'accelerat procés d'evolució política i la consegüent obertura econòmica dels països de l'Est, que afectarà sens dubte de manera important les relacions econòmiques internacionals. Les inversions exteriors que ara reben —i reben— els països en desenvolupament podrien desviar-se cap a països de l'Est, i tanmateix podrien veure's modificats significativament els intercanvis comercials.

Espanya, l'any 1989, finalitza amb una taxa de creixement anual del PIB per sobre del 5%, la qual cosa mostra la capacitat expansiva, per tercer any consecutiu, de l'economia espanyola. Tanmateix, però, s'han produït també alguns desequilibris que és important posar de manifest, i que condicionen la conjuntura actual: s'ha produït un increment de l'índex de preus al consum del 6,9% —quan les previsions inicials eren del 3%—, la balança comercial ha estat deficitària i s'han incrementat les importacions en un 20,2%, superior al 16,7% de l'any passat, mentre que les exportacions només s'han incrementat en un 12,20%, percentatge similar al del 88. Aquesta situació general ha induït el Govern central a establir mesures restrictives de la demanda, i a fer servir, fonamentalment, instruments de política monetària. La xifra d'ocupació a nivell estatal s'ha incrementat més d'un 4%, i s'ha produït un descens significatiu de la taxa d'atur, encara que també ha pujat, com hem vist, la inflació.

L'economia espanyola es troba en una situació imprecisa, en la qual el ritme de creixement dels darrers anys es pot anar erosionant. A Catalunya existeixen també, enquadrats en un marc general favorable, alguns desequilibris de comerç exterior i de preus que necessiten esforços significatius del Govern de la Ge-

neralitat. L'increment del PIB a Catalunya, durant el 1989, ha estat del 5,5%, i s'espera que per al 1990 es pugui situar al voltant del 5%, xifres favorables en relació amb el creixement de l'economia espanyola i la dels països de la Comunitat Econòmica Europea; l'atur s'ha reduït a Catalunya més ràpidament que a la resta de l'Estat, més o menys quatre punts per sobre de l'increment de la disminució de l'atur a Espanya. També, però, els desequilibris són a Catalunya més importants que a la resta d'Espanya, essent la inflació del 7,1%, la taxa de consum és del 5,5% i les importacions creixen un 36%, mentre que les exportacions es redueixen d'un 4,2%. La conjuntura econòmica general a Catalunya pot semblar bona, però no tant si tenim en compte el grau d'inflació a casa nostra, la baixa taxa d'estalvi i el fort desequilibri de la nostra balança comercial, malgrat la importància de les inversions estrangeres.

El Consell Executiu no té competències en política monetària i fiscal de manera directa, però sí que en té en la política pressupostària, en la seva política pressupostària i en la incidència microeconòmica que aquesta política pressupostària determina. I és davant aquesta situació que se'ns presenten uns pressupostos consolidats d'un bilió seixanta-quatre mil milions de pessetes, d'acord amb la següent distribució: el que és pròpiament Generalitat, els ens de la Generalitat, 987.000 milions de pessetes; les entitats autònomes administratives, 48.000; les entitats autònomes comercials i financeres, 50.000; les entitats gestores de la Seguretat Social, 356.000; la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, 28.000, i les empreses de la Generalitat, 41.000.

El Pressupost de la Generalitat s'incrementa —ja ho ha dit l'Honorable Conseller— d'un 21,3% en relació amb el Pressupost del 1989. Això és bo o és dolent? És correcte en termes econòmics plantejar un pressupost de la Generalitat clarament expansiu, quan el de l'Estat és moderadament contractiu? Parlem-ne. Podria ser bo per a Catalunya que el Pressupost creixés el 21,3% si es donessin aquestes quatre condicions: primera, si aquest increment comportés una millora de la qualitat de vida del ciutadà català del mateix ordre de magnitud; segon, sempre que servís per garantir el grau de competitivitat de la nostra economia per afrontar el repte del 93; tercera, si això no representés un increment del nivell d'endeutament, i quarta, si això comportés una transferència efectiva cap al Govern de la Generalitat d'una part proporcional del pes del sector públic, global, estatal.

Parlem de la primera d'aquestes quatre condicions. Contribuiran aquests pressupostos a millorar la qualitat de vida del ciutadà català del 21,3%? Permeti'm dubtar-ho. Una administració eficient no és una administració més gran, ni una administració que dissenya la seva política pressupostària en desacord amb la conjuntura econòmica present. Però nosaltres, els centristes d'aquesta Cambra, entenem que l'ordre de prioritats ha d'anar a garantir la millora de les infraestructures públiques i sota el principi de la solidaritat i la redistribució de la riquesa, principi...: a dotar aquells serveis per a la comunitat que incrementin la seva qualitat de vida amb el mínim cost possible. Es tracta, doncs, de reassignar recursos de caire consumptiu envers despeses que reverteixin en la millora del benestar social que responguin a interessos col·lectius de la societat.

Si entrem a analitzar el Pressupost per partides, veiem que

l'increment del cost de les despeses del personal de la Generalitat es preveu del 19,07%: si tenim en compte que els funcionaris incrementaran les seves percepcions econòmiques al voltant del 6%, haurem de concloure que el 13% de la diferència serveix o bé per incrementar les plantilles de funcionaris o bé per remunerar molt més generosament els alts càrrecs de lliure designació del Govern de la Generalitat.

El creixement previst per al concepte general d'adquisició de béns corrents i de serveis serà del 32,35%, onze punts per sobre de la mitjana del creixement del Pressupost. Ja sé que se'm dirà que aquest tipus de despesa també té un efecte dinamitzador de la demanda global, però aquest efecte es produeix per la via del consum, no pas per la via de la inversió —via del consum que hauria de cedir la prioritat a l'altra, la de la inversió.

El capítol de transferències corrents —les famoses subvencions, perquè tothom ho entengui— experimenta un creixement global de 87.000 milions de pessetes. Curiosament, una vegada més, resulta el Departament de Presidència el que mostra un increment més significatiu per aquest concepte: un increment del 45,55%, 28 punts per sobre de la mitjana d'increment per aquest concepte en tot el Pressupost, quan la destinació d'aquestes transferències és de menor significat econòmic i social que les que poden dur a terme altres.

Permeti'm alguns exemples. El Patronat de la Muntanya de Montserrat tenia pressupostats, l'any 89, 35 milions de pessetes; aquest any, 79 —un increment del 125%. El Patronat Català Pro Europa —aquest Patronat que està tan enfeinat a administrar les seves finances que no ha tingut temps, en sis mesos, d'admetre, al si del seu Consell Assessor, les forces d'aquest Parlament de Catalunya— tenia 140 milions de pessetes l'any passat; 210, aquest any —increment del 50%. La Comissió Catalana del Cinquè Centenari del Descobriment d'Amèrica —aquesta Comissió que tan generosament finançava alguns viatges a Sud-amèrica l'any passat— tenia 69 milions de pessetes, l'any passat; 110, aquest any —increment del 58%: suposem que és que el trànsit viatger cap a Sud-amèrica s'incrementarà també el 58%, aquest any. Últim exemple d'aquest capítol: Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, 4.004 milions de pessetes l'any passat, 7.366 milions aquest any —increment, 84%.

Per contra, podríem dir que ha millorat l'atenció sanitària dels catalans, les prestacions socials, la qualitat en l'ensenyament, tant a nivell de formació professional com d'EGB o BUP? Podem dir que s'estan prenent mesures concretes que es plasmin en una millor preservació del nostre entorn natural? De l'anàlisi de cadascuna d'aquestes polítiques sectorials dutes a terme per aquest Govern —que farem en el debat de les esmenes a la totalitat dels corresponents departaments— i de la realitat social podem respondre, sense por a equivocar-nos, que no. I així, per exemple, les transferències corresponents a Benestar Social i a Sanitat i Seguretat Social augmenten per sota de la mitjana del creixement global de transferències corrents.

Quant a la justificació que fa el Govern, l'Honorable Conseller d'Economia i Finances ens argumentava, en la seva exposició, que l'increment del 21,3% dels pressupostos té com a conseqüència afrontar els compromisos adquirits en les obres olímpiques, sense oblidar la modernització i el desenvolupament equilibrat de la resta del territori de Catalunya. Justificar

aquest creixement —per a nosaltres desorbitat—, com ha fet l'Honorable Conseller, per tal d'atendre els compromisos olímpics i els desequilibris territorials, és no tan sols demagògia electoralista, sinó també un atemptat a la veritat —i ara veurem per què. El Pressupost de la Generalitat ha crescut, en pessetes, des de l'any passat a aquest any, 173.000 milions de pessetes: si els compromisos olímpics per a aquest any es troben al voltant dels 24.000 milions de pessetes —com ha dit el Conseller—, l'increment per a la resta de conceptes serà de 150.000 milions de pessetes. On van a parar, aquests 150.000 milions de pessetes? Doncs, van a parar 128.000 a operacions corrents, dels quals 28.000 corresponen a augment de despeses de personal i 87.000 a les transferències corrents ja mencionades, i 17.000 a operacions financeres: permeti'ns dubtar que aquests números responguin a la voluntat de reequilibrar i modernitzar el país.

Del que hem descrit fins ara hom no pot deduir, doncs, que l'aplicació d'aquest Pressupost es traduirà en una millora significativa de la qualitat de vida dels ciutadans de Catalunya. Entrem ara en l'anàlisi de la segona condició.

Serveix, efectivament, el Pressupost que ens presenta el Govern per garantir la competitivitat de l'economia catalana? Ens parlava el Conseller del pacte per a la competitivitat a què es feia referència al Congrés de Diputats l'altre dia a Madrid: són aquests Pressupostos una eina perquè es concreti aquesta millora per a la competitivitat catalana? Des del CDS diem, clarament, que no. Per a nosaltres, la millora de la competitivitat passa —entre d'altres coses, però fonamentalment— per quatre eixos bàsics: primer, la millora i la modernització de les infraestructures; segon, la millora en la qualificació dels recursos humans; tercer, la modernització de les estructures productives; quart, l'eficient assignació dels recursos per l'Administració pública.

Aquests pressupostos no tenen en compte, de forma suficient, l'increment del pes de les inversions públiques. Quan l'any passat, de cada 100 pessetes del Pressupost, se'n dedicaven 6,24 a la inversió i 6,46 a transferències de capital, aquest any se'n destinen 6,73 i 6,52, respectivament: aquestes dades, senyors del Govern, per molt que en termes de creixement semblin importants, en termes proporcionals són excessivament minses, si no volem que Catalunya quedi enrere, no quedi fora dels països que en l'entorn europeu estan reconeguts com a més competitius.

El segon eix d'actuació seria la millora de la qualificació dels nostres recursos humans. En quina mesura contribueix aquest Pressupost a aquesta millora? Vostès pretenen dedicar 512 milions de pessetes a formació i reciclatge del professorat i 612 milions de pessetes a tot un seguit de programes relacionats amb la recerca i la investigació —són xifres del Departament d'Ensenyament—; en total, dedicaran 1.124 milions de pessetes a aquests conceptes: això representa, escassament, l'1 per mil del Pressupost de la Generalitat. Per contra, la suma de les subvencions de tot tipus del Departament d'Indústria, veritable finestreta de subvencions, puja a 4.241,1 milions de pessetes, quatre vegades més del que vostès dediquen a formació del professorat i programes de recerca i investigació. Queda prou clar, no cal fer més números.

I, finalment, estaran d'acord amb nosaltres, vostès que diuen defensar una economia d'oferta, que l'increment de la burocràcia no és el millor camí per fer creïble les seves afirmacions. A

hores d'ara, la Generalitat s'organitza en tretze departaments, setze entitats autònomes administratives, les entitats gestores de la Seguretat Social, nou entitats autònomes de caràcter comercial i catorze empreses de la Generalitat, alguna d'elles amb un pressupost anyal de 13 milions de pessetes. I vostès continuen creant nous instituts, nous ens, nous organismes autònoms, i volen aprofitar l'aprovació d'aquesta Llei de Pressupostos per crear una nova empresa, la de gestió d'infraestructures, per tal de construir la «pota sud» del Segon Cinturó i dues carreteres a Girona —el desdoblament de la carretera de Sarrià de Ter a Banyoles i la variant de Banyoles—, per exercir competències clarament assignades a la Direcció General de Carreteres. És a dir que, mentre vostès, com deien al principi, augmenten les plantilles de personal, i, consegüentment, les despeses per aquest concepte, estan creant, de mica en mica, una administració paral·lela: finalment, avui, el 14% del Pressupost consolidat de la Generalitat es gestiona ja a través d'aquesta administració paral·lela.

Entrem ara a parlar de la tercera condició, entrem ara a parlar de l'endeutament. Ja s'ha dit que aquest Projecte de Llei pretén autoritzar el Govern de la Generalitat perquè s'endeuti de 48.000 milions de pessetes més —això és el 60% més que l'autorització de l'any passat. S'ha explicat ja que, d'aquesta manera, l'endeutament públic, l'endeutament públic de la Generalitat, pujarà a 237.000 milions de pessetes.

En el propassat Ple, quan debatíem l'Informe de la Sindicatura de Comptes sobre el Compte General de la Generalitat de Catalunya per al 1987, expressàvem la nostra preocupació pel fet que en cinc anys l'endeutament públic de la Generalitat s'havia multiplicat per 4,5, i dèiem que la nostra preocupació no minvava pel fet que altres comunitats autònomes o ajuntaments tinguessin percentatges més elevats que el nostre, perquè no ens consolen els problemes dels altres.

Fins ara, en aquesta Cambra hem parlat sempre de l'endeutament públic, i jo avui vull parlar també de l'endeutament privat, és a dir, aquell endeutament que no paga interessos, i, per fer-ho, utilitzaré les seves pròpies dades, les dades que figuren en la liquidació del Pressupost del 1988, que vostès ens han lliurat conjuntament amb la documentació d'aquest Projecte de Llei de Pressupostos del 90. Segons aquestes dades, vostès reconeixien deure 73.000 milions de pessetes, pendents de pagament, corresponents a les partides pressupostàries dels capítols I al IX, i 17.000 milions de pessetes a les entitats gestores de la Seguretat Social —encara que ja sé que, d'aquestes darreres, vostès en tenen una culpa més aviat escassa. De les primeres, que representen el 9,5% del total que vostès van gastar l'any 88, 6.000 milions de pessetes, 6.487 milions de pessetes, corresponen a despeses de personal. És que no han pagat tots els seus funcionaris? És que manquen per pagar despeses de la Seguretat Social?

Una altra xifra: vostès tenien pendents de pagar 23.000 milions de pessetes corresponents a transferències, 23.000 milions de pessetes corresponents a subvencions, i tenien també pendents de pagament 16.000 milions de pessetes corresponents a inversions. És a dir, tenien pendent de pagament el 39 —el 39— per cent de la xifra total invertida, l'any 88; és a dir, el deute privat seu, a afegir al deute públic, era de 90.000 milions de pessetes més.

I, finalment —i amb això entraria en la quarta condició—,

veiem de quina manera s'ha incrementat el volum del Pressupost de la Generalitat en relació amb el Pressupost de l'Estat. El conjunt de transferències que ha assolit la Generalitat al llarg de 1989 —ensenyaments de graduat social, de marina civil, de transports per carretera i cable, l'ampliació de mitjans en matèria de temps lliure i de protecció de menors i les societats anònimes laborals— tenia una valoració, pel que fa al cost efectiu, en pessetes del 86, de 563 milions de pessetes, i el de les taxes associades, de 144 milions de pessetes. I es veu, doncs, que no s'ha produït, al llarg de 1989, un increment significatiu del volum de noves competències que justifiqui l'increment pressupostari que esmentàvem al principi.

Per acabar, dues coses: senyors del Govern, amb aquests pressupostos han desaprofitat vostès, novament, una oportunitat de guanyar credibilitat social. Vostès, que sempre semblen tan preocupats per les qüestions socials, deixin-nos, abans de concloure, posar un exemple —n'hi hauria molts més—, que sovint, de vegades, una cosa són les paraules i una altra els números: vostès pretenen encetar un pla pilot interdepartamental per a implantació de la renda mínima d'inserció social per a collectius de difícil integració, dotant aquest pla de 800 milions de pessetes —un pla pilot—: només 1.600 famílies catalanes sense cap tipus d'ingrés econòmic podran accedir als beneficis d'aquest pla; davant d'aquesta situació, altres comunitats autònomes —Euskadi, des del febrer del 89, i Cantàbria, des del maig també del 89— ja el tenen implantat per a totes aquelles famílies sense mitjans econòmics, per garantir la seva supervivència.

I acabem amb una qüestió, per a nosaltres, cabdal. Sabem de les dificultats financeres per tal de portar a terme les transferències transferides a la Generalitat per culpa d'una concepció restrictiva, per part del Govern socialista, del paper que han de jugar les autonomies en el conjunt de l'Estat, però sabem també que aquest és un argument que vostès utilitzen freqüentment, massa freqüentment, per justificar una mala gestió dels recursos assignats i la manca de polítiques globals per resoldre els problemes que avui té el nostre país, i que vostès tradueixen molt casolanament en una política de fer coses —fer una escola aquí, donar una subvenció allà— o d'intentar fer coses —intentar posar un abocador allà, fer un transvasament aquí. Des del CDS som conscients també —i ho hem denunciat ja en aquesta Cambra— que el sistema de finançament de la nostra comunitat no respon a les necessitats pressupostàries per tal de desenvolupar una acció de govern amb la suficient autonomia i amb la suficient qualitat.

Totes les forces polítiques —llevat d'alguna, òbviament— varem coincidir en el deficient desenvolupament de l'Estat de les autonomies, i especialment pel que fa a Catalunya. El senyor President de la Generalitat, avui novament absent d'aquesta Cambra —jo, com a afeccionat al bàsquet, estic molt orgullós que, a hores d'ara, el President de la Generalitat estigui rebent el meu equip, el Joventut de Badalona, campió de la copa Korac, però com a diputat d'aquesta Cambra comprenc que aquesta absència i la de la major part del Govern, magníficament aquí representat per una única persona, doncs és absolutament injustificable—, doncs bé, el President de la Generalitat va proposar, en la seva intervenció en l'últim debat de política general, ens va avançar... —ara ja són dos: s'ha duplicat la representació del Govern, doncs—, deia que ens va proposar sis

grans apartats per a la negociació del finançament autonòmic, als quals, als sis punts, nosaltres els centristes varem donar suport com a plataforma de diàleg per assolir una proposta unitària. En aquest mateix sentit, amb aquesta mateixa intenció, tornem a proposar, des d'aquesta tribuna, i amb les mateixes paraules amb què varem concloure el nostre discurs commemoratiu dels deu anys d'Estatut, un debat en profunditat de totes les forces polítiques sobre quin ha d'ésser el sistema de finançament que avui necessita Catalunya, per tal d'arribar a un pacte entre totes les forces polítiques democràtiques sobre el model que volem defensar davant l'Administració central.

Resumint, senyor President, senyores diputades i senyors diputats, hem analitzat breument un pressupost que no millorà significativament la qualitat de vida dels ciutadans catalans; un pressupost que, des del nostre punt de vista, no garanteix d'assolir el grau de competitivitat necessària per a la nostra economia, per tal d'afrontar el repte del 93; un pressupost que representa un continuat i preocupant creixement del deute, del deute públic i del deute privat; un pressupost que no suposa un increment important del pes relatiu de la Generalitat en el conjunt del sector públic estatal; un pressupost amb evidents mancances socials; un pressupost obscur, del qual vostès neguen reiteradament la més mínima informació a les forces de l'oposició. I ens queda, finalment, el dubte i la preocupació de si tot això haurà servit per a alguna cosa, perquè finalment —i com acostuma a passar cada any— una cosa és el pressupost que aprova el Parlament i una altra molt diferent el que executa, el que gasta el Govern de la Generalitat.

Fa uns dies parlava —ja m'he referit a ell— en aquest Parlament sobre l'Informe de la Sindicatura de Comptes sobre el Compte del 87, i vèiem com s'havia produït una desviació, per la via de l'increment, del 45% del pressupost aprovat pel Parlament i la seva liquidació. Ara tenim alguna dada més, dades també corresponents a la liquidació del 88: els crèdits inicials aprovats per aquest Parlament varen pujar 667.000 milions de pessetes, els crèdits definitius utilitzats per vostès van pujar 767.000 milions de pessetes; és a dir, vostès van incrementar, vostès sols, el seu Pressupost en 100.000 milions de pessetes, el van incrementar en el 15% més.

En definitiva, si, com ens temem, s'aproven aquests Pressupostos, haurem donat un xec en blanc, un altre xec en blanc, al Govern, per tal que es pugui gastar el 15%, el 20% més del bil·lió d'aquest Pressupost; li haurem donat un xec en blanc de 150.000 o 200.000 milions de pessetes.

Per totes aquestes raons, senyor President, senyores diputades i senyors diputats, els centristes d'aquesta Cambra demanem el retorn al Govern del Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat, de les seves Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per al 1990.

Gràcies, senyor President, senyores diputades i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Latorre. La quarta esmena a la totalitat està presentada pel Grup parlamentari Mixt; per a la seva defensa, té la paraula l'Honorable senyor Hortalà.

El Sr. HORTALÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats, és lògic que el pressupost, com a mecanisme que habilita financerament l'acció de govern, ordeni la seva estructura a la política del govern en qüestió, alhora coherent amb la corres-

ponent ideologia. I, com que ni aquesta política ni la respectiva ideologia no són les dels partits d'oposició, l'objecció global sobre el projecte dels pressupostos —és a dir, l'esmena a la totalitat— és la resposta obligada i responsable.

Però, essent aquest el cas, no ho és pas del tot i, en nom dels diputats d'Esquerra Catalana, m'atreveixo a dir que ni de bon tros, perquè els Pressupostos de la Generalitat, de les seves Entitats Autònomes i de les Entitats Gestores de la Seguretat Social per al 1990, en línia creixent al llarg del temps, incorporen defectes molt remarcables, que fan que la crítica sigui ben objectiva, i que ho sigui des de qualsevol vessant: econòmicament, tècnicament i políticament.

Econòmicament, el pressupost, en les societats modernes serveix per intentar, des del Govern, compensar, tot equilibrant-les, les oscil·lacions del cicle econòmic. Doncs bé, el Projecte de Pressupost d'enguany no s'ajusta a aquest requeriment. Primer, perquè l'evolució del cicle propi de l'economia catalana en relació amb el de l'espanyola, que suposa un major impuls en les fases alcistes i una més gran davallada en les fases a la baixa, incorporarà, per l'orientació expansiva del Pressupost en un 21,3% —que és superior a la taxa de creixement nominal de l'economia—, expectatives negatives respecte a la recuperació de la demanda d'inversió. Segon, perquè el comportament inflacionari de l'economia catalana, superior en un punt coma sis a la mitjana de la resta de l'Estat, es veurà encara més accelerat amb tot el que suposa de disminució del poder adquisitiu dels consumidors i de pèrdua de competitivitat empresarial respecte al món i, en concret, davant d'Europa. Tercer, perquè, després de la recuperació de l'economia catalana d'aquests últims anys, la situació actual tendeix a una certa recessió, i el caràcter expansionista del Pressupost no té finalitats compensatòries sobre els sectors afectats, i sí que, en canvi, afavoreix la despesa improductiva per la via de la prioritització de factors institucionals. Quart, perquè, dins d'aquesta mateixa seqüència, resulta que, davant dels problemes que ofereix la situació estructural i competencial de sectors d'agricultura, ramaderia i pesca, i de comerç i turisme, són els departaments representatius els que experimenten els increments més reduïts d'entre tot el conjunt de conselleries del Govern de Catalunya. Cinquè, perquè els efectes contractius sobre l'economia catalana de la política monetària que aplica l'Administració central es veuran incrementats indirectament per les restriccions potencials de crèdits, com a conseqüència dels elevats nivells d'endeutament que estableix el Pressupost d'enguany. I, sisè, perquè tot plegat estarà subjecte a una major acceleració d'impacte inflacionista, a causa que, en aprovar-se els pressupostos —perquè suposo que, malgrat tot, s'aprovaran durant aquest mes— la despesa perdrà periodificació i quedarà concentrada en un interval de temps reduït, en relació amb la durada global de l'any.

Fruit de tot això, resulta evident que, des de l'actual Govern, no es fa servir el Pressupost com a instrument de política econòmica. Per a vostès, el Pressupost són els serveis d'intendència. I això és remarcable i ajuda a entendre allò que tantes vegades els he objectat des d'aquesta tribuna: és a dir, que l'actual Govern, més que governar, administra, amb tot el que això comporta de renúncia voluntària a una potestat de consolidació nacional.

Ja sé que hom pot afirmar que el nostre marc institucional d'autogovern no és el propi d'un estat i que, en aquest context,

moltes despeses són perceptivament finalistes i molts ingressos, dependents. Però hi ha una escletxa que el catalanisme polític ha d'aprofitar per tirar endavant, i aquesta escletxa es fa grossa, no perquè disminueixin les limitacions i les incomprensions, sinó perquè el volum operatiu del Pressupost creix. Per tant, allò que podria ser, en aquest sentit, vàlid com a rèplica per als pressupostos del 81, 83, 86, avui, amb un bilió i escaig de pessetes de quantia, ja no ho és.

Aquesta renúncia, fruit de la circumstància política, però de fonament economicista, seria, en definitiva, prou gran per demanar —per estrictes raons de consolidació nacional— la reconsideració del Pressupost actual. Però hi ha altres aspectes: el segon fa referència, com he dit, als aspectes de tipus tècnic. Tècnicament, no tan sols el Pressupost conté inadequacions significatives, sinó que introdueix elements clars d'irracionalitat funcional. Perquè, tècnicament, un pressupost ha de presentar una ordenació de despeses identificada amb la realitat, una previsió acurada d'ingressos i, dins d'un sistema democràtic, els elements suficients per al control necessari del Parlament. Però res d'això, «en puritat», es compleix.

Pel que fa, en primer lloc, a l'ordenació realista de despeses, resulta que es continua afavorint la burocràcia i les consignacions redundants, després de deu anys de pressupostació autonòmica. Si en un començament tenia sentit, per exemple, pagar centenars de milions en lloguers d'edificis, després de deu anys, amb les obres d'infraestructura fetes, resulta incoherent continuar pressupostant més de 1.000 milions de pessetes en lloguers. O, més encara: si en els primers anys de govern propi tenia un cert sentit, per la situació precària de l'Administració catalana, pressupostar importants partides per a estudis i dictàmens emesos per persones alienes als departaments, després de deu anys no té cap sentit continuar pressupostant per aquest concepte centenars de milions de pessetes, sobretot perquè el marc administratiu s'ha consolidat. O, en un altre ordre de consideracions, es propicia una inversió nova i important per als Jocs Olímpics i, en lloc de dotar-la de l'agilitat necessària i a termini, es projecta l'empresa de gestió d'infraestructures, amb tot el que comporta de burocràcia addicional i permanent. O, en fi, continuen les subvencions a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, com si fos un pou sense fons. O es dota la CIRIT, en canvi, i, per l'altre costat, no es reclamen les competències estatutàries sobre recerca.

Segon: pel que fa a la previsió acurada d'ingressos, resulta que sistemàticament es valoren a la baixa els rendiments dels impostos cedits, amb el que això significa d'increment addicional de l'endeutament per l'obligat equilibri pressupostari i pel que té d'element propagandístic en invocar el victimisme per part del Govern.

El Pressupost d'enguany incorpora un exemple fascinant respecte a això: es tracta de l'impost sobre el patrimoni. Aquest és un impost cedit, encara que, la seva gestió —contràriament al que diu l'Estatut—, la fa l'Administració central —però, d'això, en parlarem en una altra ocasió. Doncs bé, aquest impost cedit, l'any passat va experimentar una modificació substantiva en el seu rendiment com a conseqüència del conegut tema de les primes úniques. Les declaracions complementàries han suposat uns nous ingressos, que no varen ser, òbviament, computats en el Pressupost del 89; han d'aparèixer, per tant, en la liquidació del Pressupost de l'any passat, però en el Pressu-

post d'enguany, en pressupostar el rendiment de l'impost del patrimoni —malgrat que el Pressupost s'ha presentat el mes de març—, les previsions tenen, com a punt de referència, no el rendiment real, sinó el rendiment inicialment estimat, amb el que això comporta de disminució relativa per a tot l'estat d'ingressos i, per tant, de desfiguració realista del mateix estat d'ingressos.

I, en tercer lloc —i lligat amb l'anterior—, pel que fa a l'existència d'elements suficients per al control pel Parlament, resulta que cada vegada és més gran la discrepància entre les previsions pressupostàries i la gestió i la liquidació del Pressupost. De fet, el Parlament aprova un pressupost, però al llarg de l'exercici es produeixen desviacions fruit de circumstàncies diverses i, particularment, de previsions incorrectes, o *soaps*, com diuen alguns tècnics. Totes aquestes variacions escapen al control parlamentari. Una certa discrepància entre el Pressupost aprovat i el Pressupost liquidat és lògica, com a conseqüència de la naturalesa estimativa d'un pressupost, però a partir d'un cert nivell no és justificable, tant pel que comporta d'incorrecció en la previsió com —i sobretot— pel que té de factors incontrolats, no subjectes a la fiscalització parlamentària. I aquest és el cas, perquè, a mesura que han anat creixent les quantitats globals dels pressupostos, les diferències entre previsions i liquidació han anat creixent més que proporcionalment.

Al començament, la justificació es basava en el fet el procés de traspàs estava obert; després, en el fet que no es pressupostaven les transferències estatals a corporacions locals; més endavant, en la circumstància que la recuperació de l'economia superava tota previsió per optimista que fos... La qüestió és que, després d'aquests anys, tot plegat resulta inacceptable, perquè el conjunt de desviacions poden tractar-se per simulació i establir previsions més acurades.

Per referir-nos a resultats contrastables, citaré els de l'última liquidació pressupostària, la de l'exercici del 1988 —perquè s'ha de tenir en compte que les liquidacions es presenten dos anys endarrerides. Doncs bé, el volum pressupostat el 88 era de 667.000 milions; la liquidació, de 741.000 milions: la diferència és, doncs, de 74.000 milions. Ara bé, les referències específiques són reveladores, perquè hi ha *soaps* clars als capítols VI i VII de l'estat d'ingressos —pel que fa, respectivament, a l'alienació d'inversions reals i a les transferències de capital de l'exterior—, però el més significatiu són les desviacions en els capítols I i II. Pel que fa als impostos indirectes, se'n liquiden 71.000, respecte als 46.000 pressupostats, i pel que fa als impostos directes, la liquidació és de 27.000, en relació amb els 16.000 milions previstos, la qual cosa suposa unes taxes de desviació en superàvit del 53% i del 69%, respectivament. És a dir que el producte de totes aquestes desviacions, amb quanties significatives, escapa del control parlamentari.

Tècnicament, doncs, això, des del nostre punt de vista, ens sembla francament incorrecte.

Raons econòmiques, raons tècniques tan objectives com les exposades, avalen la no-acceptació d'aquest Projecte de Pressupostos. Però, juntament amb aquests dos tipus de raons, se'n hi afegeix una tercera, igualment important, de tipus polític: política en el sentit que, del que es tracta, és dels pressupostos de tot Catalunya, amb independència d'intensitats demogràfiques, nivells d'activitat, volums d'ocupació o punts d'atracció internacional. I, des d'aquest punt de vista, el Projecte de Pressupos-

tos d'enguany és un paradigma de voluntarisme explícit de foment del desequilibri territorial.

D'entrada, per gaudir d'un pressupost modern —terme aquest que tant li agrada al President Pujol— convé tenir molt clars aquests tres punts. Primer, l'oferta de serveis i de béns públics mínims ha de ser, en la seva concepció, territorialment indivisible o extensiva —és a dir, tot allò que constitueixen elements de dignitat i qualitat de vida, en termes absoluts i en termes comparatius, ha d'arribar a tots els punts del territori, amb independència de densitats demogràfiques. Davant d'això, doncs, aquesta indivisibilitat fa que l'acció de govern tingui formulació de programes en dos tipus de consignacions: unes, fixes i extensives, i, per tant, equiparades per a cada punt del territori, i unes altres, variables o intensives, en funció de la població i d'altres aspectes d'importància locacional. Això, aquests pressupostos ho ignoren.

L'oferta de serveis i béns públics apareix divisible i territorialment intensiva, en clara identificació amb mòbils de metropolitanisme —i deixo de banda motius electoralistes i de clientelisme polític. Així s'explica que la distribució territorial d'inversions reals per al 90 signifiqui que, d'un total de 122.000 milions, 25.000 milions de pessetes van al Barcelonès i només 80 —només 80— van a l'Alta Ribagorça. O que, en mitjana, només el Barcelonès, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental, el Gironès, el Segrià i el Bages estiguin per damunt de la mitjana nacional pel que fa a les inversions reals i tota la resta de les comarques estiguin sensiblement allunyades dels volums que s'inverteixen en aquestes àrees; és a dir, que set o vuit comarques acaparen més del 60% de la comarcalització de les inversions reals i la resta del territori —les 33, 32 comarques restants— només arriben al voltant del 35%.

Amb un pressupost d'aquest tipus, el Govern no pot parlar, en rigor, de reequilibrament territorial.

Segon, també a les societats modernes s'observa una tendència a la concentració i a la conurbació, que les polítiques d'acció territorial i ordenament del territori tendeixen a corregir. Això, dit doctrinalment, ha anat forçant a canviar les conductes pressupostàries, a augmentar les partides pròpies d'operacions de capital i a reduir relativament les operacions corrents. El Pressupost del 90 no segueix pas aquesta pauta: primer, per la desproporció i, segon, perquè, bona part de l'increment, se'l menja el retorn del deute; es continua, per tant, amb una desproporció irritant entre despeses corrents i inversions, a l'extrem que encara més del 80% dels recursos pressupostaris s'orienten cap a accions no generadores d'activitat inversora.

Com a conseqüència d'això, és obvi que els desequilibris territorials al llarg del temps no tan sols no es redueixin, sinó que augmentin en termes comparatius i en termes absoluts. I, la prova d'això, la constitueix el fet que solament el 8% —solament el 8%— del Pressupost vagi a inversions reals comarcalitzades, i el 70% d'aquest 8% es concentri en àrees que només cobreixen el 16% de la superfície total del territori nacional català.

L'endarreriment del Priorat, per exemple, respecte del Maresme, no justifica que el Priorat rebi només 256 milions de pessetes i el Maresme 1.400. O les Garrigues 245 milions i Osona 1.700. O el Pallars Sobirà 352 milions de pessetes i l'Alt Empordà 1.500. O la Noguera 286 i l'Anoia 1.480. O la Segarra 397 milions i el Baix Empordà 1.900. O, en fi, l'Alt Camp en

rebi 116 i el Segrià 2.300. I, tot això, ben distant dels 25.000 milions que rep el Barcelonès. La qüestió no és pas tractar de disminuir les xifres de les comarques més ben dotades, és a dir, la qüestió no és pas tractar de disminuir les xifres de les comarques més ben dotades, sinó d'augmentar aquelles paupèrrimes ateses, i això tan sols es pot fer invertint la tendència que el Pressupost determina entre les voluminoses assignacions per a operacions corrents i les baixes xifres per a operacions de capital, i, és clar, amb el corresponent voluntarisme polític.

Tercer, les societats modernes, per últim, han arribat a la conclusió —després de l'experiència d'aquests últims trenta anys— que les polítiques, conscients o inconscients, de creixement desequilibrat, no generen efectes de difusió compensatoris suficients. Per tant, les polítiques d'ajut, de subvenció, d'impacte ambiental, de benestar social, s'han d'establir no amb criteris proporcionals, sinó amb criteris de discriminació positiva. El Pressupost del 90 ignora també aquests temes.

Efectivament, el volum de despesa territorialitzada genèricament, però no comarcalitzada, té efectes de concentració sobre les parts del territori més desenvolupades. Això s'observa en les consignacions territorials genèriques, tant en el capítol IV com en el capítol VII, pel que fa als Departaments de Presidència, de Governació, de Cultura, de Política Territorial, d'Agricultura, d'Indústria, de Comerç i de Treball.

Així, d'un total de 659.000 milions, llevat les transferències de capital a les corporacions locals, als organismes autònoms administratius i als organismes autònoms comercials, industrials i financers, queden, per a finalitats genèriques territorials no comarcalitzades, 128.000 milions de pessetes, que sumats als 81.000 milions d'inversions reals fan un total de 209.000 milions, és a dir un 19% del total del Pressupost, i del qual només un 7,5% va a les àrees amb un nivell d'activitat inferior a la mitjana nacional, que en definitiva suposen el 84% de la totalitat de la superfície del territori.

Els efectes de polarització que això produeix són quantiosament importants i, en conseqüència, des del punt de vista de la política, o des del punt de vista polític, els Pressupostos —com ja he assenyalat— no ajuden a reequilibrar el territori, sinó que fomenten el desequilibri entre comarques riques i comarques pobres, entre zones urbanes i zones rurals. I, des d'aquest punt de vista, Esquerra Catalana considera aquests Pressupostos inacceptables, com haurien de ser-ho per a qualsevol govern preocupat pel reequilibrament del territori nacional.

Per acabar, i en síntesi, els anteriors arguments de tipus econòmic, de tipus tècnic, de tipus polític, sostinguts per raons objectives i no partidistes, fan que aquests Pressupostos no tinguin les garanties mínimes per rebre el nostre vot favorable: perquè és inadmissible que el Pressupost no es faci servir com un instrument de política econòmica, amb tot el que tindria de factor positiu de cara a la consolidació nacional; perquè és igualment inadmissible que el Pressupost incorpori biaixos tècnics que el sostreuen del control parlamentari, i, per últim, perquè també és igualment inadmissible que el Pressupost no sigui un veritable instrument de progrés per a tothom i per a tots els punts del territori.

Per tot plegat, el manteniment de l'esmena a la totalitat, de retorn al Govern, en nom d'Esquerra Catalana.

Per la seva atenció, senyor President, senyores i senyors diputats, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable senyor Hortalà. Ara, per completar el temps que correspon al Grup Mixt, té la paraula l'Il·lustre senyor Sánchez.

El Sr. SÁNCHEZ RAMOS: Senyor President, senyores i senyors diputats, el senyor Pujol ha definit aquest Pressupost com a moderadament expansiu. Els comunistes, que també fem anàlisis econòmiques, ens hem adonat que, si descomptem el capítol VII i el capítol VIII d'aquest Pressupost, hi ha un increment de la inversió, acompanyat de disminució de dèficit i increment de la recaptació pròpia; és a dir, no hi ha producció pròpia de riquesa, ni de llocs de treball, que és, des del nostre punt de vista, el que interessa en un pressupost d'aquestes característiques. I voldríem també saber per què s'han canviat alguns criteris, que han passat del capítol VII —transferències de capital— al capítol VIII —variacions d'actius financers— determinades operacions, i si això implica que els anys passats aquestes operacions estaven inflades.

Vostès ens poden dir que els Pressupostos són molt expansius, donades les inversions reals que generen, però tot seguit ens cal la pregunta de per què serviran aquestes operacions de capital i quin caràcter polític i social tindran. Per als comunistes no n'hi ha prou de fer economicisme, de moure els diners: som partidaris d'una economia pública sustentada en una estructura productiva pròpia, la qual cosa no es dona a Catalunya en absolut, i en un moment com aquest, en què el Pressupost ha crescut un 23%, tot i sent petit encara, el Govern de la Generalitat s'hauria de plantejar aquest objectiu.

No estem d'acord amb l'augment del 94% de les inversions en Governació. Per a què serveix? Per a més policia a Catalunya. I no confiem que aquest nombre de policies, per part de la Generalitat, sigui acompanyat amb una reducció dels altres costos de seguretat de l'Estat a Catalunya.

El caràcter de les inversions d'aquest Pressupost és descompensat —la majoria, un 44%, se'n va a Política Territorial i Obres Públiques. Però no seran empreses públiques les qui faran servir aquests pressupostos, sinó les empreses privades, fonamentalment —és a dir, la hisenda pública, l'estructura pública, no en treurà cap profit. I, al mateix temps, es caracteritza un model supercentralitzat de la nova inversió, en concret, a Barcelona i al seu entorn. I segurament aquest és el moment, de nou, de tornar a demanar la necessitat d'un debat sobre les mesures de reequilibrament que Catalunya necessita. Altres noves inversions es mediatitzen a través d'empreses públiques, però sense tenir la intenció que siguin elles les que culminin la inversió, especialment industrial —i molt ens temem que també a Benestar Social passi el mateix—, sinó que seran empreses privades les que faran aquesta tasca. I hem de recordar que la salut, l'ensenyament, des del nostre punt de vista, no pot significar ànim de lucre, no pot significar que es faci un negoci de caràcter privat. En definitiva, el Govern segueix molt bé les directrius de l'OCDE i aprofundeix en el model públic dels països nord-europeus de la CEE, en el qual s'abdica amb molta claredat que l'Administració pública tingui una estructura productiva pròpia.

No estem d'acord, tampoc, amb un pressupost que significa solament un 9% sobre el total del Pressupost de l'Estat, i més tenint en compte que el global de l'Estat per a nosaltres és petit encara. Fins i tot no entenem com el mateix Honorable President de la Generalitat, a la revista *Papeles de Economía*, en els

últims números, deia que s'havia d'estructurar el finançament sobre la base del 25-25-50. La nostra pregunta és què fa el Govern de la Generalitat per aconseguir això. Perquè no es tracta de parlar, sinó de treballar i de fer. Ens podrà constatar que vostès fan això, que intenten fer-ho, però les xifres no expliquen aquesta realitat. Les xifres diuen tot el contrari.

Nosaltres tenim un model alternatiu. Pensem que és necessari plantejar la necessitat d'una estructura fiscal pròpia i autosuficient per a Catalunya, i som conscients que això és un debat molt fort i molt important. Però nosaltres continuem defensant la idea d'un sector públic financer català per intervenir, per fer de veritat riquesa, i que això és necessari a partir de la nacionalització de tota la banca, a nivell de l'Estat. Però això és necessari plantejar-ho amb molta cura. I és necessari un pressupost a partir de la idea i de la concepció que el dret a l'autodeterminació ha de fer-se una realitat, i també la necessitat de modificar la Constitució. Però mentre això no arriba podem fer coses, i, sense renunciar a aquestes idees, ens avindriem a un procés intermedi de concert econòmic que acabi que el 77% dels nostres ingressos vinguin mediatitzats políticament per les transferències de l'Estat.

I aquesta reivindicació és justa, deixant de banda si el nostre país és més ric o més pobre que la resta de l'Estat, perquè en aquesta Cambra hem sentit sovint el discurs que cal més participació en l'Estat, perquè nosaltres hi aportem molt. I això és just, però no suficient. Nosaltres partim del principi que Catalunya és el nostre país: ni més ric, ni més pobre, ni millor, ni pitjor; senzillament el nostre.

Tal com s'estructuren els ingressos, en discrepem. Per un cantó, es dona un increment dels impostos propis que evidencia el creixement comercial i mercantil de l'economia catalana; però, malgrat això, subsisteixen enormes dèficits socials: en concret, en el terreny de l'ocupació i el benestar, on de veritat es veu si un pressupost té sentit o no té sentit. El Partit dels Comunistes de Catalunya evidencia la naturalesa política dels Pressupostos: es veu ben clar que potencien aspectes de la vida social com el joc, que pensem que no és necessari ni rendible des d'un punt de vista polític.

Una altra qüestió que no podem admetre el Partit dels Comunistes de Catalunya és el comportament del Consell Executiu a l'hora de resoldre el tema de l'endeutament, i que ens temem, amb aquests anys, una vegada vistos els Pressupostos, que es segueix el mateix camí. En el Pressupost de l'any 89 es va aprovar una emissió de deute per valor de 30.000 milions i, en canvi, el que s'ha fet és concertar crèdits per valor quasi de 80.000 milions, crèdits que sempre resulten molt més cars a nivell de costos, i que és una manera descarada de nodrir el capital financer i les oligarquies que li donen suport. Una prova palpable d'això és l'escàndol que suposa que el Pressupost que se'ns proposa contempli pagar més de 30.000 —capítol III— milions de pessetes en concepte d'interès de deute, quan solament se n'amortitzen 15.900 de deute nominal —capítol IX. Aquesta manera de fer tan esplèndida contrasta amb l'escàs nivell de cobrament d'interessos dels comptes de la Generalitat dipositats en entitats financeres que ens assenyalen la liquidació el 30 de setembre del Pressupost del 89 —capítol V—, d'ingressos: hi ha un seguiment clar de les polítiques dels països capitalistes desenvolupats de fer servir el deute interior com a mecanisme de redistribució de la renda a favor dels sectors fi-

nancers i el gran capital.

Per altra banda, ens meravella que s'ompli la boca amb Europa i els avantatges de la CEE, quan els ingressos del FEDER disminueixen en un 30% aquest any —capítol VII. En definitiva, el model fiscal i les característiques polítiques de bona part d'aquest Pressupost quant a la inversió fan que no sigui acceptable des d'un punt de vista dels treballadors, dels pagesos i les classes populars de Catalunya.

No estem d'acord amb el comportament de les despeses d'aquest Pressupost. Tampoc podem estar d'acord amb la filosofia i concepció del Govern de Convergència i Unió. Si enllaçem amb la primera part de la meua exposició i reprenem el fil de les inversions, cal ara que els manifestem que el Pressupost presentat pel Govern Pujol és un pressupost petit, on les inversions representen un 16% del total. I em diran vostès que això ja està bé, perquè està dintre dels paràmetres establerts —en definitiva: criteri economicista—, i jo vull parlar dels problemes reals: els comunistes creiem que, per intervenir-hi d'una manera seriosa, hem d'intentar començar a resoldre l'atur estructural de Catalunya, les reestructuracions anunciades i insinuades del tèxtil, de la mineria, de la indústria metallúrgica intermèdia, etcètera.

Tampoc compartim les solucions que ens pretenen donar ni en el terreny de la flexibilització laboral ni en el lliurament de subvencions que s'apunten en tot el Pressupost, de forma escandalosa, a través de la Conselleria de Treball, a empreses privades, les quals creixen un 43% respecte a l'any passat. I aquesta no és una actitud única: s'expressa amb major claredat en Política Territorial i Obres Públiques, on, a través de transferències a particulars, augmenten les subvencions d'un 92%.

Com poden vostès observar, discrepem amb bastants elements concrets i significatius de la política pressupostària de despesa. Ara bé, hi ha dos factors que no ens permeten acceptar com a comunistes en absolut aquest Pressupost.

Primer, que les operacions corrents, sous, manteniment i serveis, s'incrementen un 18,6%; és a dir, quatre punts per sota de l'increment general. Això és tant com dir, rebaixar la capacitat de servei i el caràcter social dels pressupostos. I no ens deien que aquest desajust és degut al fet que les inversions han pujat molt; nosaltres hi estariem d'acord si les inversions fossin per generar economia pròpia de l'Administració.

Segon, que en dos departaments clau quant a despeses —Ensenyament i Sanitat i Seguretat Social—, que representen el 50% del Pressupost, s'incrementa per sota de la mitjana: Ensenyament un 17,6% i Sanitat un 19,2%. Això, en un país on encara hi ha molts dèficits en el terreny educatiu: no tenim escolarització pública gratuïta per a tothom, baix nivell de les universitats, dèficits estructurals en la formació professional, dèficits estructurals en la sanitat pública, provocada per una manca d'inversions —tot això, ja ho discutirem també en la llei de sanitat.

Per acabar, permetin-me unes paraules finals sobre el tema dels sous del personal de la Generalitat. És molt fotut que per al personal general pugui el seu sou un 17% mentre que els alts càrrecs pugen un 27%. És molt fotut que els sous no siguin clars, o siguin més grosses les partides de complement i productivitat que el sou cotitzat a la Seguretat Social. I això és fer-se un frau un mateix, que ja és molt gros. No és admissible que sigui més gran el complement que el sou; és inadmissible que existeixi el

complement separat del sou. Això no és la nostra política.

En definitiva, el Govern Pujol defensa la societat d'uns pocs amb molta pela, i la majoria patir les conseqüències de la riquesa que altres tenen. Per això hem plantejat la nostra esmena de retorn al Govern de Convergència i Unió. Però som conscients d'una cosa, i és que, si nosaltres votem en contra d'aquests Pressupostos, els senyors de la KIO, i d'altres empreses nacionals, votarien aquest Pressupost, perquè vostès treballen no com a Govern de la Generalitat, sinó com un consell d'accionistes de les multinacionals i de les empreses privades a nivell de Catalunya i a nivell internacional.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Sánchez. La cinquena esmena és presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya; per defensar-la, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Colom.

El Sr. COLOM: Senyor President, senyores i senyors diputats, les esmenes a la totalitat, que any rere any els diversos grups de l'oposició ens veiem obligats políticament i responsablement a presentar als successius projectes de llei de pressupostos de la Generalitat, poden ser esmenes de caire polític-tècnic per a professionals especialitzats o bé poden ser esmenes que fixin les prioritats diferents dels diferents grups de l'oposició o les del Govern, prioritats de les preocupacions o prioritats captades de les preocupacions del carrer.

Els debats de pressupostos solen ser feixucs, solen ser cixores, només per a entesos, i, encara, sovint els entesos tenen dificultats per treure'n l'entrellat. És un debat d'interpretacions on, en principi, tothom té la raó o, almenys, té la raó suficient en funció de com sap o de com gosa maniobrar amb les xifres dels pressupostos. Solen ser jocs malabars entre govern i oposició.

Ja dic de bell antuvi que no entrarem en aquest joc avorrit i clàssic que representem cada any tots plegats i que fa que molt pocs ciutadans de Catalunya s'assabentin de les intencions, dels interessos, de les veus ideològicament diferents de cada partit en uns pressupostos, i en quin model polític i econòmic s'inspiren aquests pressupostos. Volem fer una reflexió sota els paràmetres d'un projecte que vetlli pels interessos de les classes menys afavorides del poble de Catalunya, i per això farem una intervenció que exposi clarament el perquè volem el retorn d'aquests pressupostos al Govern. Sóc conscient que aquesta és una intenció purament retòrica, una pretensió absolutament inútil, donat que aquest Pressupost s'aprovarà tal i com el Govern vol —per això disposen de majoria absoluta en aquesta Cambra. Però la nostra veu —creguin que absolutament sincera— vol fer-se sentir per afirmar que aquests són uns pressupostos que no responen a la Catalunya que nosaltres voldríem, i segur que molts voldríem, de tots i per a tots, una Catalunya socialment justa i socialment equilibrada, o una Catalunya que voldríem que governés emancipadament, no pas només descentralitzada administrativament, que governés a partir dels seus propis recursos, sense que es veiés sotmesa a una depredació fiscal de tipus gairebé colonial. Uns pressupostos, doncs, que entenem no solidaris socialment, ni territorial, uns pressupostos nacionalment colonitzats.

Ja portem més de deu anys de funcionament autonòmic, i el nivell de dependència de l'Administració de l'Estat espanyol

subsisteix i s'aferma. En l'actual Projecte de Llei de Pressupostos per al 1990, un 77% dels ingressos procedeixen de l'Estat, i només un 18% són o bé ingressos propis o tributs cedits a l'endeutament. A hores d'ara, tot i que sembla que les relacions entre el Govern del PSOE i el Govern de Convergència i Unió són, en aquests moments almenys, excel·lents, ni tan sols han aconseguit tots els anomenats «serrells», i des de la Generalitat es demostra una notable feblesa negociadora que perjudica greument el funcionament financer de Catalunya.

A resultes de tot això, cada any augmenta el deute públic. Dèiem l'any passat que el deute, durant la primera legislatura, formalment, fou de 60 milions —durant l'exercici hi va haver interferències—, a la segona legislatura varen ser 83.000 milions i, al començament de la tercera, el primer any, ja hi havia un deute brut de 30.000 milions. Doncs, bé, en el Pressupost que ara se'ns presenta, l'endeutament s'ha fixat en dues parts: una de 35.600 milions, per finançar inversions segur que necessàries, i una altra, puntual, de 12.400 milions, per als Jocs Olímpics. Si sumem les parts previstes en els diferents departaments, la inversió per al 1990 en els Jocs és de 23.938 milions. Déu n'hi do, per quinze dies! I, això, només enguany: les fetes i les que es preveuen per a l'exercici del 91 són encara prou més elevades —en aquest punt, em permetran una digressió: el 26% de l'endeutament total d'aquest any, el justifiquen únicament i exclusiva per inversions en uns jocs olímpics en què Catalunya, dit sigui de passada, de moment ni tan sols pot participar amb un comitè olímpic propi.

Tornant, però, al total del deute d'enguany, són 48.000 milions, incloent-hi les amortitzacions a afegir a l'endeutament global acumulat. Ja sé que em diran que, malgrat tot, no s'arriba als sostres permesos per la legislació vigent, i que fins i tot és un deute inferior percentualment a endeutaments d'altres administracions, com pot ser l'Ajuntament de Barcelona, com pot ser el mateix Govern espanyol. El deute total, en finalitzar 1989, pujava a 189.528 milions, incloent-hi els organismes autònoms i les empreses públiques, i tot fa preveure que a finals d'enguany s'arribi, com ja han dit altres portaveus, a la xifra de 237.000 milions —288.000 si de nou s'hi inclouen organismes autònoms i empreses públiques. I aquest deute públic encara pot incrementar-se, si, com tothom preveu, de cara al finançament de la quarta universitat s'ha d'acudir a un crèdit extraordinari —hi ha qui parla de 7.000 milions, i hi ha qui parla de menys milions; de fet, no hi ha xifres, perquè no han estat incorporats en aquests pressupostos, però sí que, en canvi, s'ha parlat d'una inversió o d'un crèdit extraordinari per al finançament de la quarta universitat.

Tinguem en compte, a més, que els interessos, el cost del deute que s'arrossega d'altres exercicis, se situen en 26.121 milions, la qual cosa vol dir que un 73% del nou endeutament es destina —indirectament, això sí— a pagar interessos. Si hi afegim els 12.500 milions destinats a amortitzar el deute acumulat, ens haurem anivellat quasi bé amb els recursos obtinguts per aquest concepte. Entenem que és un punt d'inflació clar: quan s'ha de tornar igual o més en interessos i amortitzacions, s'entra en una dinàmica perillosa, tan perillosa que pot recordar altres situacions de països molt menys desenvolupats que els nostres. En tot cas, constatem que a Catalunya el deute és utilitzat pel seu Govern com una permanent fugida endavant per salvar l'equilibri obligat entre uns recursos propis quasi ridículs en re-

lació amb la globalitat del pressupost i unes necessitats evidents que bé s'han de pal·liar d'alguna manera. La seva opció és, en qualsevol cas, legítima, però des d'Esquerra Republicana no la veiem positiva per a Catalunya.

De la constatació de tots aquests fets, en l'avinentsa d'aquest debat de pressupostos, els preguntem, senyors del Govern —i específicament a vostè, senyor Conseller d'Economia, que el veiem preocupat per la negociació a l'entorn d'un nou model de finançament—, els preguntem, doncs, si no hauria arribat l'hora d'encarar unitàriament, sense protagonismes de ningú, un pacte català per la sobirania, que ens permetés, per la via de la revisió de l'Estatut actual, trobar un nou model de finançament, que a l'hora de discutir uns pressupostos poguéssim fer-ho des d'una òptica de govern, des d'una òptica de país, i no pas permanentment supeditats a una òptica espanyola, de regió, només, en tot cas. Ja sabem —o ja saben, perdó— que Esquerra Republicana de Catalunya proposa —ho entenem com a més lògic i més positiu per al nostre país— el model del concert econòmic base, però ja hem dit, en forma d'una proposició no de llei que és ara a tràmit en aquesta Cambra, que podríem analitzar, que es podrien quantificar altres propostes o vies noves per a un pressupost de normalitat, un pressupost no pas com l'actual, que el veiem de dependència i de supeditació.

Fa temps que les forces d'esquerra d'aquest Parlament reclamem un pressupost que representi una millora real de vida per als sectors menys afavorits de la societat catalana. Potser l'economia ha crescut en els darrers anys, però, en tot cas, se n'han vist beneficiades només unes minories que concentren mitjanes o grans fortunes, i uns sectors a redós, que hi viuen folgadament, i uns i altres disposen de les claus del futur i de les claus del progrés per a Catalunya. Les conjuntures han estat particularment favorables a determinats sectors industrials, a l'especulació immobiliària, amb vistes a les conseqüències de l'aplicació de l'Acta Única Europea a partir del 1992, i a l'avinentsa dels Jocs Olímpics. Des del Govern, i amb el suport financer del Pressupost, és evident que hom espera les compensacions necessàries de competitivitat, d'internacionalització i de modernització per tal que els sectors menys afavorits puguin seguir els ritmes de les minories més afavorides. Lamentem que aquests Pressupostos no vagin, precisament, entenem, en aquesta direcció.

El Departament d'Ensenyament només augmenta percentualment un 17%, i el de Sanitat i Seguretat Social un 19%. Per la gran incidència real sobre el conjunt de la població d'aquests dos Departaments esmentats, sorprenen els forts increments, per exemple, del Departament de Presidència —un 40%, aproximadament—: inversions olímpiques a part, hi descobrim partides importants en el capítol de despesa corrent, de propaganda, de protocol, de publicitat de l'obra de govern —tot això ja fa preveure que s'acosten eleccions. I també un fort increment en el Departament de Cultura, un 30%, que seria molt benvingut des d'Esquerra Republicana si tinguéssim el convenciment que aquests recursos serien utilitzats en una catalanització en profunditat, i en la vertebració del discurs nacionalitzador i d'estructures..., potenciador d'estructures d'Estat..., però no hi sabem veure especials garanties.

Voldria repassar breument els diferents sectors socials globalment menys afavorits en la societat catalana, i que aquests Pressupostos, d'alguna manera, semblen desinteressar-se'n.

Constatem enormes desnivells comarcals: molts ciutadans queden desassistits, en aquests Pressupostos, no es veuen inversions fortes i substancials en les comarques tradicionalment deprimides de Catalunya —la gent de muntanya, el conjunt de les comarques de l'interior, les infraestructures dels eixos interiors i de muntanya. Fóra bo de saber allà on es gasta, el Pressupost, què va a cada comarca —reconec, reconeixem que hem observat un lleuger esforç en aquest sentit, en relació amb els exercicis anteriors: lleuger esforç, però, que no ens pot portar, encara, a dir que el Pressupost s'hagi comarcalitzat, com entendríem que hauria de ser en la intenció, almenys, de futur.

No veiem ajuts objectius per als pagesos i els ramaders. On són, per exemple, les mesures específiques per als pagesos que tenen una economia familiar basada en la fruita seca i que es veuen abocats a hores d'ara —i ho hem constatat recentment— a una situació extrema de precarietat, o bé on són les mesures específiques per als pagesos productors de llet que en pocs mesos han vist reduir, sensiblement, el preu de la llet, i afecta moltes famílies de Catalunya?

Es palesa una poca sensibilitat cap al petit comerç o cap al sector turístic. En els anteriors exercicis pressupostaris el Departament de Comerç, Consum i Turisme ja havia tingut una taxa de creixement quasi ridícula; en aquest Pressupost experimenta un altre cop una de les taxes de creixement més baixes del mateix Pressupost. Entenem que és una pèrdua de pes específic en el conjunt, precisament en un any que es pot preveure dolent per al petit comerç i especialment dolent —moltes veus així ho afirmen— per al sector turístic de casa nostra.

No es veuen perspectives d'ajuts a les petites empreses i a les cooperatives. I m'agradaria aquí posar un exemple de moltes d'aquestes cooperatives o petites empreses que són proveïdores de béns i serveis a l'Administració pública de la Generalitat, i que estan greument afectades per terminis de cobrament de més de cent dies i quasi sempre sense data fixa: no tenen capacitat d'autofinançament pel cost de la dilació servei prestat / cobrament d'aquest servei; només la gran empresa pot escometre, en conseqüència, de ser proveïdor o proveïdora de l'Administració pública i, per tant, s'exclou una part dels ciutadans de participar dels guanys que genera la despesa pública. Apuntem que potser l'Institut Català de Finances, que pot arribar a tenir el tractament d'un banc de la Generalitat, hauria d'augmentar llargament el seu pressupost per tal de concedir crèdits a interès preferencial que permetessin l'accés als guanys de la despesa pública de moltes petites empreses i/o societats cooperatives.

No hi ha hagut acords globals —s'ha dit en altres intervencions— per al món dels disminuïts físics i psíquics, almenys substancials; tampoc substancials per a l'atenció a la tercera edat. Etcètera.

Finalment, no veiem com poden sortir-se'n els qui, en paraules del mateix President Pujol, s'han quedat definitivament enrere. Són el món de la marginació social, són les bosses de pobresa, és l'existència del «quart món» a Catalunya, els qui constitueixen el graó més baix dels desnivells interpersonals de distribució de renda i riquesa. Si mirem l'assistència sanitària, per exemple, a aquest sector, no arriba a 4.000 milions els que van destinats —i és important, malgrat tot, la xifra— a universalitzar les prestacions de la Seguretat Social a persones sense

recursos econòmics: el mateix Departament de Sanitat reconeix que a Catalunya, malgrat tot, subsistiran més de 100.000 persones sense aquesta assistència sanitària.

El Departament de Benestar Social té una dotació, en aquests Pressupostos, de 40.946 milions —un 21,5% més que l'any 1989, un 6 sobre el Pressupost general. És evident que, amb aquesta quantitat, si descomptem despeses de funcionament, personal, compra de béns i serveis, subvencions convencionals a l'ICASS i inversions reals pròpies, etcètera, no es pot afontar ni tan sols —com hauria estat, entenem, una de les..., hauria hagut de ser una de les prioritats del Govern— el salari social o la renda mínima d'inserció, que —ja s'ha dit, o ha dit el Conseller, l'Honorable Conseller— preveu funcionar a tall experimental, a tall de centre pilot o de programa pilot, en els propers..., en aquest proper exercici. Hauria de cobrir, de tota manera, nosaltres creiem, les necessitats de tots els ciutadans que ho necessiten i que hi tenen dret, els que s'han quedat enre —ho torno a dir amb paraules que ha dit tantes vegades el President de la Generalitat en aquesta Cambra: per què no diem que alguns potser s'han avançat massa i s'han avançat en solitari?—; el salari social hauria de tenir en compte un nivell mínim d'ingressos que servissin de punt de partida per a una reinserció en la societat, i ha d'incloure una formació adequada per poder-ho fer —el salari i la posterior reinserció té un cost evidentment diferent en ciutats com Barcelona o Sant Adrià, per exemple, que en el si d'una societat rural.

Dues últimes consideracions, només. Tot pressupost no tan sols ha d'expressar un equilibri entre ingressos i despeses, sinó que, amb una anàlisi exhaustiva prèvia de la situació política i econòmica d'un país, i tot cobrint les necessitats dels ciutadans, ha de tenir la possibilitat d'actuar sobre qualsevol circumstància que es pugui preveure. I, en el cas del Pressupost de la Generalitat d'enguany, ni en el seu preàmbul ni en cap altre moment s'analitzen les conseqüències que els canvis en els països de l'Est tindran, segur ja enguany, per sobre o damunt de la nostra economia. I, per tant, ens fa pensar que la capacitat de reacció del Govern de la Generalitat davant d'aquests possibles problemes que se'ns presentin, pot ser, si més no, escassa. Pot preveure la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca quins productes agraris i ramaders poden venir d'aquells països i a quins preus? Té previst algun ajut en aquest cas? O es preveu impulsar la indústria catalana cap a l'exportació cap a aquests països amb productes de qualitat, disseny i preu competitiu? No hem vist assignacions pressupostàries de la Conselleria de Comerç per promoure, per exemple, els nostres productes també en aquests països.

Tot això fa que, una vegada més, pensem en un pressupost, en uns pressupostos, més aviat de caire administratiu que no pas de caire de govern. En el preàmbul de la Llei de Pressupostos d'enguany queda indicat, clarament, que el Pressupost és l'expressió anyal del programa econòmic del Govern. I suposem que el programa econòmic ha de respondre al programa polític del mateix Govern. Any rere any ho anem recordant; no desesperem que alguna vegada aquesta Cambra i el poble de Catalunya coneixerà quin és el projecte polític del Govern i, per tant, el seu projecte econòmic, encara que quan arribi aquest moment potser no serà aquest mateix Govern, potser no serà aquesta mateixa coalició.

Totes aquestes són —entenem— raons suficients per dema-

nar, des de l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, el retorn d'aquests Pressupostos al Govern.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Colom.

Fins a les quatre de la tarda, se suspèn la sessió.

(Són dos quarts de dues del migdia i vuit minuts.)

La sessió es reprèn a un quart de cinc de la tarda i un minut. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major, l'Oïdor de Comptes i el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat dels H. Srs. Consellers d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, de Política Territorial i Obres Públiques, de Treball, d'Indústria i Energia, i de Comerç, Consum i Turisme.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

La sisena esmena a la totalitat és presentada pel Grup Socialista; per defensar-la, té la paraula l'Honorable senyor Armet.

El Sr. ARMET: Senyor President, senyores i senyors diputats, és el torn del Grup Socialista per presentar l'esmena a la totalitat i intentaré no repetir arguments que s'han donat a bastament aquest matí i que crec que han aportat tot un conjunt de qüestions informatives importants, expressades amb més o menys brillantor, però amb un gran encert, per la major part dels grups parlamentaris que m'han precedit en l'ús de la paraula.

En primer lloc, voldria caracteritzar aquest Pressupost. Aquest no és un pressupost moderadament expansiu; aquest és un pressupost clarament expansiu. Seria un error entendre que, els Pressupostos de la Generalitat, quan tenen creixements superiors al 20% durant dos anys, ens trobem en una situació moderadament expansiva: és un pressupost clarament expansiu. Dit amb altres paraules: en dos anys hi ha un increment de més del 50% de la capacitat pressupostària i, per tant, de la capacitat política del Consell Executiu de la Generalitat.

Crec que, aquest tema, té una gran importància dir-ho, perquè, amb independència que ens trobem amb la frontera temporal de la discussió del nou finançament autonòmic i que ha de significar una millora del finançament de la Generalitat, una major responsabilització fiscal per part de la Generalitat —i aprofito per dir que les paraules del Conseller són molt ben rebudes pel nostre Grup i corresponen a la nostra voluntat, la responsabilització de tots els grups parlamentaris per cercar una positiva solució amb el finançament autonòmic—, amb independència d'aquest fet, seria absurd que no diguéssim molt clarament que deu anys després de l'autonomia tenim un pressupost de més d'un bilió de pessetes, que ultrapassa amb molt les expectatives que podíem somniar l'any 1980, i que aquests dos darrers anys ens situem en un pressupost clarament expansiu.

Avui, a nivell de Catalunya, s'ha superat aquell percentatge del 25% que reclamàvem per a l'autonomia. I vull dir amb tota claredat que reclamarem més traspassos, més possibilitats, major incidència, i que el Govern pugui fer, per tant, més coses que avui fa l'Estat. És evident. Però també reclamarem del Govern que hi hagi un traspàs de gestió de competències al que és

el món local de Catalunya per assolir aquest percentatge del 50-25-25, que, avui, el 25% està assolit, però pel que fa al món local ens situem encara en un nivell del 13%.

Què ens diu aquest Pressupost? Aquest Pressupost té una característica a la qual tots els grups s'han referit, i jo m'hi vull referir extensament, que és la següent: les despeses corrents tenen uns increments molt notables, i molt superiors al de qualsevol altra administració. I aquestes despeses corrents que són superiors a les de qualsevol altra administració es produeixen l'any passat i aquest any, la qual cosa vol dir que aquest creixement de les despeses corrents —que, avui, en el Pressupost, representen el 77% del Pressupost—, aquest increment fort, són una gravíssima hipoteca que el mateix Consell Executiu s'ha fet amb la seva actuació de govern. El Consell Executiu està clarament hipotecat per un conjunt de decisions, que passen per l'expansió indiscriminada de personal, per l'extensió de les petites subvencions arreu del territori i als diferents sectors de la societat i per uns increments molt notables de partides que no tenen cap mena de sentit que tinguin els increments que tenen.

Pensin vostès, senyores i senyors diputats, que, el tema de les despeses corrents, es pot fer tot tipus de discussió —diguem-ne— teòrica, però és un fet evident que, des de la democràcia, qualsevol administració que ha volgut tenir una incidència important amb la seva política, el que ha fet és una política de contenció de despeses corrents, perquè li alliberava recursos per a la inversió o per a les activitats més productives del govern. Si repassem actuacions de diferents estaments de govern, veurem que aquest és el nivell; fins i tot institucions molt importants han congelat la plantilla, la qual cosa vol dir que han fet que la plantilla fos molt més eficient i han dignificat la funció pública, fent que la productivitat de l'actuació de cadascun dels funcionaris quedés plenament justificada per la seva acció política. Vostès, el que han fet és una còpia mimètica de l'antiga Administració de l'Estat, model clarament centralista, un desplegament administratiu del mateix esquema i una expansió de la plantilla sense límits en el conjunt i en l'ample de tots els departaments del Consell Executiu de la Generalitat.

És evident que han portat aquestes despeses corrents a extrems inimaginables. Incrementos importants, com pot ser els alts càrrecs de la Generalitat, amb un 34% —seria bo que tots plegats, en aquest Parlament, coneguéssim avui el que cobra un conseller, un secretari general tècnic, un director general—, la qual cosa ens permet afirmar a nosaltres que amb aquests nivells retributius —que no discutim— es fa del tot necessària l'exigència d'unes mesures d'incompatibilitat per als alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya; veiem expansions molt fortes en les partides de lloguers —que no entenem, per tant, la política d'expansió de locals que ha fet el Consell Executiu de la Generalitat—; veiem expansions espectaculars en el... Avui ja s'hi han referit altres diputats, però que jo voldria referir-me concretament als temes que fan referència a les accions de publicitat i propaganda, a les accions de promoció, d'exposicions i altres: és a dir, allò que és l'explicitació externa de la política que paguem tots els ciutadans, tot el que són accions d'acció i propaganda, resulta que passem de 2.900 milions a 6.765 milions amb aquestes quatre partides —un increment d'un 132% anual.

Pensin vostès que aquesta partida és quasi equivalent a l'esforç que vostès fan en una anualitat amb el que diuen que és

l'ajut olímpic, que avui aquí no penso, diguem-ne, discutir, però és el que correspon aproximadament a l'anualitat de l'ajut olímpic. O que, per exemple, l'esforç que vostès fan per superar el dèficit de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió és equivalent a l'esforç d'una anualitat que vostès fan a l'ajut olímpic. I, això, ho dic perquè el President de la Generalitat va dir que la culpa de l'expansió de determinades actuacions pressupostàries —i ho ha dit avui també el Conseller— es deu al fet dels Jocs Olímpics, cosa que nosaltres, sincerament, creiem que no és pas veritat, ni de lluny.

És a dir, vostès, de despeses que caldria que controlessin..., aquest descontrol són els elements d'hipoteca del Pressupost. Dit amb altres paraules: si vostès fossin una administració normal —entenent per «normal» una administració que conté la despesa corrent— vostès podrien haver fet un estalvi significatiu de 45.000 a 50.000 milions de pessetes, partida important pel que fa a les despeses corrents, amb la qual cosa vostès podrien haver incrementat les actuacions prioritàries que haguessin decidit com a govern. Però és que, aquest Pressupost, una de les grans sorpreses és que no té cap prioritat, és la continuïtat d'una grisor, la continuïtat d'una normalitat, una continuïtat que accelera els desequilibris del país, una continuïtat que accelera els desequilibris socials del país, una continuïtat que el que fa és accelerar profundament els desequilibris territorials.

Apecte important: la incidència del sector públic de la Generalitat de Catalunya. Ens hi em referit a tots els Pressupostos, però vostès no corregeixen la situació; vostès, d'una forma o d'una altra, cada cop estan subvencionant més el sector públic de la Generalitat, siguin empreses públiques, siguin organismes administratius, siguin organismes de caràcter econòmic i financer. Si l'any passat teníem 40.000 milions de pessetes de subvenció a aquests organismes públics, ens trobem que aquest any hi ha 55.000 milions de pessetes —un increment d'un 37%. Curiosament, en el moment que estem veient que l'INI, que era el paradigma del dèficit, de la mala gestió, de la socialització de les pèrdues, obté uns beneficis, una actuació entrant ja en la racionalitat, fent que els ciutadans no hagin de pagar els dèficits del *holding* públic dit INI, ens trobem amb un sector públic de la Generalitat de Catalunya que expressa uns dèficits creixents, preocupants i que, evidentment, signifiquen un desequilibri amb el comportament pressupostari d'aquest Pressupost.

També —i voldria referir-m'hi— ens preocupa, a nosaltres, la situació del dèficit i l'endeutament. Jo voldria dir d'entrada que, si l'endeutament va dirigit a inversions productives o inversions estratègiques, o inversions prioritàries, a nosaltres ens preocupa relativament poc, perquè creiem que estem en una conjuntura favorable per accelerar una política d'endeutament. Ara bé, quan la situació del dèficit acumulat —dèficit reconegut per la mateixa Sindicatura de Comptes— i la situació de l'endeutament, resulta que la suma dels dos —dèficit acumulat són 140.000 milions de pessetes a finals del 90, estimació a la baixa, i l'endeutament a finals del 90 són 350.000 milions—, ens n'anem a mig bilió de pessetes de dèficit acumulat més endeutament, la qual cosa significa una preocupació, i una preocupació important, des d'aquest punt de vista... I em refereixo molt clarament al tema de l'endeutament i com el finançaran —perdó: al tema del dèficit i com el finançaran, no al tema de l'endeutament—, si és que l'endeutament anés dirigit al finançament d'actuacions productives o que donessin resultats ope-

ratius als ciutadans del nostre país.

Aquest Pressupost —i aquí voldria ser molt enfàtic— novament significa la marginació del món local de Catalunya. I aquí sí que voldria fer jo una reflexió política, perquè em sembla que el tema té la seva importància. Des de l'any 85 hi ha promeses que existirà un fons de cooperació local a Catalunya: promeses no fetes des d'un partit: fetes des del mateix Govern i del responsable d'Economia i Finances del mateix Govern, promeses fetes pel mateix President de la Generalitat, assenyalant que quan es desbloquegés el tema del finançament autonòmic podria haver-hi un fons de cooperació local —i ens referíem a l'acord de finançament que es va produir fa uns anys; per tant, estem perfectament dins d'aquesta lògica.

Nosaltres hem estat pacients, hem estat insistint en aquest tema, hi hem insistit molt. Perquè, evidentment, el que no es pot produir és el fenomen següent: que, pel fet que hi hagi autonomia a Catalunya, existeixi una major discriminació als ajuntaments de Catalunya, quan hauria de ser al contrari —hi ha autonomia de Catalunya, ha d'existir un reforçament del món local de Catalunya.

Perquè aquí sí que els voldria fer a vostès una consideració. El poder català, què és? Mesurat des del punt de vista econòmic, què és el que estem fent avui, des del punt de vista pressupostari, què és? La suma, estrictament, d'allò que administra el Govern de Catalunya o la suma del que administra el Govern de Catalunya més els ajuntaments catalans? Amb una visió catalanista de veritat, és el segon —per una raó molt senzilla: perquè, des d'una posició catalanista, reivindicues que, com a mínim, el 50% de la despesa del sector públic sigui fet per les administracions catalanes, sigui el Govern de Catalunya o els ajuntaments de Catalunya. Per tant, cal una política molt clara en aquest sentit.

Jo he dit al principi que caldrà que des del Govern de l'Estat vinguin majors recursos a l'autonomia. Però és que des del Govern de l'Estat i des de l'autonomia han de venir majors recursos als ajuntaments, si és que volem que el món local assoleixi la xifra del 25%. I crec sincerament que aquí estem davant d'un repte important, i un repte important al qual hem de donar solució. Vostès, una vegada més, donen unes quantitats al que ha estat l'esquema de comarcalització a Catalunya, unes quantitats diguem-ne minses; no fan cap plantejament objectiu en relació amb el món local. Crec que és absolutament dissortat, crec que és un plantejament antipatriòtic. I dic «antipatriòtic» —i utilitzo molt poques vegades, diguem-ne, aquesta expressió—, crec que és antipatriòtic per una raó molt senzilla: perquè o entenem que el poder català és el conjunt d'administracions que operen a Catalunya, amb un cert sentit de cooperació institucional, o estem entenent el poder català en funció d'allò que administro en exclusiva, amb independència del que administren els altres, que és una concepció absolutament minimalista i en última instància reduccionista del que s'entén per poder català.

Els posaré un exemple molt concret. Si els impostos cedits a la Generalitat de Catalunya no haguessin estat cedits a la Generalitat de Catalunya, sinó que continuessin a l'Estat, el fons de cooperació local que rebrien els ajuntaments catalans seria de 5.600 milions de pessetes de més, la qual cosa, com vostès poden veure, és un contrasentit molt gran. Perquè, evidentment, jo en aquests moments no faré un cant que retornin els impostos cedits a la Generalitat, perquè sóc un autonomista convençut,

però el que sí que no estic disposat, diguem-ne, a admetre és que per una concepció diguem-ne autonomista es produeixi una discriminació tan brutal als ajuntaments de Catalunya.

Jo crec sincerament, senyores i senyors diputats, que vostès, en aquest Pressupost, són dissortadament esclaus de la seva mala administració. Vostès són esclaus absolutament d'aquesta mala administració que han portat. Quan dic mala administració..., és que sincerament no s'entén com no han tingut el valor i el coratge de reduir les despeses corrents; no s'entén com, havent creat fins i tot direccions de desburocratització, han burocratitzat fins a límits desconeguts el plantejament administratiu de la Generalitat; no s'entén com vostès han continuat amb contractacions de funcionaris de forma sistemàtica, com si fos més un sistema d'agraïment a persones que de creació d'una administració pública eficaç.

I el que és fonamental per a una administració és veure la capacitat que aquesta Administració té quant a col·laboracions humanes i els productes que produeix. I avui, en aquest Pressupost, es veu clarament que la capacitat d'inversió i de transferències de capital o d'actuacions singulars que vostès podien haver, perfectament, delimitat no és possible perquè són esclaus de la seva pròpia mala administració.

Fins i tot hem volgut ser curosos amb el que han estat les seves promeses i el que han estat les seves promeses recents. I quan un govern, per exemple, a mitjan any passat, llença el seu programa d'inversions públiques i, a més a més, el quantifica en unes quantitats determinades i fa les seves rodes de premsa —i ho comenta, per tant, en els mitjans de comunicació—, assenyalava que per a l'any 1990 vostès farien un esforç de 168.879 milions de pessetes. És a dir que vostès comencen molt malament perquè han posat 38.000 milions de pessetes menys del que vostès mateixos havien dit que farien.

D'una forma o d'una altra, es troben esclaus d'unes inèrcies pressupostàries que no estan vostès disposats a renunciar, no estan disposats a renunciar a una política de subvencions sense límit, no estan disposats vostès a renunciar a un increment de la plantilla sense control, no estan vostès disposats a renunciar a una política d'expansió de les despeses de promoció i propaganda sense cap mínim control, perquè saben que això —que això— és un element, que és un element de propaganda de política clara, quan avui se sap, perfectament, que moltes d'aquestes activitats es poden «esponsoritzar» i mai els ciutadans han de pagar —han de pagar— el que són megalomanies de govern o polítiques d'aparador i d'expansió desmesurada d'un govern, perquè resultaria que els ciutadans estarien pagant l'exhibicionisme d'un govern, quan en un sistema democràtic l'exhibicionisme ha de ser una cosa, si més no, moderada o temperada, perquè no es poden utilitzar abusivament els fons públics.

Vostès també —vostès també— l'any passat —i poso exemples molt concrets de compromisos que vostès havien fet— parlaven de la necessitat d'inversions en els plans comarcals de muntanya. I en aquests plans comarcals de muntanya vostès feien una valoració d'uns 35.000 milions de pessetes, i aquesta valoració de 35.000 milions de pessetes la xifraven en cinc anys, que semblava que era una quantitat prudent; una quantitat, si més no, que podia tenir una incidència, diguem-ne, positiva. Les quantitats posades al Pressupost són molt més baixes; ultrapassen, realment, justament, els 4.000 milions de pessetes, que en cinc anys serien 20.000 milions de pessetes. Ho

poso com a exemples concrets del que signifiquen compromisos que vostès es veuen obligats a tirar enrere perquè no poden —no poden— ni complir els compromisos que vostès havien fet.

Però aquest, senyores i senyors diputats, no és el tema que més ens interessa a nosaltres. Jo crec que hem fet una descripció de la situació, una descripció que permet afirmar que vostès són un govern anòmal, comparat amb altres governs, una situació que permet afirmar, claríssimament, que vostès no tenen les possibilitats de contenir despesa, o no ho volen fer, i que, lògicament, vostès es troben atrapats per una lògica que vostès mateixos han creat, i han recreat i creuen que els ha estat útil; però, la pregunta és: això és útil al país? Això és necessari al país? Això és el que el país espera? I aquí m'hi voldria referir amb una mica d'extensió.

Estem davant una conjuntura econòmica relativament favorable —dit clarament: molt favorable—, amb taxes de creixement fortes, una arrencada amb certa força i després amb una consolidació a partir de l'any 1986, una represa més forta a Catalunya que a altres indrets de l'Estat, en contraposició amb el que va significar la crisi econòmica, que va ser més forta a Catalunya que en d'altres indrets de l'Estat, com és lògic. I a aquesta situació de conjuntura econòmica, favorable, vostès no estan donant cap tipus de resposta operativa. Però també ens trobem amb una altra situació que em sembla significativa: tenim una perspectiva històrica propera, que és l'any 93, és l'Acta Única Europea; es parla de competitivitat, es parla de la necessitat de modernitzar les estructures del país, es tracta d'estar a l'alçada d'un repte que serà un repte històric. Evidentment, jo els podria dir altres dates importants: Jocs Olímpics de Barcelona, que tenen una incidència en un conjunt de comarques de Catalunya, i que s'estén, per tant, la seva influència al conjunt del territori de Catalunya. I vostès adopten una posició defensiva, minimalista, encotillada, tancada, limitada per les seves pròpies hipoteques. I, en canvi, vostès no fan un desplegament polític de dir: «Aquí hi ha un repte històric; cal jugar amb força, cal, per tant, prioritzar unes accions i cal aprofitar per modernitzar el país, per reequilibrar el país».

A mi no se m'escapa que hi ha una diferència entre vostès i nosaltres; que quan parlem de modernització podríem arribar a unes certes cotes d'entesa en alguns aspectes. Però per nosaltres, evidentment, el repte d'aquest país és aprofitar el creixement per fer una modernització i un reequilibri territorial i social del país. Que el Pressupost de la Generalitat de Catalunya, que avui representa, aproximadament, el 10% del producte interior brut de Catalunya, tingués una incidència en el reequilibri territorial de Catalunya i en el reequilibri social de Catalunya —tema central. Jo, aquest aspecte, evidentment, formaria part del que són les nostres alternatives; jo els podria demostrar com totes les nostres alternatives caben perfectament en els marges de maniobra d'aquest Pressupost, si és que realment volguéssim jugar seriosament amb els marges que avui tenim, que són realment abundosos i importants, però sí que vull referir-me, especialment, als elements de modernització o d'aprofitar aquesta oportunitat.

Senyores i senyors diputats, tenim una conjuntura històrica favorable, i aquesta conjuntura històrica favorable requereix un govern sensible que se situï al front; no un govern que se situï a la defensiva, no un govern que administri burocràticament uns

recursos limitats, sinó un govern que sàpiga fer l'estalvi de recursos que ha de fer per disposar —perquè avui ja pot disposar— d'aquells recursos que fan falta per incidir de forma favorable en el país.

Jo crec que aquest és un missatge que els voldria transmetre perquè és una veritable llàstima que, quan agents econòmics, institucions polítiques del nostre país s'estan llançant amb una gran força, veient que estem en una oportunitat històrica de primera magnitud, ens trobem amb un consell executiu de la Generalitat que faci estrictament una administració de recursos escassos, hipotecats per unes despeses corrents, que no és capaç de contenir, i, per tant, unes inversions insuficients i, fins i tot, molt per dessota de les promeses que ell mateix havia realitzat.

Estem, per tant, en una situació molt preocupant, amb una expansió pressupostària de primeríssima magnitud els dos darrers anys, que permet increments del 50%, avui ens trobem com si tinguéssim aquí un pressupost en període de crisi. I no estem en període de crisi, sinó que avui el que manca és una actuació decidida del Govern per incrementar les seves posicions.

Pensin vostès que incrementar la partida d'inversions i transferències de capital en un 50% era un objectiu mínim; incrementar en un 60% era un objectiu possible; incrementar en un 75% era un objectiu factible. I vostès han situat l'increment de les inversions i de les transferències de capital en un trist 27%. I aquesta és la situació que expressa aquest Pressupost.

Nosaltres som conscients que, des del punt de vista del Govern de Catalunya, en la situació actual, caldria aprofitar l'avinentsa —tal com han fet altres governs autònoms que avui aquí no citaré, perquè em sembla que és absurda la comparança, però que ho han fet—, aprofitar l'avinentsa d'una conjuntura favorable per jugar fort, i per jugar fort en relació amb problemes que el país, diguem-ne, té acumulats. Jugar fort en tot el tema de la modernització de les infraestructures, i, especialment, en les infraestructures que fan falta per al reequilibri territorial de Catalunya. Quan aquí s'ha parlat moltes vegades de les grans inversions a Barcelona, la inversió al Barcelonès està per dessota, per càpita, de la inversió comarcalitzada mitjana de Catalunya; està per sota, no critico si és molt o poc. Segurament ha d'estar per sota i ha de continuar estant per sota, però el que sí és cert és que vostès, amb una capacitat que no han sabut aprofitar, no han anat en la línia de modernització del país.

Parlar avui de l'eix transversal, quan fa deu anys va ser un dels objectius..., dels dos objectius prioritaris del President de la Generalitat, pot semblar una «tonteria», però no és una «tonteria», és una realitat; és una realitat profundament sentida. Parlar, per exemple, del tema de l'aigua, tema que és de primeríssima magnitud, des de la perspectiva dels problemes greus que ens podem trobar a curt termini, i veure com, després d'una llei d'infraestructura d'aigua, es parla que el cànon només ens donarà 500 milions de pessetes, és que no tenen la capacitat per posar en marxa un conjunt d'iniciatives —incloent, fins i tot, inversions pròpies de la Generalitat— per donar sortida als temes.

Quan, per exemple, veiem el tema de transports —que avui, jo crec que el Portaveu d'Iniciativa s'hi ha referit i ha volgut caracteritzar molt bé un dels temes, i crec que té tota la raó—, no es tractava de mostrar que hi havia una inversió important; es tractava de veure la desinversió important que es produïa amb el tema dels transports, diguem-ne, a Catalunya. Quan no-

saltres, per exemple, veiem els temes de desequilibri territorial, aquí sí que voldria llançar-los una preocupació política important, i aquesta preocupació política passa per la consideració següent: quan hi ha el tema del Pla de residus, que és un tema, des del nostre punt de vista, no tècnic sinó molt mal portat des del punt de vista polític, perquè tota gran decisió que afecta negativament el territori exigeix —exigeix— sempre una planificació, una programació, una entesa amb els municipis, una valoració de les contrapartides que es donen, la creació d'un consens favorable, i, evidentment, aleshores, es pot dir que hi ha un pla. Però quan aquest tema surt, amb la força que surt, és per una raó molt senzilla: perquè hi ha comarques del nostre país que se senten, no discriminades, que veuen dia a dia la desaparició d'oportunitats, que veuen dia a dia l'envelliment dels seus habitants, que veuen dia a dia com les diferències a l'interior de Catalunya s'agregen; que veuen dia a dia que no hi ha expectatives.

Nosaltres, en aquest Parlament, hem defensat, quan hi ha hagut algun problema territorial important, plans d'actuació —plans d'actuació— que afrontessin els problemes quan començaven a produir-se. Vam alertar sobre el tema del Berguedà i vam defensar alternatives en aquest sentit; vam alertar sobre el tema que podia passar a Cardona —ho vam alertar en el seu moment, i ara ens trobem amb el problema. Però les comarques de Tarragona, especialment, es troben en la situació de veure's desateses, i només amb un intervencionisme actiu —que vol dir un intervencionisme del conjunt de departaments— es pot fer una política territorial que sigui positiva, no un conjunt d'accions deslligades per part de cadascun dels departaments, sinó una política d'intervenció activa i clara en relació amb aquelles comarques que plantegen els problemes de pèrdua de renda, de pèrdua de població, d'envelliment de població, de manca d'expectatives. I només fent aquest tipus d'actuacions..., i aquí sí que s'hi valen, encara, evidentment, les actituds d'intervencionisme, perquè si deixem que el mercat sigui el que marqui les pautes..., el mercat el que porta sempre són injustícies i desequilibris, i cal corregir aquests desequilibris i calen actuacions molt concretes i molt contundents en relació amb aquestes comarques.

També era una bona oportunitat per aprofitar tots els temes de formació professional, d'universitats..., donar-los una empena definitiva. Pensin vostès que, en el tema d'universitats, el que s'ha fet és traspasar el problema de les inversions a les mateixes universitats; ja veurem com acabarà, això. El que han fet és traspasar la problemàtica del Consell Executiu a les mateixes universitats.

L'altre dia vaig tenir l'oportunitat de veure uns números concrets, vaig veure com les universitats tenien ja els pressupostos hipotecats aquest mateix any, i aquest increment que diu el Pressupost que és del 30%, aproximadament, és exactament d'un 2,6, d'un 2,8%, pel que fa referència a cadascuna de les universitats. És greu, diguem-ne, aquesta situació; és greu. Perquè, en aquest cas, el que es fa és una mena de nominalisme o de comentari de boca, però no s'avença.

Tota la renovació pedagògica i tota la reforma de l'ensenyament que hi haurà al país, podem agafar-ho *ex post* o *ex ante*; aquí ho agafarem de passada, sense prendre cap iniciativa i sense situar-nos al capdavant d'allò tan necessari que era per a Catalunya, que era el tema de la formació professional.

Els temes d'indústria —i m'hi vull referir—, i aquest tema ens preocupa. Hi ha una expansió del Departament d'Indústria; és cert que existeix una expansió, una expansió important. Però aquí sí que els voldria fer una reflexió i una reflexió molt seriosa als membres del Consell Executiu: vostès van començar fent una política que es fonamentava en els ajuts indirectes a base d'aval. Aquesta política ha estat un autèntic fracàs. Quan es veu que el 60% dels avals que va donar un govern han estat fallits, aquesta política ha estat un autèntic fracàs. I per delicadesa no em referiré als aspectes anecdòtics —que, per cert, el diccionari té una expressió molt clara, que es diu un «nepotisme»; però no m'hi referiré ni hi vull aprofundir—, però sí dir-los que aquí s'ha produït un fracàs d'un instrument polític. I quan es produeix un fracàs tan flagrant, el Consell Executiu ha de dir, amb tota honestedat: «Ens hem equivocat. La línia no era la línia dels avals, no era la línia correcta; la línia dels avals, a més, en moments de crisi, a empreses amb dificultats, ha donat unes fallides molt significatives, molt importants. Per tant, reconeixem que ens hem equivocat.»

Ara entrem en una nova etapa, que és l'etapa de la subvenció directa. És clar, si la subvenció directa no es fa amb claredat, amb transparència, amb objectivitat, evidentment no hi haurà fallides de la subvenció directa, perquè la subvenció directa es dona directament, el que hi haurà és una discriminació empresarial a Catalunya molt important. I aquest és un tema que jo sí que els demano que es prenguin amb molta seriositat: si vostès no assenyalen els subsectors que faran les ajudes, l'actuació territorial d'aquestes ajudes en funció de les zones de declivi industrial que pugui haver-hi a Catalunya, difícilment, difícilment, em sembla a mi, que avançarem en aquest principi de l'objectivitat. És a dir, ens podríem trobar novament que, a través del tema de les subvencions, estiguéssim fent, novament, ajuts discriminats a les empreses de Catalunya, la qual cosa estaria en contra de la normativa europea, estaria en contra, fins i tot, de la seva ideologia més profunda, i estaria en contra del que nosaltres creiem que s'ha de fer. Nosaltres som partidaris de discriminar el mercat quan calgui ajudar situacions concretes, però sempre fer-ho per principis objectius: que a Cardona cal una ajuda, no caldria sinó; que al Berguedà cal una ajuda, no caldria sinó; que en algunes zones geogràfiques de Catalunya convé impulsar el desenvolupament industrial, diguem quines són i juguem fort i clar, però no ho deixem a l'arbitrarietat del mateix Consell Executiu quan el Consell Executiu ha demostrat el que era capaç de fer en aquests terrenys.

Senyores i senyors diputats, jo voldria fer-los una reflexió, que fos la síntesi dels comentaris que hem anat fent al llarg de la valoració d'aquest document pressupostari. Seria absurd pensar que tenim un pressupost moderat; és un pressupost clarament expansiu, clarament expansiu: en dos anys, més del 50%. Seria absurd que no entenguéssim que amb un pressupost de més d'un bilió de pessetes es poden fer coses amb incidència en el país; un pressupost que representa el 10% del producte interior brut de Catalunya —i, si volen, podria estendre'm amb els efectes multiplicadors que té aquest pressupost. Seria absurd no condemnar l'actuació del seu Govern pel que fa referència a les despeses corrents: les despeses corrents, si no es controlen, no hi ha acció política ni hi ha prioritats, s'ho mengen tot, ho devoren tot; les despeses corrents, evidentment, poden fer molts ventres agraiats, però si les despeses corrents no es controlen, no

hi ha una actuació positiva del Govern que permeti incidir-hi.

També voldria dir-los que no aprofitar l'oportunitat històrica de 1990, no aprofitar aquests anys d'expansió econòmica positiva, no aprofitar quan tens una inèrcia de creixement pressupostari —actual i futur— important, no direccionar l'endeutament cap a actuacions clares i situades en el temps, i actuar com una administració normal, mancada de recursos i en espera, estrictament, de més recursos, és una actuació molt negativa per al país en aquesta circumstància.

I, per últim, no adonar-se que, amb aquest Pressupost tan important, vostès poden incidir de forma significativa a reduir les desigualtats socials que hi ha a Catalunya i a reduir les desigualtats territorials que hi ha a Catalunya, és, crec sincerament, un error històric.

És evident que, en els pressupostos, sempre surten les opcions diferents: jo entenc que poden haver-hi opcions diferents, però el que sí que no entenc, de cap de les maneres, és que vostès perdin l'oportunitat històrica d'incrementar notabilíssimament la política d'inversions i transferències de capital que avui es pot fer a Catalunya en funció de les exigències i necessitats per modernitzar i per situar la competitivitat del nostre país a primer nivell. No fer-ho ara és un greu error.

I acabo també dient que aquest Pressupost és un pressupost mancat de solidaritat, però mancat de cooperació institucional. I això és un luxe que Catalunya no es pot permetre: si Catalunya va en la línia de la competència institucional i del menysteniment del poder local de Catalunya, estem desaprofitant un dels elements fonamentals que constitueix el poder català, i quan jo dic «poder català», recordo el que he comentat: 50% de la despesa pública situada a Catalunya, àmbits de coordinació per estalvi de recursos importants a Catalunya, fer polítiques basades en l'objectivitat i en la cooperació institucional, i ser capaços, sempre, que un govern, sigui el que sigui, defensi les seves prioritats i les defensi legítimament, però que en la relació amb la resta d'administracions tingui un comportament objectiu i neutral.

És per tot això, senyor President, que nosaltres hem presentat aquesta esmena de retorn, i aquesta esmena de retorn per a nosaltres és una gran decepció, perquè sí que voldríem dir que amb aquesta possibilitat enorme de fer coses que dona aquest Pressupost, el resultat pràctic que s'obté, no és que sigui més aviat minso, sinó que és absolutament decebedor. I si vostès comparen la inversió que es feia l'any 81, que hi havia un pressupost deu vegades inferior, amb la inversió que es fa ara, veuran perfectament el que els vull dir. I si vostès volen continuar hipotecats, pensant que això els beneficiarà políticament, potser sí que, en algun moment, això els pot haver beneficiat políticament, potser sí que aquesta petita renda continuï, però el que sí que els vull garantir molt clarament és que el país no en surt beneficiat, d'aquesta política. Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable senyor Lluís Armet. Per a un torn en contra, té la paraula el Diputat Il·lustre senyor Raimon Escudé i Pladellors.

El Sr. ESCUDÉ: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, surto a la tribuna a fer un torn en contra de les sis esmenes a la totalitat que s'han descabdellat al llarg d'aquest matí i d'aquesta tarda.

Sóc conscient que fer una sola intervenció, una resposta a sis intervencions anteriors, té avantatges i té inconvenients. Té

l'inconvenient que, encara que formalment —com és obvi—, dispo de tres hores per respondre les intervencions dels portaveus dels altres grups —almenys, el Reglament així m'ho indica, diria—, sóc conscient que això no és possible ni per a vostès ni per a mi, i, per tant, se'm fa difícil —i aquest és un inconvenient important— replicar la gran quantitat d'elements, de coses, de conceptes, de crítiques, de suggeriments que han fet tots vostès, senyors portaveus dels altres grups, al llarg de tot aquest debat. Però, per altra banda, té l'avantatge de, si reeixís en la meua tasca, donar una mica una síntesi de tot el que vostès han dit, i té un altre avantatge, des del punt de vista, diguem-ne, parcial o partidista, que és que, en fer una intervenció única, es poden posar de relleu les contradiccions, la radical diferència de punts de vista i de criteris sobre les mateixes qüestions que s'han anat exposant davant tots nosaltres al llarg d'aquest debat.

Per això, jo recordo que, aquest matí, quan el senyor Colom deia que tothom pot tenir raó, perquè aquest és un debat avorrit i tècnic, clàssic, però que es poden manipular xifres, jo crec que tenia tota la raó del món, perquè, sobre un pressupost ben concret i determinat, amb unes xifres —allò que diem els catalans: «els números canten»—, doncs, al llarg de tot aquest temps, tots vostès han dit moltes coses, interpretant-les de forma molt diferent, i, fins i tot, una pila de xifres, com l'endeutament, o les inversions —com ara hem vist fa poc, amb l'Honorable senyor Armet—, hi ha hagut diferències importants, fins i tot amb les xifres objectives, no ja en la interpretació.

Per això, considero que ha estat molt útil, ha fet santament l'Honorable senyor Armet quan ha començat la seva explicació dient: «No intentaré repetir tot el que s'ha dit...», perquè, és clar, si intentés repetir el que s'ha dit, ell mateix s'adonaria —suposo que s'ha adonat— de les moltes contradiccions que hi ha hagut entre tots els oradors que han intervingut. Perquè, per exemple, una cosa tan inicial, tan fonamental com la de veure, aquest Pressupost, aquest Projecte de Pressupost de la Generalitat de Catalunya per a l'any 1990, quin caràcter té? El senyor Conseller ens va dir, ens ha dit aquest matí, que és moderadament expansiu; nosaltres hi estem d'acord. Però bé, aleshores hem escoltat tots vostès i ens hem trobat que el senyor Curto, del Grup Popular, ens ha afirmat rotundament: «És brutalment expansiu». A Iniciativa per Catalunya, el senyor Saura diu: «Reconeixo que són moderadament expansius». El representant de l'Agrupació del CDS s'ha limitat a explicar que era un instrument de política econòmica i no els ha qualificat; ha parlat d'un tema molt important, al qual voldria referir-me immediatament després, que és el tema de l'Europa de l'Est; és l'únic que n'ha parlat, i és un tema que crec que és molt preocupant: s'ha parlat d'Europa, però no d'Europa de l'Est, fora del representant de l'Agrupació del CDS. I el Grup Mixt, que és mixt, molt mixt, com vostès hauran vist, perquè ha tingut dues intervencions per una sola esmena a la totalitat, i aleshores hem vist uns arguments de tipus global, podríem dir neoliberals, del representant d'Esquerra Catalana, i neocol·lectivistes (*rialles*), del representant del Partit dels Comunistes de Catalunya, i tots coincidien amb la mateixa oposició, cosa realment difícil; però voldria destacar la intervenció del senyor Celestino Sánchez en aquest tema, perquè ha dit, després de fer una crítica com si el Pressupost fos una eina de producció de riquesa per part del Consell Executiu, ha dit, amb tota rotunditat, també —potser

amb la mateixa rotunditat amb què el senyor Curto ens ha dit que era un pressupost brutalment expansiu—, ens ha dit: «És un pressupost petit» —el senyor Sánchez considera que és un pressupost petit.

Aquesta és una de tantes contradiccions que hi ha hagut entre vostès, i això ens fa creure, com sempre, que en el punt mig hi ha la raó, hi ha l'equilibri, i, per això, nosaltres entenem que és correcta la definició que ha donat el senyor Conseller.

Un altre tema de consideració general que ha sortit en una sèrie d'intervencions —del senyor Curto, del representant del CDS, el senyor Armet també n'ha parlat molt, d'aquest tema, el senyor Hortalà, també—, en certa manera gairebé tots han fet una valoració d'un tema que no se'ns pot escapar, que és el tema de la nostra conjuntura econòmica, perquè, malgrat que el pressupost de la Generalitat és una eina molt feble —a diferència del que algú ha dit en alguna intervenció anterior— com a mecanisme d'intentar de regular l'economia, malgrat aquest bilió de pessetes, la incidència del nostre pressupost, potser dissortadament, és molt minsa per poder frenar o accelerar aquest cicle —com ens deia, per contra, el senyor Hortalà. El fet és que, en aquest tema, hi ha una certa diferència considerable, i, aquesta diferència considerable, jo crec que l'ha acusada el mateix Conseller d'Economia i Finances aquest matí, perquè vostès —que no sé si ho han fet: per alguna de les intervencions diria que no ho han fet—, si vostès han llegit un de tants documents importants que acompanyen l'avantprojecte, el Projecte de text articulat i de l'estat d'ingressos i de despeses, el que és l'informe econòmic i financer, veuran que, en aquest Informe, es presenta una visió bastant falaguera de la nostra conjuntura econòmica; es diu en aquest informe econòmic que la conjuntura econòmica de Catalunya és favorable, i el senyor Armet, fa molt poc, ha dit més enllà, ha dit: «molt favorable». En canvi, suposo que hauran observat, senyores i senyors diputats, que el senyor Macià Alavedra, aquest matí, no diré que hagi estat pessimista, però ha estat molt més cautelós, perquè ha posat en relleu una sèrie d'indicis, que han anat apareixent en aquests darrers temps, que aombren, dificulten, obscureixen una mica aquest panorama tan falaguer que tenim i que realment hem tingut durant una sèrie d'anys.

Tot i això, tot amb tot, l'informe econòmic i financer dona una radiografia positiva, però no tan positiva com s'ha volgut veure, i en això és important que tots hi reflexionem, potser més enllà d'aquesta Cambra, davant les perspectives de l'economia catalana. Així, vostès, per exemple, hauran pogut veure —m'imagino— a l'informe econòmic i financer que aquesta evolució favorable en els darrers anys de l'economia catalana, aquest producte interior brut incrementat en un 5,5% global, és global, perquè si baixem als sectors —i l'informe econòmic i financer ho destaca amb molta cura—, la situació és molt diferenciada. I així veuran que el sector agrícola està en estancament i, fins i tot, l'any 88 hi va haver una baixa de valor afegit; el sector industrial va pujar un 5,2, que no és l'estancament que ha dit algú de vostès, però és una expansió molt moderada; en canvi, el sector de la construcció —ens explica l'informe econòmic i financer— ha tingut una excepcional expansió: hi ha hagut un 19% d'augment del consum, etcètera; al sector de serveis hi ha hagut un increment important en el comerç, un 5% —gairebé igual que en la indústria—, però, en canvi, és una desacceleració en el turisme.

Per tant, en definitiva, hi ha clars i hi ha foscors en aquest panorama. I, realment, l'evolució d'aquestes últimes setmanes, una sèrie de macromagnituds: la inflació —i molts de vostès, i amb tota la raó, n'han parlat— accelerada, aquests darrers mesos, dintre del marc econòmic en què ens movem, és un tema preocupant; el tema borsari; el tema de la possible inflació de l'economia germànica en funció d'una cosa que ens sembla tan allunyada de nosaltres, però importantíssima per a la nostra economia, un tema tan concret sobre si el tipus de canvi entre el *deutsche Mark* occidental i oriental serà 1 per 1 o 1 per 2, amb el que significa de costos d'inflació, de pressió a l'alça en els costos de la República Federal Alemanya, etcètera, són temes importants. Aquí ens podríem estendre molt; potser seria més, aparentment, objecte d'un debat de tipus econòmic, però, hi insisteixo, és el rerefons que emmarca aquesta discussió que tenim. I, per acabar aquesta primera consideració de tipus general, voldria fer una referència a allò que he dit abans, a l'esment que ha fet el representant del CDS sobre la qüestió de l'est d'Europa, perquè aquest és un tema important, i en el Parlament, per exemple, tenim, avui dia, entre mans una sèrie d'iniciatives parlamentàries sobre aquesta qüestió; o està a la conversa de passadissos, entre nosaltres, l'evolució accelerada —que fa molt poc de temps ningú no podia sospitar— dels països de l'Europa oriental. Però fixem-nos que, gairebé sempre, parlem des de la perspectiva política, des de la perspectiva institucional, però, difícilment, parlem de la perspectiva econòmica. I pensin que, en aquests moments —i quan se'n parla, es parla molt poc, de l'aspecte econòmic—, es parla, encara, només de l'aspecte financer: el tema de les inversions, o un altre tema, el tema del turisme, possibles desviacions, incidències sobre la nostra economia, per una desviació de les inversions cap a Europa de l'est, o que sembla que es comença a dibuixar, per la novetat, un desviament del flux turístic cap als països de l'est d'Europa. Però és que hi ha una cosa molt important per a Catalunya, entenc jo, i jo ho he experimentat ja, en aquests moments, en la meua comarca, el Vallès Occidental, que és el tema que Polònia, Txecoslovàquia, la mateixa Unió Soviètica, amb totes les seves reserves que encara el canvi és molt petit, però molts d'aquests països... Alemanya oriental mateix, tenen una economia, avui dia, industrial important. Obsoleta, el que vulguin, però important. I, precisament, forta en aquells sectors industrials més tradicionals, que encara són bastant els nostres, els catalans. Jo, per exemple —per això parlava de la meua comarca—, en aquests moments, la nostra zona es troba amb una indústria tan tradicional i tan important encara com la indústria tèxtil, que es troba que, qui s'emporta els encàrrecs, sobretot els de manufactura, no és, com fins fa poc temps Portugal, que semblava que era el temor més important dels nostres industrials, sinó que és Polònia. I això, segons quina política financera, monetària, se segueixi en aquests països, pot ser un *handicap* important per a la nostra economia. Però, bé, feta aquesta consideració general, entrem potser més en matèria estrictament pressupostària, però no voldria deixar passar d'esmentar aquest marc general en el qual ens movem.

Seguint un ordre que em sembla lògic, primer parlariem d'ingressos. És clar, ingressos és fonamental, i això no sembla que hagi estat l'opinió de molts de vostès, senyors que m'han precedit en l'ús de la paraula, perquè, per exemple, el tema específic d'ingressos, el primer orador, el senyor Curto, no n'ha

parlat gens; ens ha fet moltes crítiques —ja ho veurem després— sobre despeses, sobre endeutament, sobre moltes coses, però d'ingressos en general no n'ha parlat, i és un tema importantíssim.

Iniciativa per Catalunya ha explicat que hi ha unes insuficiències de finançament i, aleshores, s'ha referit a un tema que el senyor Conseller, ja d'entrada, ha fet un oferiment —com tantes vegades ha fet i com és lògic que faci— d'una participació, una corresponsabilització de les forces polítiques catalanes en aquest gran repte que tenim tots nosaltres davant nostre, amb vista a l'any que ve, que és la renegociació definitiva —esperem que sigui realment definitiva, com diu l'Estatut— del sistema financer. Però, dels ingressos en general, no se n'ha parlat.

El representant del Grup del CDS ha fet referència que s'havia de fer un debat en profunditat amb totes les forces polítiques, però, aleshores, ha fet una reflexió relativament nova, en el sentit de dir: «És que aquí se'ns demana un xec en blanc», i diu: «Per què? Perquè l'any 89 hi ha hagut un desviament dels ingressos pressupostats i els efectivament recollits a l'alça i que, per tant, ara podria passar igual». Senyor Latorre, si vostè ha repassat la memòria del Pressupost, el document principal —al meu entendre— que acompanya el Projecte, veurà que el coneixement real de la situació de l'any 89 és possible enguany perquè, dissortadament, pel factor que tots coneixem, fins ara no el tramitem. I els altres anys fèiem, com era lògic i forçat, en principi, el pressupost a finals d'any. Si vostè fa els números, veurà que no hi ha una expansió importantíssima del pressupost d'ingressos d'enguany; hi és sobre el pressupost inicial del 89, però no sobre el realitzat. Per tant, aquí, ni desviacions ni xecs en blanc.

L'Agrupació d'Esquerra Republicana, molt en la seva línia —després de tot, no podem ignorar que estem en un debat polític— ha parlat en un to potser de protagonisme amb vista al carrer, m'imagino, que aquest Pressupost és un pressupost «colonial», i ha fet referència a un «rimbombantment» denominat «pacte català de sobirania» per a un nou model de finançament, i, al final, el senyor Colom ha dit quina era la seva idea, que la coneixíem d'abans, i que també es coneix que no és la nostra, que és el tema de fer un canvi total del sistema de finançament previst en la Constitució i en la LOFCA i anar al concert econòmic. Aquesta és una idea que, evidentment, com totes les idees, com totes les alternatives, s'ha d'examinar en una negociació futura, però això no és motiu per dir que aquest Pressupost és colonialista, perquè —i això és cert— les tres quartes parts, pel cap baix, del pressupost d'ingressos procedeixen de transferències del Pressupost General de l'Estat. Val a dir que aquests diners, i molts altres, primer han sortit de casa nostra, però, bé, en definitiva, formalment, la gran part del Pressupost de la Generalitat de Catalunya, d'ingressos, procedeix de transferències del Pressupost de l'Estat. I, d'aquí, el fet obvi que hàgim d'esperar a tenir una idea clara de quin és el Pressupost de l'Estat per poder fer el Pressupost nostre.

Finalment, el senyor Armet ha fet una referència a la corresponsabilització; jo m'alegro que hi hagi aquest —almenys ara per ara— gran esperit de participació, de consens, de les forces polítiques catalanes, de la necessitat de revisar, òbviament, a l'alta el nostre sistema de finançament. I per no deixar de banda el senyor Celestino Sánchez, diré que sobre aquest tema s'ha limitat a dir que Catalunya era el seu país, per tant... No sé si vo-

lia dir que havia de prescindir de la necessària solidaritat amb altres zones de l'Estat, i a fer uns comentaris sobre unes declaracions del Molt Honorable President de la Generalitat a la revista *Papeles de Economía*, però com que no ens els ha explicat ni els ha contradit, em sembla que no hi hem d'entrar.

Però el que és la realitat és que, dels ingressos, de l'estat d'ingressos del Pressupost, no n'ha parlat pràcticament ningú, fora d'aquestes referències generals. Jo —ja sé que no tinc temps— voldria fer una petitíssima referència, una remissió, si més no, al que la memòria del Pressupost diu sobre l'estat d'ingressos, perquè aquesta memòria és molt lluminosa, molt reveladora, demostra, a diferència del que deia el senyor Curto aquest matí, que en una setmana s'havia fet el Pressupost; no sé com podia fer-se això... I per exemple, en la memòria del Pressupost hi ha, primer, una classificació dels ingressos, atenent a la naturalesa econòmica, i es veu el gran pes que tenen els impostos directes —un 62% d'augment—, els impostos indirectes —un 58% d'augment... Es veu que els ingressos corrents representen el 91,1% del total que, com deia, les tres quartes parts —és exactament el 73,7% del Pressupost nostre de ingressos— procedeix de transferències de l'Estat, etcètera.

Ve després una altra classificació, també important, que és l'origen dels ingressos, i, així, es veu quins han estat els increments dels ingressos propis de la Generalitat, que han augmentat un 10,9, però només són el 2,8% del Pressupost. I, aleshores, es veu la gran importància —conseqüència de l'altre quadre— dels ingressos procedents del finançament de l'Estat, que són 435.000 milions, amb un 24% d'augment. Es veu increment important, insuficient però important, de les transferències de la Seguretat Social —que han augmentat un 19,6%; una altra qüestió és que, després, físicament es liquidin aquests diners, però aquesta és la realitat pressupostària.

Un altre tema important, de classificació dels ingressos, és la capacitat de gestió dels ingressos per la Generalitat, i aleshores es veu que els ingressos gestionats per la Generalitat —siguin propis o siguin cedits— han augmentat un 47%, mentre que els ingressos procedents d'altres administracions han augmentat un 14,8%. Això demostra l'excel·lent gestió de la Generalitat —en contra del que algú ha parlat aquí que eren purament uns administradors, i uns mals administradors—, doncs, la bona gestió de la recaptació pressupostària de la Generalitat. I, finalment, hi ha un altre tema, una altra classificació, i a tot això només faig una remissió —és a la plana, des de la 19 a la 32 de la memòria—, hi ha una altra classificació, que és l'afectació d'ingressos a despeses específiques, perquè això s'ha dit moltes vegades: el fet que els ingressos siguin més o menys condicionats és un grau real de valoració de l'autonomia específica, i aquí els ingressos incondicionats han augmentat 82.000 milions, en relació amb els ingressos incondicionats de l'exercici de l'any 89, o sigui, un 28% d'augment. Vol dir que hi ha gairebé dos punts més d'augment de la part d'ingressos que són incondicionats. Vol dir que, en definitiva, el Govern pot proposar, i tots nosaltres podem acordar el que convingui, amb tota llibertat, de fer la política que, evidentment, nosaltres, el Grup de Convergència i Unió, voldrà fer la política del nostre Govern, i com apuntava l'Honorable senyor Armet, el senyor Hortalà i algun altre orador, ja possiblement veurem en el debat si reïx aquesta oposició que farem a aquesta proposta de retirada del Pressupost, del Projecte de Pressupost, doncs, veurem, en el de-

bat subsegüent, si realment existeixen o no existeixen aquests programes alternatius, perquè, per alguna cosa que ha dit l'Honorable senyor Armet, em temo que el pressupost alternatiu, per exemple, del Grup Socialista, serà el mateix de l'any passat, de presentar unes esmenes a través de l'articulat, i fer una repartidora general, apuntant a tot arreu, i dir: «I el finançament, que s'espavili el Govern a buscar-lo». És una manera de fer alternativa; nosaltres entenem que és una alternativa buida. Però això ja tindrem ocasió de veure-ho, i no voldria cridar el llamp, perquè, com saben vostès, fins al dia 9 hi ha possibilitat de presentar les esmenes puntuals i, aleshores, ja veurem —quan vostès presentin esmenes— quines són les esmenes que presenten.

Podria estendre'm molt més en el concepte d'ingressos, explicar el tema de la desviació pressupostària, el tema del complement per compensar l'increment de retribucions del personal, etcètera, però no tinc temps. Malgrat tot, en el tema que podríem dir d'ingressos, hi ha un factor que a tots vostès ha cridat l'atenció, com sempre ha fet: és un ingrés molt específic, que és l'endeutament. El senyor Celestino Sánchez ha dit que se segueix el mateix camí dels altres anys, que l'únic que es pretén és enriquir les oligarquies financeres... El Grup del CDS ha dit que en la nostra situació d'endeutament no ens consola la situació dels altres; no consola, evidentment, però expressa una realitat, i alguna pinzellada faré sobre aquesta qüestió, per veure quina és la nostra situació en comparació amb la de les altres comunitats autònoms, o amb altres administracions.

El senyor Curto, no sé per què, ha dit que la plana 24 de la memòria no deia el que deia, que hi havia hagut un creixement determinat de l'endeutament, i això expliquem exactament, un altre cop —crec que ja ho ha fet el senyor Conseller, però entre el que ha dit el senyor Conseller i la plana 24 de la memòria del Pressupost, és exactament la mateixa. Potser que ho diguem ara, i així quedarà clar o intentarem que quedi clar per a tothom. Quina és la incidència de l'endeutament enguany? Els números són clars i nets; l'endeutament —i això apareix en l'article 29 del Projecte de Llei, en el text articulat, i en totes les xifres corresponents; per tant, no és una elucubració que ha fet el senyor Conseller—, l'endeutament net de l'any 89, òbviament, és o era el brut menys les amortitzacions. Quin va ser el brut? 36.000 milions, perquè no cal oblidar que hi ha 6.000 milions que és un crèdit extraordinari de la Llei —si no ho recordo malament— número 9 de l'any 89, que és endeutament de l'any 89. A això cal restar l'amortització. Quina és l'amortització que es va fer l'any 89? 8.047 milions. Resultat: endeutament net de l'any passat, 27.953; endeutament d'enguany que es proposa en aquesta Cambra: el brut, quin és? 48.000 milions. El net, quin és? Hi ha una amortització de 12.586 milions. Per tant, com ens explicava el senyor Conseller —i explica la plana 24 de la memòria—, l'endeutament net de l'any 89 són 35.414 milions, o sigui, un 26% d'augment. Això, el que fa vostè és no tenir present —suposo que maliciosament— que l'amortització és en un 50% més elevada l'any 90 que no pas l'any 89.

El Grup d'Iniciativa per Catalunya en això crec que ha estat molt realista, ha fet una expressió, ha triat una frase que jo hi estic molt d'acord. Concretament, el senyor Saura ha dit: «Cap govern no pot governar sense aquest nivell d'endeutament», i llavors ell feia la discrepància, i deia: «Bé, on va aquest endeutament?». I els números canten, i al pressupost hi són, i van a tota una pila d'inversions, i després parlarem de les inversions,

al seu moment, que ens acusava el senyor Armet de no haver complert, la Conselleria o el Govern, les xifres que s'havien anunciat l'estiu passat.

El senyor Armet ha parlat que els preocupa l'endeutament, i ha parlat del dèficit acumulat reconegut per la Sindicatura. És clar, el senyor Armet, en aquests moments —i des de fa bastants anys— no és membre de la Comissió de la Sindicatura de Comptes, i és clar, no té l'obligació de saber exactament què és el que diu la Sindicatura de Comptes, perquè, precisament, la Sindicatura de Comptes el que va dir és que no es podia parlar de dèficits, i això em sembla que li va dir al senyor Curto. Aleshores, parlem d'endeutament. Quins són els endeutaments? Quins són els nivells d'endeutament? Cada any, cada any, en el debat de pressupost, donem les xifres, i mai vostès, l'any següent, se'n recorden, i tornen a insistir en xifres totalment aleatòries, que sincerament haig de dir que no sé veure d'on les treuen, perquè les diuen però no les justifiquen. Aleshores, concretament, l'endeutament a llarg termini per part de la Generalitat era, l'any 1989 —l'endeutament viu—, 166.553 milions; la previsió per a l'any 90 són 201.967 milions. Això representava, l'any passat, el 20,3% del Pressupost, i enguany representaria el 20,4% del Pressupost. Per tant, tots aquests esgarips i aquests escarafalls que s'han fet no tenen cap base. Si ho volen —puc abreujar i no dir-ho, però si convé també ho puc dir—, l'endeutament viu, que no es digui que només es parla de la Generalitat estricta, parlem de la Generalitat i d'entitats públiques, varia lleugerament: l'any 89 tot, global consolidat, serien 189.000 milions i aquest any, 241.000 milions. Aquest matí algú parlava, o més d'un parlaven dels 237.000 milions. És clar, nosaltres donem la versió més favorable, podríem dir, a la crítica, la xifra més alta; però és que si vostès repassen l'article 29 del Projecte de Llei de Pressupostos, veuran que hi ha organismes, els organismes financers de la Generalitat que parlen, no d'un deute, sinó d'un deute límit. Per tant, aquí hi pot haver aquesta diferència. Però, en definitiva, tot i això, passa, l'endeutament viu global, del 21,8 al 22,6. Un altre tema important, que s'ha dit moltes vegades i se n'ha discutit molt: les càrregues financeres. Quines eren les càrregues financeres de l'any 89? 29.432 milions. Enguany, si s'aprova el Pressupost, serà de 38.738. O sigui que passariem del 3,9 al 4,3. No cal dir —sembla que tots vostès són perfectament conscients que un 3,9, o enguany un 4,3, està abismalment lluny dels màxims de càrregues financeres de la LOFCA, que és el 25%. Podria dir les xifres, però, realment, em sembla que amb el percentatge és suficient. Aleshores, i aquí algú ha parlat de l'Administració local o d'altres administracions, que no té comparació, però la comparació és inevitable, i així l'endeutament viu sobre el Pressupost de l'Administració central consolidat l'any passat era el 102%; nosaltres parlàvem del 20. L'Ajuntament de Barcelona, per dir un ajuntament significatiu i que no és gaire llunyà a algun dels que han parlat davant meu, era, l'any 89, el 89,2% i enguany l'Administració central baixa —realment ha fet un esforç de contenció, de disminució— i baixa al 91,7. Tot i així, és clar, més de quatre vegades el cas de la Generalitat. I, en canvi, curiosament, l'Ajuntament de Barcelona puja al 126%. I quant a la càrrega financera, l'Estat passa del 9 i mig al 12,9, del 89 al 90, i l'Ajuntament de Barcelona passa del 24,4 al 26. I dic aquesta xifra del 26 amb la boca petita, perquè realment —i aquestes són les xifres de què dispo—, si això és plenament cert,

doncs, aquí s'estaria cometent una illegalitat.

Finalment, per parlar del tema d'endeutament, i contestant al senyor Latorre, que deia que no caldria fer comparacions perquè són odioses, aquí tinc un quadre que lamento molt no poder-lo llegir tot, però que hi ha l'evolució de l'endeutament de totes les comunitats autònomes espanyoles des de l'any 1981 al 1984, any per any, i el total acumulat, l'endeutament, les amortitzacions i l'endeutament viu. Aleshores, només per resumir, resulta que n'hi ha..., una, dues, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, nou, deu, onze!: onze comunitats autonòmiques espanyoles que l'any 89 tenien un percentatge d'endeutament viu sobre el Pressupost d'aquell any corresponent, superior al català. I n'hi havia..., una, dues, tres, quatre i cinc, que el tenien inferior, però totes elles molt proper al català. I amb la particularitat que —si vostès..., i els brindo l'ocasió de repassar-ho després, amb mi, si ho volen—, com és lògic, per raons històriques d'accés a l'autonomia la major part d'aquestes altres comunitats autonòmiques fins a l'any 82, algunes, i moltes fins a l'any 84, no van començar a emetre deute. Per tant, encara demostra més el tracte preferencial, favorable al nostre posicionament, a la cautela del Consell Executiu en el tema de demanar al Parlament autorització per emetre deute.

Passem ara, ja, a l'estat de despeses, que això és el que intentaré sintetitzar al màxim, perquè aquest és un calaix de sastre immens, perquè, per començar, en les despeses jo diria que hi ha hagut una certa manca de rigor. Hi ha hagut una certa manca de rigor perquè m'ha semblat entendre, de les intervencions dels altres oradors que, de vegades, quan es parlava de les despeses corrents, es feia referència a les operacions corrents dels quatre primers capítols, i en altres ocasions es parlava només de despeses corrents al capítol II i per això, doncs, em perdonaran si vaig una mica d'un cantó a l'altre.

En essència —i ho voldria simplificar al màxim—, aquí hi ha una contradicció flagrant entre uns i altres oradors, perquè, és clar, a l'hora de gastar tothom té els seus preferits, i, per exemple, a tall d'exemple, Esquerra Republicana diu que hi ha poca sensibilitat en aquest Pressupost de despeses per Comerç, quan precisament el senyor Conseller ha explicat que dintre del Departament de Comerç, a part d'un increment considerable —increment que, de fet, és molt superior, perquè l'any anterior, l'any 89, ja havia tingut un increment del 42%—, enguany està previst per a la Direcció General de Turisme, concretament Turisme, que és el que semblava que preocupava, d'aquesta falta de sensibilitat, al senyor Colom, doncs, la Direcció General de Turisme té un 27% d'augment; molt per sobre de la mitjana del 21%.

El senyor Curto ha dit que el Departament d'Indústria s'ensorrava, exactament, paraules literals: «s'ensorrava». El senyor Armet ha dit que reconeixia que el Departament d'Indústria, doncs, tenia una expansió important. Entenguem-nos. El Departament d'Indústria, doncs, té unes xifres, que les tinc per aquí, força considerables. La despesa corrent del Departament d'Indústria ha augmentat un 19,7, per exemple, però, és clar, si agafem el personal, només és el 7,2%. És, potser, dels departaments que ha tingut un increment més petit. En canvi, la compra de béns ha augmentat un 17% i les transferències corrents un 28%.

Bé, veig que m'allargo molt... És clar, hauria de ser un detall d'uns i altres, de cada Departament..., perquè, és clar, hi ha ha-

gut qui ha dit, doncs, sobretot en el tema de les transferències, si entenem per despesa corrent el capítol IV, despesa per transferències... Per exemple, el senyor Curto diu: «Les universitats són un desastre, han tingut només un augment d'un 23%». La mitjana és el 21, és més, però llavors potser ha donat una mica la pista, quan ha dit que s'hauria de fer un repartiment equitatiu. Potser aquí hi ha algun desig d'amorosir punts de vista diferents dintre del Grup, però, bé, ha dit, cosa curiosa, que les universitats passarien a ser el banc de la Generalitat per a la càrrega financera. Si és a l'inrevés, senyor Curto, si vostè llegeix l'article 19 del Projecte de Llei articulat, veurà que el que fa la Generalitat és pagar els interessos com a alternativa possible a fer el pagament del crèdit. Per tant, el banc seria la Generalitat, i no les universitats banc. Una cosa similar ha dit el senyor Armet, però amb això ja queda contestat.

En el tema de transferències, que és un tema al qual el Grup d'Iniciativa per Catalunya hi ha dedicat molt de temps, i a fer el que ell ha dit la «primera línia política de crítica», que és la privatització del pressupost. M'he quedat una mica sorprès, i doncs, resulta que la privatització del pressupost, diu, segons ell consisteix que hi ha 58.000 milions de transferències a empreses privades i organismes sense finalitat de lucre. És clar, aleshores, jo en l'interval, a l'hora de dinar, he mirat les transferències (*remor de veus*), capítol IV, dels diversos departaments, i, és clar, aquí, els conceptes més importants són escoles, hospitals, organismes autònoms de la mateixa Generalitat... Aleshores, aquí on és...? A Presidència, que s'ha dit... El tema de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que s'hi podrà estar d'acord o no, però, en definitiva, dir que és una empresa privada, que és una privatització del Pressupost, ens sembla totalment excessiu.

S'ha queixat d'Indústria, a diferència d'altres; s'ha queixat, sobretot, que de Turisme no es fan les transferències als ajuntaments. Que és que la necessària reconversió o adequació del sector turístic a les necessitats canviants, importants, que tots estem d'acord que està experimentant i que experimentarà a curt termini aquest sector, que és que ho han de gestionar els ajuntaments? (*Remor de veus*.) No és el sector turístic, sector privat, el que ha d'espavilar-se? I, en canvi, el senyor Saura, ell mateix, ens ha dit que s'han de fer programes d'actuació en la societat civil. Però, és clar, la societat civil no actua a través dels ajuntaments: actua a través, directament, d'empreses, empreses mercantils, o a través d'entitats sense finalitat de lucre. I, per acabar aquesta intervenció, quant a aquesta part, jo voldria recordar que, precisament en el camp sanitari i molt menys ja en el camp escolar, però en el camp sanitari, moltes d'aquestes entitats sense finalitat de lucre tenen una forta o total participació municipal.

El CDS també ha dit el mateix: «És que hi ha massa Presidència a transferències». És clar, senyor Latorre, vostè s'ha llegit les transferències, capítol IV, del Departament de Presidència? És clar, i vostè ha llegit, per exemple, en certa contradicció amb el que parlava abans d'Europa, diu: «És que el Patronat Català pro Europa té un augment d'un 50%!» Oh, que no es tracta de potenciar el repte que vostè parlava, del 93? No? Bé. Però, per exemple, entre els organismes que vostè ha dit, no ha dit el *Diari Oficial de la Generalitat*, que rep una transferència corrent a càrrec de la Presidència: això no és cap empresa, ni és massa.

Despeses d'inversió. Despeses d'inversió, hi ha hagut un cert debat subliminar en la qüestió dels Jocs Olímpics. Jo diria que molt encertadament, malgrat alguna temptació que hi ha caigut esporàdicament, l'Honorable senyor Armet ha dit: «Jo no vull parlar dels Jocs Olímpics», i trobo que fa perfectament, perquè, realment, l'esforç —i el senyor Conseller d'Economia i Finances n'ha fet un esment aquest matí, i si convingués el podríem fer ara, i per no fer-ho els remeto a la plana 132 a la 135 de la memòria de pressupost—, veuran l'extraordinari esforç financer que fa el Govern de la Generalitat —que fem tots nosaltres aprovant-ho— en els anys passats, en l'any present i en els anys futurs per poder donar compliment al compromís dels Jocs Olímpics. Hi ha hagut, a part del tema dels Jocs Olímpics... El Grup Mixt, anecdòticament, ha dit que ell només estava en contra de les inversions del Departament..., perdó, el Grup Mixt, sector, parcel·la Partit dels Comunistes de Catalunya, ha dit que estava en contra de les inversions del Departament de Governació perquè això significava més policia, o que les empreses públiques haurien de ser les qui fessin la gestió de les inversions.

Bé, i per acabar el tema d'inversions, perquè ja estic veient que m'allargo molt i molt (*remor de veus*), voldria fer una referència a l'acusació, podríem dir que en to amical, com sempre fa, i un xic precipitat en la seva explicació que ens ha fet el senyor Honorable Lluís Armet, en el tema de les inversions diu:

«No, és que resulta que el Govern és tan dolent que ni compleix els seus propis compromisos, perquè l'estiu passat ens va parlar que es farien 168.000 milions d'inversions i, és clar, n'ha fet molt menys.» Suposo que deu voler dir que n'ha fet 122.000 milions. Senzillament, és que 122.000 milions són els del capítol VI, i al capítol VII hi ha la diferència, i el total dels capítols VI i VII fa 171.000 milions, que, per fer bona mesura, són mil milions més d'aquest compromís que vostès diuen que el Govern de la Generalitat va incomplir. I, d'aquí, les xifres, que recordo aproximadament que ha dit el senyor Conseller Macià Alavedra aquest matí, que les inversions representaven un augment d'un 34% de la Generalitat estricta i, si acumulàvem els organismes autònoms —perquè vostè, senyor Armet, s'ha preocupat molt de criticar les empreses i els organismes autònoms de la Generalitat, però a l'hora de comptar les inversions no els té en compte—, aleshores passarien, ha dit ell, al 45%. He vist una altra xifra que parla del 43, però entre el 43 i el 45 es mou la cosa.

Anant ja, per acabar, en el tema de les inversions, la major part de tots vostès, senyors que m'han precedit en el debat, han fet una referència molt especial i que ja és tradicional al tema dels desequilibris territorials, la inversió, un gran tema, però dintre de la inversió especialment al tema dels desequilibris territorials. I aquí s'ha dit de tot, i m'abstinc de qualificar perquè tots som amics (*remor de veus*). El Grup Mixt, per boca del senyor Hortalà —sector Esquerra Catalana—, ha dit que aquest pressupost «fomenta el desequilibri territorial» i, fins i tot, amb la seva verbositat fàcil, ha qualificat, ha encunyat un nou mot: ha dit que Convergència i Unió és «metropolitanista», cosa que, almenys a mi, m'alegra, jo que visc més o menys a l'àrea metropolitana, perquè fins ara l'acusació que sempre ens feien era que érem «ruralistes»; doncs bé, ara, el senyor Hortalà, que coneix el tema a fons, ens diu que som «metropolitanistes».

Aleshores, ha fet una comparança, és clar, tot és vàlid, en comparar xifres, però ràpidament, fins i tot, en altres bancs de

l'oposició hi ha hagut una certa remor de veus, que suposo que dirà el *Diari de Sessions*, quan ha dit: «Sí, perquè, miri, la inversió de l'Alta Ribagorça és tant» —em sembla que són 80 milions, perquè tinc totes les xifres, eh?, si volen els ho explico (*remor de veus*)— «i Barcelona són 16.000 no sé quants milions». És clar, ràpidament un diu: escolti, comptem els habitants que hi ha a Barcelona, a la comarca del Barcelonès, i els habitants que hi ha a la comarca de l'Alta Ribagorça. És clar, això lliga una mica amb el fet que el senyor Alavedra, aquest matí, posant-se una mica la bena abans que li clavessin el cop de roc, ja ens ha explicat que, de les dotze comarques catalanes de menor renda, deu, precisament deu, estan entre les que reben inversions superiors a la mitjana, perquè, és clar, aquest és un problema que, sobretot, el Grup Socialista i el senyor Armet —no m'han deixar rejuvenir amb el debat que havíem tingut molts anys enrere amb aquest tema—, no ha parlat del tema de les mitjanes, perquè resultava que —i, en certa manera, sense dir xifres, també ho ha dit bastant avui—, resultava que quan anàvem parlant de cada comarca o de cada zona havien d'estar per sobre la mitjana; per això, quan arribava a Barcelona també havien d'estar per sobre la mitjana. I és clar, aleshores sempre dèiem —i hi estàvem tots d'acord, finalment— que era impossible que tothom estigui per sobre de la mitjana.

És clar, aquí, és clar, aleshores el senyor Armet diu: «El desequilibri. Barcelona està per sota de la mitjana. Ah, però això sí, s'ha de provocar que no hi hagi desequilibris...» És clar, l'única manera de deixar que hi hagi desequilibri és desequilibrar-ho en sentit contrari per compensar-ho; el que no es pot fer és pujar Barcelona i que pugin tots els altres.

En canvi, Esquerra Republicana ha tingut una visió, diria, més clara de la qüestió, amb moltes recances, però ens ha dit que sí, que hi ha desequilibris —perquè, evidentment, tots estem d'acord que hi ha desequilibris—, però ha reconegut que el Govern de la Generalitat enguany fa un lleuger esforç, i això dit per un grup de l'oposició, em sembla que és un reconeixement important.

Ara, la intervenció que a mi m'ha sobtat més sobre aquest tema dels desequilibris territorials és la del Grup d'Iniciativa per Catalunya, perquè ha dit: «Sí, aquí el que fa aquest Pressupost és incrementar el desequilibri territorial». I, bé, quins són els desequilibris territorials, segons el senyor Saura? I llavors ens ha explicat..., tota l'explicació —vostès en són conscients— que ens ha fet és una comparança sobre les necessitats del metropolità de Barcelona en relació amb el cremallera futur de Montserrat, i no ens ha arribat a explicar les tarifes del cremallera, però ens ha explicat els dies que funcionava, ens ha explicat els viatgers que hi passarien..., etcètera. I ho ha centrat tot en el tema de transports; el tema de transports és un tema, però em sembla que, en aquesta Cambra i fora d'aquesta Cambra, quan parlem dels desequilibris territorials de Catalunya no parlem del metro i del cremallera de Montserrat, sinó que parlem d'una situació molt punyent d'una bona colla de comarques de la Catalunya interior que des de fa dècades, per no dir segles, tenen una situació molt més desfavorable en relació amb altres comarques més avançades econòmicament, amb el que això suposa d'infraestructures socials, de qualitat de vida, etcètera.

Bé, sobre això, jo l'únic que puc fer és oferir-los, perquè ja reconec que no es pot llegir, però aquí tinc, en previsió, tinc el Projecte de Pressupost d'enguany exactament —i això, si vo-

len, després els en podré donar fotocòpies— per demostrar que es fa un esforç seriós i important per lluitar contra aquests desequilibris, ajudant les comarques més desfavorides. Aquí tinc la relació de les quaranta-una comarques de Catalunya, tal com apareixen quant a inversions, menys carreteres, perquè, és clar, les carreteres, n'hi ha algunes que són dins d'una comarca, però la majoria comuniquen diverses comarques; doncs per evitar aquesta possible distorsió, aquest esbiaixament, les carreteres, la inversió en carreteres no hi és —per tant, això hauria estat en escriure—: hi ha les xifres, en milions de pessetes —no percentatges, que si comparem una cosa amb l'altra..., no, no—, xifres reals de pessetes d'inversió, comarca per comarca, pel que fa a la Generalitat en sentit estricte, pressupost estricte dels departaments, organismes administratius, organismes comercials i financers i Seguretat Social, i els totals. I aleshores, evidentment, l'únic que és important, entenem nosaltres, com a índex revelador, que és la *ratio*, la raó pessetes per habitant, i per si algú tingués desitjos de coneixement històric de l'evolució, tinc aquí els anys del 83 al 88.

En tot cas, tampoc caldria massa, perquè si vostès repassen, senyors portaveus de l'oposició —com suposo que ho hauran fet—, aquest altre document, dens de contingut, que és l'informe econòmic i financer a què m'he referit algunes vegades, veuran que a les planes 119 a 123 hi ha, precisament, l'evolució de les inversions comarcalitzades des de l'any 84 a l'any 88.

Bé, i per acabar, senyor President, senyores i senyors diputats, voldria fer unes consideracions de miscel·lània, de temes que en un encasellat que he anat fent al llarg del dia de les intervencions de tots els grups, en temes més o menys homogenis —amb conclusions molt diferents, com hem vist, però amb temes homogenis—, poso una secció final de miscel·lània, que fonamentalment o exclusivament afecta les intervencions del Grup d'Iniciativa per Catalunya i del Grup Socialista d'aquesta Cambra.

El Grup d'Iniciativa per Catalunya ha parlat de la segona línia d'actuació —perquè n'han dit tres—, la segona era aquesta: la línia d'ajuntaments, el tema del poder municipal (*remor de veus*). Aquest és un tema clàssic, tradicional —el senyor Ribó em fa gestos, ja ho comprenc..., fa molts anys, senyor Ribó..., potser sí, n'ha anunciat tres però després n'ha dit quatre, també pot passar, això—, la segona línia ha estat la dels ajuntaments, i el senyor Saura ha lamentat —segons ell— que el fons local era insuficient, que les transferències a fons locals eren insuficients. Aquest és un debat molt llarg, com saben vostès, molt llarg en el temps, perquè, des de temps immemorial, discutim, vostès i nosaltres, el tema de la necessitat —hi estem tots d'acord—, però el grau de satisfacció a la necessitat, des de la Generalitat, de fer transferències a l'Administració local, com a organització complementària de la Generalitat..., perquè, efectivament, i en això el senyor Armet ha preguntat: «què és el poder català?», evidentment que els ajuntaments són poder català; la llàstima és, per exemple, que el Tribunal Constitucional no ho va veure tan clar, perquè vostès saben que no fa gaire es va fer una sentència en què se'ns va dir que sí, que la Sindicatura de Comptes podia intervenir en el sector públic català, i, per tant, en els ajuntaments sí, però sense perdre la possibilitat d'entrar-hi, per tant, que no era ben bé poder públic català, els ajuntaments. Però bé, això és una qüestió de passada.

És clar, aquí, senyor Saura, jo el remeto, per simplificar, a la

plana 131 de la memòria de Pressupost, on veurà un magnífic quadre, on hi ha —«magnífic» segons el meu entendre, perdó (*rialles*)— transferències a corporacions locals de l'any 89 i de l'any 90, pel que fa referència a capítol IV —un altre cop les transferències, però aquestes a ajuntaments i administració local en general; en aquest tema, suposo que hi estarà d'acord, consells comarcals inclosos, evidentment—, l'any 89 i 90, capítol IV, capítol VI, i totals, departament per departament, començant pel Parlament —que, evidentment, hi és a efectes estadístics, perquè no fa cap transferència a l'Administració local— i acabant amb les despeses de diversos departaments. I aleshores veuran... És clar, vostès poden dir: «home, fa vostè...», suposo que em diran de vostè, «fa vostè una certa tram-peta, perquè...» (*rialles i remor de veus*), «perquè aquí inclou», i és veritat, perquè s'hi inclou a tots els nivells, «el tema del Fons de Cooperació Municipal, procedent de fons de l'Estat, en què la Generalitat rep i torna a transmetre, però forma part del pressupost». I, és clar, quan uns i altres parlem d'aquest bilió de pessetes, aquestes pessetes també hi són, i són de l'Administració local. Aleshores, passem de 145.298 milions d'aportacions a l'Administració local l'any 89 a 162.100 milions l'any 90. Per tant, em sembla que dintre... —i estem d'acord amb aquella gran triada de xifres del 50, 25 i 25, hi estem d'acord, això està lluny (*remor de veus*)—, però és una —no tan lluny, senyor Ribó—..., hi ha unes xifres força importants.

I el senyor Armet ha dit exactament el mateix, amb unes altres paraules, sense parlar de xifres, i aleshores, com no podia ser menys —perquè és una de les seves característiques quan debatem pressupostos—, ha parlat de les empreses de la Generalitat. Ell mateix ha dit que és una tradi..., no, no ha dit «una tradició», és un fet que es repeteix any rere any. És clar, aleshores, jo el que no faré és, per enèsima vegada, tornar-li a llegir —que ho tinc apuntat— la plana..., no sé si és la 4 o 5 de la memòria, en què hi ha tota la relació dels organismes i empreses famoses; tornarem a parlar de l'INI català i jo, amb sarcasme, li puc tornar a parlar: és que forma part d'aquest INI català el Patronat de la Muntanya de Montserrat, o trenta mil entitats que hi ha en aquesta relació? Evidentment, no.

Bé, senyores i senyors diputats, acabo perquè, entre altres coses, suposo que he acabat la seva paciència. Encara podria parlar de la renda mínima d'inserció, el tema de la concertació social... Jo tenia per aquí..., sí, tinc aquí totes les documentacions..., perquè, és clar, el senyor Saura, sobretot, que s'irroga el títol de representant de l'estament social del país —entenent per «social» el món treballador—, doncs..., sembla que és això, ens deia: «No, és que la concertació social ha estat un desastre, perquè anem a remolc de Madrid, s'ha parat, hem aconseguit...» —malgrat que, això, el Govern ja li ha dit, començant pel Molt Honorable President de la Generalitat, fa molt de temps: el tema de la renda d'inserció—, «hem aconseguit 2.000 milions, però això és insuficient»; l'únic acord, l'únic acord, segons ell, que hi havia hagut ja el qualifica d'insuficient. «En els altres acords, ja no s'ha arribat a acords perquè els altres no hi estan conformes...»: és clar, és que per arribar a un acord, senyor Saura, es necessiten les dues bandes, i en temes socials encara pitjor, que se'n necessiten tres, es necessiten els sindicats, la patronal i l'Administració. És clar, aquí hi ha el text del pre-acord en relació amb el programa de renda mínima d'inserció laboral i social, però és que aquí hi ha el pre-acord en relació

amb el programa de promoció d'habitatge protegit a Catalunya, i tots amb unes quantitats que apareixen al pressupost.

I encara, finalment —encara que vostè ha fet uns certs esca-
rafalls davant la menció de la representació patronal—, la rep-
representació patronal és una força social i ha aconseguit o s'ha
arribat a una conjunció de voluntats amb el Departament, amb
el Govern, i per això un altre document que vostè ha dit: «És
que en formació professional no s'ha aconseguit res», sí, miri,
aquí hi ha un document, també signat degudament per les parts
representades, Foment del Treball Nacional, PIMEC, i el Go-
vern de la Generalitat, una declaració conjunta sobre formació i
ocupació, en què hi ha uns compromisos de destinar unes quan-
titats de pessetes importants a aquestes finalitats.

Bé, perdonin-me, senyores i senyors diputats, m'he estès ex-
cessivament per poder contestar mínimament, com crec que,
per la seriositat —malgrat tot, el to que he seguit de les inter-
vencions— de tots els grups que m'han precedit en l'ús de la
paraula, ho havia de fer, però em sembla que, amb aquest petit
tast, a empentes i rodolons, he aconseguit fer, crec que trobaran
vostès, si no justificat —des de la seva perspectiva—, almenys,
trobaran lògica la nostra posició, la posició del Grup de Con-
vergència i Unió, que és la de donar suport al Pressupost tal
com està presentat, i, per tant, anunciar que votarem en contra
de la devolució d'aquest Projecte, com demanen, en definitiva,
totes i cadascuna d'aquestes sis esmenes a la totalitat. Sento,
doncs, decebre el senyor Sala, que esperava que potser podríem
tornar el Projecte al Govern, però així són les coses (*rialles*) i,
per tant, dic i anuncio formalment que el nostre vot serà advers
a aquestes propostes de devolució dels pressupostos, perquè en-
tenem, com sempre ha estat —i confiem que en el futur ho con-
tinuarà essent— un pressupost correcte, més que correcte, molt
útil per a la continuada expansió de la nostra economia i de les
necessitats de tot ordre —socials, econòmics, nacionals— del
nostre país.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats; moltes gràcies,
senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Escudé.

Acabat el debat, se sotmeten a votació conjunta totes les es-
menes a la totalitat.

Les senyores diputades i els senyors diputats que estiguin
d'acord amb el retorn al Govern del Projecte de Llei, que es po-
sin drets.

Els que hi estiguin en contra?

Abstencions?

Les esmenes a la totalitat han estat rebutjades per 53 vots a
favor, 68 en contra i cap abstenció.

Passem al segon punt de l'ordre del dia, que és la Presa en
consideració de la Proposició de Llei de Modificació de la Llei
de la Sindicatura de Comptes, presentada pel Grup parlamentari
de Convergència i Unió.

No es moguin... D'acord amb l'article 107 del Reglament, es
passa directament al debat. Per un torn a favor, té la paraula
l'Illustre senyor Escudé.

Proposició de Llei de Modificació de la Llei de la Sindicatura de Comptes

El Sr. ESCUDÉ: Gràcies, senyor President. Senyores i sen-
yors diputats, tinc la satisfacció —no gaire sovint carregant-se a

les meves espatlles— de presentar a la Cambra una proposta en
un sentit positiu, o sigui, la proposta de demanar l'assentiment
a una proposició de llei, i no, com acostumo a fer, a fer torns en
contra de les propostes que presenten altres grups. I ho faig
amb la confiança que aquell consens que es va establir l'any 84
en aquesta Cambra entre tots els grups que llavors existien —i
que, d'una manera o altra, pràcticament tots continuem estant
representats en aquest hemicle—, puguem tornar a reproduir
aquell consens que va ser tan positiu.

En definitiva, jo voldria recordar que a la Llei d'establiment,
de Creació de la Sindicatura de Comptes, recollint un dels pre-
ceptes estatutaris, vam configurar la Sindicatura de Comptes
amb dues grans activitats: l'activitat d'enjudiciament i l'activi-
tat de fiscalització, entenent per enjudiciament aquelles actua-
cions, podríem dir, quasi judicials disciplinàries, de perseguir,
castigar les persones —funcionaris públics, dipositaris de
fons—, aquelles persones que, intervenint en temes comptables,
doncs, tinguessin una conducta «tortíspera», i l'altra gran activi-
tat, la de fiscalització, que és la de controlar, de forma externa,
a més a més del cos d'interventors de la Generalitat, fiscalitzar
la comptabilitat del sector públic de Catalunya.

I sobre aquesta dicotomia—enjudiciament i fiscalització—
es va establir l'estructura orgànica, l'estructura de funciona-
ment de la Sindicatura de Comptes.

Aleshores, per abreujar, senyores i senyors diputats, jo no-
més voldria recordar una cosa de què tots vostès són cons-
cients: que, presentat pel Govern central, l'Administració
central, un recurs d'inconstitucionalitat contra aquesta Llei, es-
pecíficament contra els articles 2.2, 12.d) i algun altre..., però
aquests dos els esmento perquè, finalment, el 17 d'octubre de
1988 el Tribunal Constitucional va dictaminar —i ho acatem—,
va dictaminar que aquests dos articles eren inconstitucionals.

I precisament, si vostès repassen el text de la Llei de la Sin-
dicatura de Comptes, s'adonaran que aquests dos articles són
els que fan referència a l'activitat d'enjudiciament. Nosaltres
sabíem —i creiem que així ho havíem sabut plasmar en el text
legislatiu— que l'únic que fèiem era regular l'activitat d'enju-
diciament quan, en aquells casos en què el Tribunal de Cuentas
ens confiés la instrucció d'expedients d'enjudiciament. Però bé,
en definitiva, aquesta va ser la resolució del Tribunal Constitu-
cional en sentit advers.

És clar, això comporta, pel que he dit abans, un fet obvi, que
és que cal replantejar de cap a peus l'organització de la Sindi-
catura de Comptes. La Sindicatura de Comptes ja no pot fun-
cionar amb un organigrama centrat en fiscalització i
enjudiciament, i, això, ho hem de modificar.

Per altra banda, l'experiència d'aquests gairebé sis anys de
funcionament de la Sindicatura de Comptes, ens ha donat ente-
nent —almenys, a nosaltres— que hi ha unes possibilitats
d'agilitar el seu procediment, de posar-lo al dia, de fer-lo més
útil per les necessitats d'aquesta Cambra, perquè, en definitiva
—com saben—, la Sindicatura de Comptes no és altra cosa que
un organisme tècnic especialitzat al servei d'aquesta Cambra
per fiscalitzar la comptabilitat pública.

Per altra banda, no cal dir que aquesta Sentència, en un sen-
tit favorable —i abans, en el punt anterior, hi he fet un petit es-
ment—, reconeixia, si volen vostès de forma concurrent, però
reconeixia la possibilitat clara i neta de la Sindicatura de Comp-
tes de fiscalitzar les administracions locals de Catalunya, i, per

tant, que, en aquest sentit, el poder català, el sector públic català també inclou l'Administració local: ajuntaments, diputacions, consells comarcals, mancomunitats, etcètera.

Finalment, aquesta experiència ens ha demostrat que, a més que —com fins ara era— el funcionament intern de la Sindicatura estava regulat per unes normes internes que elaborava la Sindicatura i que, després, la Comissió especialitzada del nostre Parlament, la Comissió de la Sindicatura de Comptes, recollia i aprovava, és millor —ens sembla, almenys, al nostre Grup— que, fent un parallelisme amb el que es fa a nivell d'Estat amb el Tribunal de Cuentas, és millor, dic, que aquest, diguem-ne, reglament de funcionament s'aprovi per llei.

I, en definitiva, això és el que es pretén a través d'aquestes modificacions d'una sèrie d'articles que fem. Això, evidentment, es podria haver fet per ponència conjunta, per iniciativa d'altres grups; però el nostre Grup, veient que passava el temps i no es feia —ningú s'atreveia a donar aquest pas—, nosaltres el vam donar. A la Junta de Portaveus vam oferir en diverses ocasions —o, almenys, en una de ben concreta— la possibilitat de considerar, trobar aquest text, no com una proposició de llei del nostre Grup: perdre el protagonisme de Convergència i Unió, que hi estava totalment d'acord, i passar a ser un document de treball en ponència conjunta, d'acord amb l'article 110. I només el Grup d'Iniciativa per Catalunya s'hi va sentir interessat; en canvi, els altres grups van dir: «Parlem-ne, mirem de consensuar, no cal fer la ponència conjunta...», i, finalment, en vista que ha passat més d'un any des de la Sentència del Tribunal Constitucional, és per això que nosaltres hem presentat, a títol individual però oberts a les esmenes, a les propostes de millora de tots vostès, de tota la resta de grups de la Cambra, vam presentar, dic, aquesta Proposició de Llei de Modificació de la Llei de la Sindicatura de Comptes, que apareix publicada en el *Butlletí* número 115, del dia 4 de desembre de l'any passat.

Aleshores, doncs, no em resta més que demanar a tots els grups de la Cambra que es vulguin associar en aquesta tasca, que entenem necessària, de posar al dia, de modificar en allò que convingui, en funció de la Sentència del Tribunal Constitucional del 17 d'octubre de 1988, l'organització de la Sindicatura de Comptes. I amb aquesta petició acabo la meva intervenció.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats; gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Escudé. Hi ha possibilitat d'un torn en contra. (*Pausa.*) En no sol·licitar ningú torn en contra, passem al posicionament dels grups, per cinc minuts, com a màxim.

L'Agrupació parlamentària del CDS? El senyor Latorre té la paraula.

El Sr. LATORRE: Gràcies, senyor President. El 9 de juny de 1984, l'advocat de l'Estat, en representació del President del Govern central, donant compliment a l'acord del Consell de Ministres de 6 de juny de 1984, interposà un recurs d'inconstitucionalitat en contra de determinats articles de la Llei del Parlament de Catalunya de la Sindicatura de Comptes.

Fonamentà l'advocat de l'Estat el seu recurs en dos tipus de consideracions: d'una banda, en contra d'allò que preveia l'article 2.2 de la Llei de la Sindicatura de Comptes, d'atribuir a aquest òrgan una competència de caràcter processal, precisament, la d'enjudiciar fets constitutius de responsabilitat comp-

table, quan aquesta competència correspon en exclusiva a l'Estat —és la seva opinió—, d'acord amb allò que disposa l'article 149.1.5 de la Constitució.

D'altra banda, els preceptes impugnats pel Govern central tenen com a objectiu comú el fet de regular les competències de la Sindicatura de Comptes sobre les corporacions locals catalanes, competències que, segons les alegacions del recurs de l'advocat de l'Estat, no pot exercir la Sindicatura, donat que això representaria una violació de l'article 149.1.18 de la Constitució i de l'article 42 del nostre Estatut d'Autonomia.

L'11 de juliol de 1984 el President del Parlament de Catalunya s'hi presentà i formulà tot un seguit d'alegacions en defensa de la constitucionalitat dels preceptes impugnats. També el 14 de juliol següent l'advocat de la Generalitat formulà les seves alegacions. Finalment, el 17 d'octubre de 1988 —com ja ha fet esment l'Il·lustre Diputat senyor Escudé—, el Tribunal Constitucional dictà sentència sobre el particular, declarant la inconstitucionalitat i conseqüent nul·litat dels articles 2.2; 12, paràgraf d), quant a crear la secció d'enjudiciament de la Sindicatura, i l'article 18 de la Llei de la Sindicatura de Comptes.

Més o menys un any després, el Grup parlamentari de Convergència i Unió presentà davant la Mesa del Parlament una proposició de llei —la que avui justament prenem en consideració— de modificació de la Llei de la Sindicatura de Comptes, bàsicament per tal d'adaptar-la a les determinacions de la Sentència del Constitucional ja esmentada, aprofitant l'avinentsa per introduir modificacions o adaptacions en la Llei per tal de reorganitzar el funcionament de la Sindicatura.

No entrarem avui aquí en els detalls de les modificacions que aquesta proposta comporta: no és el moment processal. El que sí que farem serà el que acostumem a fer cada vegada que un grup parlamentari d'aquesta Cambra presenta una proposició de llei, i és que, sense determinar la nostra intenció de vot final, votarem afirmativament també la presa en consideració d'aquesta Proposició de Llei.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Latorre. Per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'Il·lustre senyor Pueyo.

El Sr. PUEYO: Gràcies, senyor President. Creiem, des d'Esquerra Republicana, que la modificació que es proposa neix, més aviat, de la Sentència del Tribunal Constitucional emesa el 17 d'octubre de 1988, una sentència que anul·la una sèrie d'articles de la Llei de la Sindicatura de Comptes.

Per tant, una vegada més, veiem com les sentències del Tribunal Constitucional poden erigir-se —i, de fet, així s'esdevé sovint— en una instància limitadora *de facto* dels ja estrets marges del nostre autogovern.

Una vegada més, veiem com es posen en relleu —i encara s'aguditzen— les limitacions d'aquest autogovern. Si, com diu la Sentència citada, la Sindicatura de Comptes no pot exercir, ni tan sols com a funció delegada del Tribunal de Cuentas, l'acció judicial, això significa una limitació molt greu, i, si a això afegim el fet que l'àmbit de la Sindicatura es redueix fonamentalment als comptes del Pressupost del Govern de la Generalitat, haurem d'arribar a la conclusió que la Sindicatura de Comptes queda reduïda, *de facto*, a no gaire cosa més que a una auditoria.

No es pot oblidar que, si fiscalitzar era una de les funcions

encomanades a la Sindicatura, la fiscalització implica necessàriament tenir una efectiva capacitat per iniciar accions judicials.

De tot això es desprèn, per nosaltres, una valoració poc optimista del futur de la Sindicatura. De tota manera, és un hàbit parlamentari característic del nostre partit votar favorablement tota presa en consideració d'una proposició de Llei, perquè considerem que s'ha d'afavorir la incorporació al Parlament de tot el debat. Això no predetermina, naturalment, la posició definitiva que Esquerra Republicana adopti en el debat de la Proposició de Llei presentada per la coalició que dona suport al Govern, però sí que significa que, en el Ple, votarem a favor de la consideració.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Pueyo. Pel Grup parlamentari Mixt, té la paraula l'Honorable senyor Hortalà.

El Sr. HORTALÀ: Senyor President, senyors diputats, pel fet de tractar-se d'una presa en consideració, com és habitual al nostre Grup, nosaltres votarem afirmativament. I dic «com és habitual» perquè altres grups —i concretament el de Convergència i Unió— sovint no voten a favor de les preses en consideració, tancant així la porta que determinades iniciatives parlamentàries —siguin quines siguin la seva intenció i el seu abast— es puguin discutir en aquesta Cambra.

I ho farem per aquest motiu, no pel consens que fa un moment demanava el senyor Escudé, perquè també resulta que el consens es demana des d'un costat, i quan es demana des de l'altre, llavors no s'hi accedeix.

Per tant, reservant-nos —això sí— les prerrogatives del perfeccionament normal i lògic que aquesta Proposició comporta, sobretot pel que fa a les tasques que han quedat restants, perquè en no tenir la Sindicatura de Comptes la potestat d'enjudiciar i, per tant, d'obrir expedients i, arribat en el cas, de sancionar, és evident que les seves potestats de fiscalització queden sensiblement minvades. En canvi —i d'això ens congratulem—, la Sentència ratifica la competència estatutària pel que fa a la tutela financera sobre les corporacions locals.

Des d'aquest punt de vista, per tant, la proposta és adient; convé reformar, reestructurar, donar una nova orientació a la Sindicatura de Comptes, i aquesta Proposició de Llei, evidentment, és la porta que obre aquest camí.

I voldria dir-li també al senyor Escudé que no sé pas si això és una implicació que deriva d'una conducta neoliberal, no ho sé pas; en qualsevol cas, el que no és és una conducta que deriva d'una posició neocorporativista.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Hortalà. Pel Grup parlamentari Popular, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Curto.

El Sr. CURTO: Senyor President, senyores i senyors diputats, per anunciar lo vot favorable també del Grup parlamentari Popular a la presa en consideració de la Proposició de Llei de Modificació de la Llei de la Sindicatura de Comptes.

La Sentència del Tribunal Constitucional, des de la nostra opinió, justifica sobradament la reforma que es proposa de la Llei de la Sindicatura en la necessitat de reajustar determinades funcions sobre qüestions competencials i en la necessitat, també, de conferir rang de llei a les normes de règim interior de la mateixa Sindicatura.

En tot cas —i com els altres grups han manifestat—, en lo

seu moment ja discutirem sobre la conveniència d'una sola llei que incorpori estes normes de règim interior, a partir de quan lo text articulat que se sotmet a la nostra consideració, en principi, més clar temes de competències, més clar temes d'organització i temes de l'Estatut dels Síndics que ens obliga a pensar per què no és possible una regulació global i sistemàtica —sistematitzada, millor dit— d'esta institució, i tampoc sabem quin criteri s'ha seguit per determinar quines són les matèries que van en esta Llei i quines seran les matèries que aniran a l'altra. La Sentència del Tribunal Constitucional, per una altra part, assenyala dos aspectes importants des de la nostra opinió. Per una part, confirma que la facultat fiscalitzadora de les corporacions locals no només correspon, o no correspon exclusivament, al Tribunal de Comptes sinó també a la Sindicatura de Comptes, i, per una altra part, nega a la nostra Sindicatura la capacitat d'exercir funcions d'enjudiciament, competència que reconeix, en exclusiva, al Tribunal de Comptes.

Per consegüent, la reforma legislativa que es proposa, en tant que compleix la Sentència, i a partir de l'experiència de cinc anys de funcionament de la Sindicatura, ens sembla raonable, independentment del criteri respecte de la regulació global i incorporada de les normes de règim interior de la Sindicatura en una sola llei.

En est posicionament, reitero lo vot favorable del Grup Popular en est punt de l'ordre del dia.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Curto. Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Saura.

El Sr. SAURA: Gràcies, senyor President. El nostre Grup votarà també afirmativament la presa en consideració del Projecte de Llei que se'ns presenta avui, tot i dient que el nostre Grup hauria preferit que aquesta iniciativa parlamentària s'hagués tramitat via ponència conjunta.

Dir que creiem important que no només el Projecte de Modificació d'aquesta Llei sinó la Llei que ha de regular el règim interior de la Sindicatura de Comptes creiem que és fonamental que es faci per consens, tot i manifestant —hi insisteixo— el nostre vot afirmatiu a aquesta presa en consideració, no deixem de manifestar també, clarament, la nostra preocupació per algunes modificacions que es proposen en aquest Projecte de Llei que, en definitiva, i des de la nostra perspectiva, totes van a tancar o a fer menys transparent l'actual funcionament de la Sindicatura de Comptes. Es treuen funcions i competències de la Comissió de Govern per passar-les al Síndic Major; es posen filtres a la publicació automàtica dels informes de la Sindicatura de Comptes en el *Diari Oficial de la Generalitat* o s'obre la possibilitat de reduir el nombre de síndics de la Sindicatura de Comptes.

Tots aquests aspectes no tenen res a veure amb la Sentència del Tribunal Constitucional, són aspectes nous que s'introdueixen, que van en la línia del que repetidament el nostre Grup ha denunciat en relació amb la manca de transparència i el fort control que l'Executiu vol efectuar sobre organismes com la Sindicatura de Comptes, tot això ho podrem discutir, evidentment, en el tràmit parlamentari; hi insisteixo, hi votarem favorablement, però creiem que és fonamental que aquestes modificacions tinguin el consens de tota la Cambra.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Saura. Pel Grup

parlamentari Socialista, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Martí Carnicer.

El Sr. CARNICER: Gràcies, senyor President. Per manifestar la posició del nostre Grup, que també serà el vot favorable a la presa en consideració.

En primer lloc, també per una certa tradició o un cert hàbit de donar llum verda a les tramitacions que es puguin fer de proposicions en aquesta Cambra, i després també, evidentment, per la necessitat, l'obvietat, d'adaptar la Llei de la Sindicatura de Comptes a la Sentència del Tribunal Constitucional.

Amb tot, volem recordar el paper important que juga la Sindicatura de Comptes en el conjunt d'institucions que emanen d'aquest Parlament, importància que ha demostrat, a bastament, el funcionament durant aquests anys i també recordar que la Llei de la Sindicatura de Comptes va ser una llei que, al seu moment, va assolir un consens molt ampli i que, per a nosaltres, seria necessari que aquest consens es mantingués en aquesta modificació.

Ens preocupa de veure la Proposició que ens ha fet el Grup de Convergència i Unió, perquè va més enllà del que és simplement l'adaptació de la Llei; per a nosaltres, la nostra posició idònia hauria estat fer una adaptació estricta de la Llei a la Sentència i, si convé, avançar posteriorment en altres aspectes i continuar cercant el consens. El fet que el criteri del Grup de Convergència i Unió no hagi estat aquest, segurament és el motiu del perquè la ponència conjunta no ha estat possible en els moments inicials.

En qualsevol cas, nosaltres volem deixar clar que, a la nostra manera de veure, el millor seria, simplement, fer una única adaptació de la Llei a la Sentència i, en qualsevol cas, si hem d'anar més enllà, no volem deixar cap xec en blanc. I, per tant, caldrà parlar de tot, caldrà parlar de tot i parlar d'aquestes lleis posteriors que se'ns insinua en aquesta modificació. I, sens dubte, això, nosaltres ho fem des de continuar mantenint la perspectiva del consens, consens que considerem necessari en aquest tipus d'organismes, com és la Sindicatura de Comptes, que vénen d'aquesta Cambra.

És en aquest sentit i amb aquesta intenció que nosaltres votarem favorablement aquesta presa en consideració.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Martí Carnicer.

Passem a la votació de la presa en consideració.

Les senyores diputades i els senyors diputats que hi estiguin d'acord, es poden posar drets.

La presa en consideració de l'esmentada Proposició de Llei ha quedat aprovada per unanimitat.

El tercer punt de l'ordre del dia, com s'ha acordat aquest matí per assentiment, es veurà demà al matí.

Passem al quart punt, que és: interpellació al Consell Executiu sobre les dificultats del sector turístic, que formularà el Diputat l'Illustre senyor Víctor Colomé, del Grup parlamentari Popular.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre les dificultats del sector turístic

El Sr. COLOMÉ: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, els últims tres anys hem assistit a una aturada de la demanda turística a Catalunya. Es preveu que aquest any serà

encara pitjor i és molt possible que l'estancament que sofrim estigui seguit per una baixa substancial de l'afluència turística a casa nostra.

L'Informe de l'OCDE per a l'any 1989 parla que la taxa espanyola d'ocupació hotelera havia baixat en relació amb l'any anterior en un 11%. Per fer que les nostres perspectives siguin encara més negres, el sector turístic català parla d'una baixa, pel que fa al present any de 1990, del voltant d'un 20 a un 25%. El sector té raó a considerar crítica la seva situació. Tota la nostra costa pateix aquesta situació, i molts hotels, que no havien previst la possibilitat que això arribés a passar, estan en venda. Els que es venen —malvenen, diria jo— agreugen encara la situació dels altres en caure en mans de *tour operators* que, com és lògic, prefereixen treballar amb els hotels que acaben de comprar, als quals donen taxes d'ocupació, en detriment dels altres.

Davant aquest problema que afecta un dels sectors econòmics més importants de Catalunya, l'Administració es resisteix a acceptar, fins i tot, que es tracta d'una crisi. Són molts els que han donat un crit d'alerta, un crit d'atenció, perquè l'Administració ajudi el sector a afrontar aquesta època de vaques flagues a què està abocat. I l'Administració fins ara no diu res. I si diu, no va precisament en la línia del que volia sentir el sector, de prendre mesures de foment o d'incentiu.

Nosaltres, el nostre Grup, entenem que són molts els factors que incideixen en el turisme i que són moltes les influències que fan que els resultats no siguin tan bons com tots voldríem. En alguns d'aquests factors és l'Administració central qui hauria de prendre mesures correctores; en uns altres, és la Generalitat —entenem nosaltres— la responsable; uns últims factors, en fi, com podrien ser el creixement d'ofertes alternatives turístiques fora del nostre país, com ara les costes africanes del Mediterrani, i que, lògicament, no depenen de nosaltres ni de les nostres administracions, els deixarem fora del fons de la nostra interpellació. On sí que intentarem posar l'accent és als factors que —al nostre entendre— tenen solució des de l'Administració autonòmica de Catalunya. Això no vol dir que no mencionem també algun d'aquells factors dependents de l'Administració de l'Estat, que la Generalitat té l'obligació de fer veure, de recordar en tota ocasió possible, a Madrid.

Quin és, al nostre entendre, el camí que ha de prendre el sector turístic català per aconseguir frenar l'enfonsament a què està abocat? Creiem que consisteix a canviar dràsticament l'enfocament de la seva oferta. Hem passat tot el temps, des que Espanya als anys seixanta va començar a ser la capdavantera del turisme mundial, oferint un turisme barat, un turisme quasi —diria jo— d'espardenya. I durant tots aquests anys, especialment els últims deu anys, hem perdut l'oportunitat d'anar reconvertint aquesta oferta turística en un turisme de qualitat. És culpa del sector? No, o almenys nosaltres així ho entenem.

Per al sector turístic el mercat de pocs recursos econòmics en el qual es movia ha estat una trampa, una ratera —diria jo— de la qual cada dia era més difícil de sortir-ne. La rebaixa constant de la xifra d'ingressos de les empreses turístiques, a causa de l'increment de la competència entre elles en baixar el nombre de turistes i en augmentar el nombre de places hoteleres ha fet que per a les empreses cada dia hagi estat més difícil portar a terme una reconversió a fons de les seves instal·lacions. I avui, i ara, quan han sorgit països més barats encara que nosaltres,

amb una oferta turística important, a nosaltres ens estan prenent el turisme que teníem fins ara, quan nosaltres encara, ni tan sols, hem iniciat la nostra reconversió ni tenim, per tant, encara cap atractiu per a un turisme de poder adquisitiu més elevat.

És per això que entenem que les causes primordials de la crisi que travessa el sector turístic són clares. La primera ve a causa d'un increment, aquest increment brutal de competència que ha sofert; una segona causa podríem atribuir-la al dèficit important d'infraestructures que tenim al nostre país; en una tercera causa entenem —i així ho direm després— que hi té molt a dir la Generalitat de Catalunya: és la baixa qualitat en els serveis que avui ofereix el nostre sector; una quarta, que en absolut ja no depèn de vostès, és la revalorització que sofert la nostra moneda, la pesseta; una cinquena: és que la nostra oferta hotelera està orientada, en general, al turisme de masses, al turisme barat. Hi ha altres causes també, però centrarem en algunes d'aquestes anteriors la nostra interpellació.

En la primera de les causes, la de l'increment de la competència, no ens limitarem a dir que han anat augmentant les places hoteleres mentre la demanda estava estancada. Si sols fos a causa d'aquest factor, poca cosa podríem fer a Catalunya per a buscar una solució, però la veritat és que aquest increment de la competència ens ha estat donat, també, pel gran nombre de places extrahoteleres existents a Catalunya que, en relació amb Espanya, representen pràcticament un 30% del total. Hi ha 3 milions de places extrahoteleres a Espanya, de les quals sols n'hi ha un 10% que estigui legalitzat. Nosaltres, com deia, calculem que a casa nostra és un milió, com a mínim, el nombre de places extrahoteleres no legalitzades. Primera pregunta que li faig, senyor Conseller: amb quants inspectors o amb quin control compta el seu Departament o la Generalitat per obligar que es legalitzin aquestes places i deixin de competir deslleialment amb la nostra hoteleria?

Segona pregunta que li vull fer, senyor Conseller: què han fet vostès a Madrid per aconseguir la modificació de la Llei d'Arrendaments Urbans perquè aquestes places extrahoteleres no tinguin l'excusa fàcil que els concedeix l'article 2 —crec recordar— d'aquesta Llei?

La segona causa primordial que ens ha portat a aquesta situació de crisi és el baix nivell de les nostres infraestructures. Encara hi ha comarques de la nostra costa, senyor Conseller, on l'aigua potable és un bé escàs i el seu subministrament es porta a terme amb un alt grau de salinitat. No parlem d'altres serveis —dependents de l'Administració central, això sí— com poden ser les comunicacions telefòniques i postals que tant necessiten els turistes quan estan a casa nostra i que en més d'un cas els han fet creure que estaven en un país tercermundista.

I arribem a la causa que creiem nosaltres més important, i que més depèn de vostès: la baixa qualitat en els serveis. I aquesta baixa qualitat té dos aspectes: la baixa qualitat de les instal·lacions hoteleres i —la segona— la manca de professionalitat en gran part del personal del sector. En relació amb el primer dels aspectes, la Generalitat té el deure d'ajudar, mitjançant incentius o bé crèdits a baix tipus d'interès, per aconseguir les reformes i les millores necessàries en els establiments turístics. En relació amb la segona de les causes —la manca de professionalitat—, tots sabem que la professionalitat passa per un bon aprenentatge a través d'una escola, segons la pauta moderna adoptada per tots els països d'Europa. La preparació qualifi-

cada del personal en els altres països està molt lluny de la que ofereix el nostre. Per posar un exemple, diguem sols que a França hi ha set-centes escoles de formació qualificada davant de disset de formació professional de funcionament precari a tot Espanya.

Trobem a faltar, també, un criteri oficial de línia d'ensenyament, com existeix en altres països. S'haurien d'ajuntar els esforços entre l'Administració, les associacions empresarials, les escoles catalanes d'hoteleria i de formació professional, per potenciar al màxim una formació d'acord amb les necessitats reals de l'empresari de restauració i hostalatge. A més, tenint en compte que una part important dels professionals provenen d'altres comunitats autònomes, seria —creiem— de vital importància coordinar la formació professional d'hoteleria a nivell de tot Espanya.

Per acabar, sols ens cal dir que la importància del sector turístic per a la nostra economia és total, i l'Administració hauria de saber prendre mesures i no quedar-se contemplant el seu esfondrament, com ha de prendre mesures, també, per aconseguir eliminar tots els problemes que avui impossibiliten, per posar un exemple, la instal·lació del parc Busch a Vila-seca i Salou. El parc Busch seria font de riquesa per a Catalunya i per al sector turístic tarragoní, al qual només faltaria que tampoc aquest projecte anés endavant.

Per acabar, senyor Conseller, sols em queda fer-li la pregunta motiu d'aquesta interpellació: quins són els propòsits de capteniment de l'Executiu de la Generalitat davant la crisi del sector turístic català?

Moltes gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Colomé. Pel Consell Executiu, té la paraula l'Honorable Conseller de Comerç i Turisme.

El Sr. CONSELLER DE COMERÇ, CONSUM I TURISME (Lluís Alegre): Molt Honorable Preident, senyor interpellant, senyories, en primer lloc, vull manifestar l'agraïment pel to en el qual s'ha formulat aquesta interpellació, si bé també vull manifestar, amb la major de les cortesies, que discrepo respecte a algunes de les afirmacions que ha formulat.

És una realitat i és un fet, i l'hem comentat —i en això sí que crec que hem fet una tasca d'informació àmplia a tots els sectors i totes les institucions implicades— que, en aquest moment, s'està produint, estem detectant, des de fa ja poc menys d'un any, una sèrie de canvis en el que era, diríem, el tarannà del funcionament turístic. Jo crec que podem... Discrepo quant a les afirmacions que vostè formula, que els darrers tres anys han estat dolents. Si ho mirem quantitativament, va ser l'any passat, l'any 89, quan es van començar a detectar aquests canvis que jo manifesto, canvis que jo voldria —i crec que coincidiran amb mi—, que podem, nosaltres, imputar que, com a conseqüència del mal servei que, en alguns moments, s'ha detectat, s'ha donat en determinades fórmules de turisme —em refereixo d'una manera molt concreta al turisme de masses, al turisme de determinats *tour* operadors— s'està produint un esgotament i, en contrapartida, davant d'aquest esgotament, l'augment del poder adquisitiu dels països emissors, s'està produint una derivació —que aquesta considero que és positiva—; hi ha un trasllat del nombre de persones que feien turisme mitjançant el turisme de masses, que, en aquest moment, estan de-

rivant cap al turisme individual, cap al turisme amb cotxe particular, la qual cosa, evidentment, comporta una derivació cap a un turisme de major qualitat.

Evidentment, hi ha hagut unes afirmacions importants que han merescut, per determinats mitjans de comunicació, una àmplia recollida, parlant de percentatges. Crec que aquests percentatges tenen l'únic fonament en una anàlisi parcial d'un determinat sector. Per tant, jo crec que, des d'un punt de vista global, analitzant en aquest moment les perspectives, podem manifestar que, evidentment, hi ha aquesta mutació i que aquesta mutació pot produir problemes, pot produir reconversions en determinats indrets, però, a la vegada, constatar que l'augment del canvi cap a altres tipus de turisme produeix, en altres indrets, un important esdeveniment, i no aniré més lluny: la comarca per la qual vostè és diputat.

Per tant, jo, en aquest moment, davant de les afirmacions que en determinats moments he escoltat, que el turisme està en venda, és una realitat que hi ha alguns hotels que puguin estar en venda; el que passa és que també un queda astorat quan constata el preu que es demana per aquesta venda. I no són preus irrisoris, i tampoc passa el que vostè ha comentat, senyor Diputat, que siguin venuts a *tour* operadors per convertir-los en una oferta de masses, quan hem constatat que, precisament, aquest sector, en aquest moment, té una certa detracció. Aleshores, vostè em fa una sèrie de preguntes que amb molt de gust contestaré, però també vull aprofitar aquesta interpellació per afirmar la meua voluntat de demanar a la Comissió pertinent una compareixença a fi que puguem fer una anàlisi molt més global del que permet una interpellació pel seu acotament quant al temps.

Aleshores, evidentment, aquestes dificultats que vostè diu que es constaten, són en un sector, una part del sector de l'hoteleria, que té aquests problemes que manifesto; ara bé, vostè diu: «Què estan fent vostès per modernitzar?», a fi que ens imputa un cert, diríem, emparament en l'acció de Govern. Jo crec que, precisament, el que estem fent en aquest moment és constatar que en els llocs en els quals hem pogut ja culminar tota l'operació de requalificació, per exemple, en el sector del càmping —sector important, ja que ofereix més places que el mateix sector de l'hoteleria... En aquest moment fins i tot reconegut pel mateix Secretari d'Estat de Turisme, senyor Fuenjo, ens manifesta que els càmpings de Catalunya, en aquest moment, són els que tenen una major solvència, una major qualitat, i així també és reconegut, no només per l'Administració de Madrid, sinó que també se'ns reconeix així en els mercats emissors. En el camp dels hotels, que és un dels temes pels quals vostè ha manifestat una certa preocupació, en aquest moment estem en ple procés de requalificació i això comporta, precisament, no una tasca d'inanició, sinó, a l'inrevés, una tasca d'activitat que fa que, en aquest moment, alguns hotels —fins i tot això és font d'algunes preocupacions— veuran com part de les seves qualificacions queden en aquest moment ajustades als nous paràmetres de les ofertes que fan i, per tant, alguns possiblement milloraran la seva qualificació, guanyant alguna o altra estrella, però altres possiblement la perdran perquè —i això ja fa mesos, per no dir anys que ho estic dient; més d'un any, en concret— hem manifestat que part d'aquest sector està quedant obsolet i que, en algunes zones, tenim pràcticament fins i tot un 30% que, en el moment que ells van entrar en aquesta via de massificació i de

dependència important de determinats *tour* operadors, hem notat un decaïment, un alentiment, una baixada de la qualitat. Per tant, càmpings requalificats, hotels en procés de requalificació, i aleshores aquesta gran bossa que són els apartaments —que fins i tot jo he dit que en el cas de Catalunya representa prop d'un 70%—, en el qual hem manifestat, i en converses amb responsables de l'Administració de Madrid, Secretari d'Estat, fins i tot el mateix Ministre, en diferents ocasions els he demanat la conveniència de retocar la LAU, la Llei d'Arrendaments Urbans. Davant la complexitat que ells manifestaven veure en aquest camí, jo puc manifestar que en el penúltim Consell Executiu vam culminar el procés de desenvolupament de la normativa que ha de regular aquesta oferta. Tenim, en aquest moment, aprovats tres decrets que el que ens permeten és, per un costat, definir d'una manera clara quins són aquests apartaments i les seves tipificacions amb vista a l'oferta turística, quin és el servei que, en aquestes ofertes, donen les empreses explotadores i, en l'últim decret, els requisits mínims, i també una sèrie de mesures de tipus de poder qualificar determinades conductes infractores. Per tant, amb aquest desenvolupament, que fins i tot se'n va informar oportunament els mitjans de comunicació com a conseqüència dels resultats dels decrets aprovats pel Consell Executiu, en el camp dels apartaments tenim una normativa recent que ens permetrà incidir, d'una manera enèrgica, en aquest important camp de l'oferta turística, amb la qual cosa les normes que el Govern de Catalunya haurà aprovat en un temps curt permetran incidir fortament en el que podríem dir que és la xarxa bàsica.

Ara bé, aquesta xarxa, essent bàsica, és important, però no és condició suficient per poder donar una oferta variada als milers de persones que ens volen visitar. Jo avanço per dir que crec que, per l'anàlisi que hi ha en els mercats emissors —i això penso que és positiu—, es constata, per un costat, el desig de visitar —en les anàlisis que ells fan diuen «Espanya», ja que no fan una anàlisi desagregada de les diferents zones turístiques que hi ha en el conjunt de l'Estat—..., manifesten que continua tenint, en aquest moment, un alt interès quant a desig d'anar-hi. I en la mesura que veiem que aquest desig és compensat, és conjuntat amb un augment del turisme amb cotxe, és una realitat que Catalunya, per la seva vinculació per autopista, per la seva vinculació a través de l'artèria que comunica els vehicles amb el centre d'Europa —important zona emissora— fa que nosaltres, en aquests moments, puguem estar en bones circumstàncies, sempre que entrem en un dels temes que a vostè el preocupa, i que jo també participo d'aquesta preocupació, que és la millora del conjunt dels nostres serveis. I la millora del conjunt dels nostres serveis no és només la xarxa bàsica, sinó treballar fortament el que en aquest moment el sector està fent i les institucions també, des del nivell municipal, des dels consells comarcals i des de la mateixa Generalitat, incentivar tot el que constitueix l'oferta complementària. Aquesta oferta complementària és el que ha de permetre que les persones, un cop hagin elegit i un cop arribin a Catalunya, tinguin un conjunt d'accions que els permetin passar entre nosaltres unes bones vacances. I quan parlem de l'oferta complementària, la podríem concretar en l'esforç que es fa amb la construcció de golf, en l'esforç que es fa amb la construcció de ports esportius, en l'esforç que es fa amb tot el que és el turisme de cultura, en l'esforç que es fa amb tot el que és el turisme de ciutat, en el desenvolupament

pament que té l'esforç vinculat amb els homes de negoci, amb les convencions, amb els congressos, etcètera. Tot el que és, per exemple, el contacte amb la natura mitjançant el bon desenvolupament i la bona utilització que hi ha per a fins turístics, per exemple, del patrimoni que té Catalunya entorn dels seus parcs naturals.

Per tant, si tenim la nostra oferta bàsica en condicions d'una bona requalificació, donem una bona oferta complementària i —en un dels temes que a vostè també el preocupava— què fem perquè l'acció dels professionals que treballen en aquest sector permeti fugir una mica d'aquesta estacionalitat que, per altra banda, penso que hem de valorar com a positiva? El que, segurament, en els mesos d'agost l'ocupació no és la que hi havia temps endarrere, però hem de constatar que, en canvi, hi ha un desplegament al llarg de més mesos l'any que fa que hi hagi un autèntic allargament de temporades, aspecte aquest que, sens dubte, hem de considerar positiu. Doncs bé, en la mesura que hi hagi aquest allargament, ha estat voluntat del Govern de Catalunya, i nosaltres vam aprovar, mitjançant decret, el mes d'agost la creació de l'Escola Oficial de Catalunya.

Aquesta Escola Oficial de Catalunya té ja, en aquest moment, una primera promoció en funcionament; té per objecte, precisament, procurar desenvolupar una sèrie d'ensenyaments, incentivar, fins i tot, a nivell de postgrau l'estudi i l'anàlisi de determinats professionals que fan del turisme la seva professió principal, la seva professió fonamental, i això ha de constituir, sens dubte, un germen que dinamitzi i qualifiqui el conjunt dels nostres professionals.

Per tant, en el camp de l'ensenyament l'Escola Oficial de Catalunya ha de jugar i jugarà un paper molt important. Ara bé, fins i tot des del punt de vista d'ensenyament —i aquesta és una inversió que, sens dubte, constitueix per a aquest Conseller una gran satisfacció—, ensenyament ha dotat també, recentment, amb un pressupost de prop de cinc-cents milions de pessetes l'Escola de Sant Narcís, de Girona, aspecte aquest que demostra que en el camp de la professionalitat dels nostres operadors turístics s'hi dediquen diners importants.

Vostè mencionava que quin és el nombre d'inspectors? Doncs bé, els inspectors que en aquest moment té el Departament en els seus Serveis Territorials és de prop d'un centenar i, en aquest moment, estem preparant un conjunt d'accions a fi i efecte que, així com temps enrere hi havia una certa assignació específica en funció de les diferents temàtiques que el Departament té per responsabilitat vigilar, hi pugui haver una acció més interdisciplinària de tal manera que quan s'enduguin determinades campanyes hi pugui haver una acció forta en els temes que es consideri que en aquell moment és prioritari entrar-hi.

Vostè s'ha referit a la qüestió d'infraestructures. Jo aquí també voldria dir que és evident que hi ha hagut un desenvolupament molt fort i és evident que és necessari fer importants inversions en el camp de les infraestructures. Jo em referiré, en aquest moment —perquè crec que..., pel poc temps que tenim—, a les infraestructures que en té responsabilitat la Generalitat. I, aleshores, hem de manifestar que per a enguany, per exemple, amb uns grans eixos, que crec que tenen una incidència important en el camp turístic, es fan esforços importants. I em referiré al camp del sanejament, em referiré al camp de l'abastament d'aigua i em referiré —molt breument, fins i tot, per l'apressament del temps però penso que el dia que hi hagi la

compareixença ho podrem analitzar amb major detall i segurament sense tantes presses— al camp d'infraestructura, sanejament i abastament d'aigües.

En carreteres. En el camp de carreteres el pla d'acció d'enguany contempla en un conjunt d'indrets turístics inversions importants —podríem passar, crec que ara no és el moment de fer l'anàlisi detallada—, que van des de zones costaneres, com pot ser el Baix Empordà, l'Alt Empordà o com pot ser una àrea important, com és la zona del sud de Barcelona, l'autopista del Garraf, com és també la part del Maresme, com és també la connexió amb la zona dels Pallars, accions, en política de carreteres, en què es fan inversions importants. El Pla de Sanejament s'està executant i el fet que el Pla, que l'any 83 es va preparar per una durada de quinze anys, en aquest moment portem ja invertit més del 63% és, sens dubte, una prova que en el tema de sanejament d'aigües, tema important per millorar les infraestructures dels destins turístics, s'hi treballa.

Quant a abastament d'aigües, no m'hi referiré en detall, però en aquest moment la Cambra està estudiant, precisament, una sèrie d'instruments jurídics que ho han de permetre. Ara bé, a nivell de tot Catalunya penso que va ser una aportació important la inauguració que el mes d'agost de l'any passat es va efectuar en el minitransvasament de l'Ebre, que ha permès que, pràcticament, el 50% de la costa de Catalunya tingui, en aquest moment, aigua potable en qualitat i quantitat. Per tant, és un altre element que penso que és un fet, més que una opinió, que així queda.

Per tant, jo penso que, en aquests moments, evidentment que hi ha preocupació però que aquesta preocupació l'hem de saber ponderar; que aquesta preocupació ens ha de portar a tots i especialment parlo jo pel que fa referència com a Conseller de Comerç, Consum i Turisme i com a responsable, en aquest moment, en el si del Govern de la Generalitat d'aquestes responsabilitats, una acció interdisciplinària. Aquesta acció interdisciplinària ens porta que, en aquest moment, el Consell Executiu —i abans s'ha dit, fins i tot, en el debat de pressupostos— el fet que la Direcció General augmenti el seu pressupost en un 27%, vol dir que hi ha una dedicació de recursos per sobre de la mitjana i aquesta dedicació de recursos ens ha de permetre poder actuar amb energia.

Jo penso que és una responsabilitat en què tots hem de prendre la part que ens correspongui; nosaltres la tenim presa i el que desitgem és que, precisament, les anàlisis que es facin portin a una ponderació i que quan determinats sectors que en tota ocasió a vegades, fins i tot, no manifesten..., la persona que fa determinades afirmacions, potser —dic jo— parcials i penso catastrofistes, les hem de situar en el seu just terme. Preocupació, sí; possibilitats de desenvolupament en endavant, n'hi ha, perquè constitueix un punt també de confiança en veure que en el si de la Comunitat començaran pel mateix Comissari senyor Cardoso, parlant també amb les persones que analitzen les qüestions turístiques a nivell internacional, a través de determinats gabinets de consultoria o estudis de determinats centres emissors, manifesten que el turisme constitueix, en aquest moment, una indústria important; constitueix una indústria amb futur, el que sí que hi ha d'haver és una acció enèrgica de cara a la seva millora, de cara a renovar les ofertes, de cara a donar una oferta, diríem, una activitat de tipus complementària que faci que potser en alguns moments hi havien hagut augments

importants, s'havia pensat més en la quantitat que no pas en el contingut i que, en ocasions, aquestes ofertes que avui constatem que estan esgotades, hem de reconèixer que, en ocasions, havien tractat les persones més com a coses que no com a persones.

Penso que, en aquest moment, si fruit d'aquesta preocupació tots iniciem una tasca de consolidació del camí que estem portant, en aquest moment, crec que hi ha unes possibilitats per encarar el futur amb confiança que aquest sector continuarà sent —i ho he dit en alguna ocasió i ara ho repeteixo— un sector de progrés i un sector fins i tot de prestigi per a Catalunya.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. L'Illustre senyor Víctor Colomé pot fer un torn de rèplica.

El Sr. COLOMÉ: Gràcies, senyor President, des de l'escó mateix, si m'ho permet.

Bé, senyor Conseller, vostè ha començat citant que la crisi del sector turístic es refereix, simplement, als hotels de costa, als hotels de la zona costanera, per entendre'ns, que a les zones de l'interior no afecta aquesta crisi, sinó que, tot al contrari, el sector està en pujada. D'acord, senyor Conseller. Però jo li hauria de recordar —i crec que no seria necessari— que avui dia a Catalunya l'hoteleria de costa, els hotels que estan a la zona costanera catalana, representen més del 90% de la totalitat dels hotels catalans.

És per això que, per molt que sigui un subsector, és el gran subsector —diria jo— i el que més ens ha de preocupar quan parlem de turisme a casa nostra.

Després, senyor Conseller, ens ha recordat vostè la requalificació que han iniciat en les instal·lacions hoteleres vostès. Jo crec que aquesta requalificació, essent com pot ser bona, si no està coberta per uns ajuts específics des de l'Administració perquè els empresaris hotelers puguin portar a terme aquesta requalificació a les seves instal·lacions, sense aquesta línia d'ajuts —dic— difícilment la requalificació pot afavorir el sector empresarial que avui ens representa el turisme. Perquè el que sí que ens podem trobar és que si la falta de diners per escometre aquestes inversions impossibiliten qualsevol canvi a les instal·lacions continuarem tenint les mateixes instal·lacions però, en comptes de ser hotels de dues estrelles, poden ser fondes. I això no crec que sigui precisament el millor per enaltir el nostre sector turístic.

Després ens ha continuat parlant vostè, senyor Conseller, de la modernització d'aquestes pròpies instal·lacions i del que la Conselleria assumeix i fa en aquest sentit. Difícilment —entenc jo— que pot fer, senyor Conseller, el que vostè ens ha dit, quan el seu pressupost, el pressupost de la seva Conselleria, és el que menys s'incrementa en relació amb l'any 89, per molt que aquest matí tant el Conseller d'Economia i Finances com aquesta tarda el mateix senyor Escudé, portaveu del Grup de Convergència i Unió, ens han recordat que, pel que fa a la Direcció General de Turisme, aquest increment és d'un 27%. Però si ens limitem, simplement, al capítol dins de la Direcció General de Turisme de modernització o d'ajut al finançament d'inversions per a la modernització d'allotjaments turístics, nosaltres ens trobem que als Pressupostos de l'any 90 aquesta partida ve limitada per la xifra de 300 milions. Jo crec que amb 300 milions, per molt que s'hagi superat els 140 de l'any anterior i, per tant, d'una manera substancial, amb 300 milions poca

cosa també es pot fer en aquesta línia, quan estem dins d'un procés, precisament com vostè ens ha recordat, de requalificació. No n'hi ha prou —entenem nosaltres— amb aquests diners en una situació a més a més de crisi com la que estem passant.

I amb quina proporció financen vostès els tipus d'interès dels crèdits que han de demanar els hotelers quan, per exemple, volen acudir a aquests ajuts de vostès? Amb un màxim d'un 6%? Tampoc n'hi ha prou, nosaltres entenem. Nosaltres creiem que la seva acció, en aquest moment, hauria de ser molt més seriosa, molt més decidida, molt més rigorosa i, realment, hauria de ser una ajuda, no per publicar-se en fullets de publicitat del seu propi partit en una campanya electoral, sinó perquè realment sigui una ajuda al sector que, en aquest moment, ho necessita.

La Generalitat també hauria d'ajudar —canviant de tema— que es creés i creixés un sistema propi català de reserves compatible amb els dels *tour-operators*; això també seria molt important per al sector turístic i és una cosa que —crec— vostès tenen responsabilitat total en fer-la i portar-la endavant.

En publicitat exterior no crec que fos per més que, a part d'incrementar-la, coordinessin també moltes de les seves accions amb el Ministeri corresponent per aconseguir un efecte multiplicador, com haurien també de coordinar, senyor Conseller, amb el Ministeri també corresponent, la confecció d'un pla estatal d'escoles de formació professional, ram hoteleria, que cobris convenientment les nostres necessitats de personal qualificat. No a base de fer una escola d'hoteleria de Catalunya, que benvinguda sigui, sinó també portar a aquestes escoles, encara que sigui en un nivell no tan superior com l'escola que vostè ens ha mencionat, a totes les comarques catalanes. I dins d'aquesta coordinació d'aquest Pla de coordinació que haurien de fer vostès amb el Ministeri, no limitar-se a Catalunya sinó portar-lo a tot Espanya des del Ministeri.

He quedat sorprès en veure els pressupostos de la Direcció General de Turisme, senyor Conseller, quan he vist que vostès ajuden amb 11.250.000 pessetes l'Escola de Restauració i Hostalatge de Barcelona. El felicito perquè és una bona mesura, però crec que se n'haurien de prendre —com li deia abans— moltes més en aquest sentit.

I, per acabar, senyor Conseller, voldria fer-li una última pregunta: ha demanat vostè a Madrid que els hotels de quatre estels passin un altre cop al tipus d'IVA del 6%; ha demanat a Madrid vostè, senyor Conseller, que el tipus zero de l'IVA per al marge comercial de les agències de viatge i operadors turístics sigui implantat?

Senyor Conseller, esperava més de la seva resposta i no li vull dir que m'ha decepcionat. Espero que entre tots —i en això té tota la col·laboració del Grup al qual represento—, entre tots, realment, aconseguim ajudar aquest sector que avui pateix.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Colomé. L'Honorable Conseller Alegre pot fer la contrarèplica.

El Sr. CONSELLER DE COMERÇ, CONSUM I TURISME: Molt Honorable President, gràcies. Senyor interpellant, senyories, bé, quant als ajuts que vostè em demana, jo em pensava que els coneixia com a Diputat que segueix vostè aquestes qüestions, vostè sap que per a la reconversió, en aquest moment, hi ha la línia del crèdit turístic, línia que, en aquest moment, gaudeix d'uns interessos del 12,5 —penso que són

interessos bons— i que finança el 70% de les renovacions. Per tant, aquesta és una línia específica.

En tant que anem a una política de millora dels establiments i sobretot de «primar» tot el que és la creació d'oferta complementària, és a dir, totes aquelles instal·lacions que superen els mínims als quals estan obligades les instal·lacions hoteleres per la normativa vigent, hi ha també una línia de subvencions en funció d'aquesta oferta, diríem, complementària.

I, evidentment, si algú no vol acudir al crèdit turístic al 12,5 d'interès i prefereix anar a un crèdit privat, aleshores, nosaltres podem..., i crec jo que ho posem bé en una segona línia de prioritats, la subvenció dels interessos, i una subvenció d'interessos amb costos de l'ordre del 16, del 15 o del 17, del 6%, em sembla que no és una subvenció que la puguem considerar minsa, sinó que és una subvenció important.

Per tant, jo no crec que ara sigui el moment, senyores i senyors diputats, d'entrar en tot el que haurà de ser la discussió pressupostària, moment hi haurà. El que sí, no obstant això, que els vull manifestar és que penso que l'augment d'un 27% en uns pressupostos que, fins i tot, s'ha discutit i no hem de pas ara reobrir el debat pressupostari, penso —com dic— que un 27% en la línia de la Direcció General és un augment que ens permet desenvolupar una tasca important.

Què s'ha fet a Madrid? Bé, el meu Grup polític ha presentat esmenes als Pressupostos Generals de l'Estat a fi i efecte que les qüestions fiscals siguin degudament tingudes en compte, en el moment de la discussió a les Corts, dels Pressupostos Generals de l'Estat. És una petició que, malauradament, la portem feta fa molts anys, que jo, en concret, quan era diputat a Corts ho havia fet, i que la resposta havia estat que, en el moment en què s'entrés plenament en l'àmbit de la coordinació i harmonització de les estructures fiscals, aleshores es faria. Per tant, és una petició que l'hem feta reiteradament; el que passa és que no em demani comptes d'una negativa que en determinats moments hem rebut, i espero i desitjo que potser aquest any no sigui aquest cas.

Pel que fa a la promoció... Pel que fa a la promoció hi ha un esforç important de cara, precisament, que moltes institucions que se'ns atansen i ens demanen subvenció, i els concedim aquestes subvencions, enguany puguem fer una tasca més estructurada, perquè entenem que l'important és el que es fa aquí, però, evidentment, és també molt important la presència de Catalunya, amb els seus productes turístics, en els importants mercats emissors de Centreuropa, Anglaterra, països escandinaus, etcètera. I, aleshores, amb aquesta estructuració, precisament, el que hem volgut és ajudar a fi i efecte que, dintre d'aquesta vertebració, les zones hi puguin tenir una presència forta.

I aquesta és, precisament, una responsabilitat i un emplaçament a tots els diferents municipis que tenen interessos turístics, que tenen legítims interessos de presència dels mercats emissors, que renunciïn, potser, en part, a la seva presència aïllada, a fi i efecte que, en la mesura que ho puguem fer coordinadament, puguem tenir una presència molt més important a fi i efecte que siguem coneguts com a Catalunya, un país complet, un país ric, un país amb una diversitat de productes turístics, que, quan hi hagi esgotament de determinades fórmules turístiques, nosaltres puguem quedar-ne al marge.

És una tasca que en el si del Consorci en aquest moment s'està fent. I també, com diu el Consorci, el seu propi nom ho

indica, vol dir el punt de trobada de persones interessades en el tema turístic i, mitjançant el Consorci, que vol dir l'aportació de cabals, poder potenciar i fer una tasca molt més enèrgica. Fins ara, la part fonamental pesa sobre els Pressupostos de la Generalitat, malgrat que el Consorci, com dic, vol dir suma d'esforços.

Jo espero que també, de tots els sectors, vegin que és necessari comercialitzar. Jo insisteixo fortament que fins ara potser estàvem molt tranquils i ara despertem —i alguns desperten amb preocupació— davant d'un monocultiu, davant de viure tranquils, veure que tota la producció, que tota la planificació, potser, d'una temporada, un determinat *tour* operador ens l'agafava —o l'hi agafava, a aquest sector en concret—; davant d'aquesta necessitat, del risc important que comporta caure en aquest monocultiu, penso que això ens portarà, precisament, a aquesta diversitat, no només quant a fórmules de determinats *tour* operadors, sinó, fins i tot, a diversificar quant als mercats emissors. Penso que en aquest moment hi ha una inquietud, i jo estic convençut que aquesta inquietud ens portarà a fer un treball enèrgic, un treball en el qual veurem que, l'esforç i el prestigi que en el passat Catalunya ha tingut, el continuarem tenint en el futur.

Ara bé, aquesta reconversió ha de ser enèrgica. Jo no voldria, tampoc, donar la sensació que he volgut donar un missatge, diríem, optimista. Crec que hi ha possibilitats d'anar endavant, i que hi anirem, però també vull manifestar que són uns moments de reflexió i de prendre mesures. I que, com en tota reconversió, i quan hi ha, sobretot, un canvi d'òrbita quant a les línies d'acció, possiblement hi haurà algú que li serà difícil fer-la, aquesta reconversió. Penso que en aquests moments el que hem de fer és, precisament, marcar els objectius, ser exigents en la qualitat, facilitar la preparació dels professionals a l'Escola de Turisme de Catalunya, en un sentit molt més ampli, i, naturalment, també amb el Conseller d'Ensenyament n'hem estat parlant, de procurar que, determinats centres de formació professional que tenen la seva ubicació en determinats indrets turístics, les branques de formació professional que imparteixin tinguin com a eix fonamental el turisme. Jo estic convençut que, si sabem fer una tasca enèrgica en el camp de la preparació professional, modernitzem les instal·lacions, les diversifiquem i, a més, fem una bona promoció a l'exterior, són les tres branques que han de permetre que el turisme tiri endavant.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats; moltes gràcies, Molt Honorable President.

Modificació de l'ordre del dia

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. Ara correspondria entrar al setè punt de l'ordre del dia, que era interpellació al Consell Executiu sobre la política lingüística, però haig de demanar l'assentiment de la Cambra perquè aquest punt es vegi demà al matí. Hi ha l'assentiment? (*Pausa.*) Moltes gràcies.

Interpellació al Consell Executiu sobre els treballadors estrangers a Catalunya

Passem al desè punt de l'ordre del dia, que és interpellació al Consell Executiu sobre els treballadors estrangers a Catalunya,

que formularà el Diputat Il·lustre senyor Ignasi Riera, que té la paraula.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, plantejo aquesta interpellació... (*Pausa.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. RIERA I GASSIOT: Plantejo aquesta interpellació al cap d'un any que dos diputats d'aquesta Cambra —tots dos avui aquí presents—, el senyor Joan Oliart, del Partit dels Socialistes de Catalunya, i el senyor Joan Saura, d'Iniciativa per Catalunya, plantegessin mocions sobre la possibilitat que hi hagués a Catalunya brots de racisme, i en la substanciació d'aquelles interpellacions i en les mocions posteriors ens parlaven en part de la problemàtica dels treballadors estrangers a Catalunya. Aquesta vol ser, però, una interpellació, sobretot, de la problemàtica dels treballadors estrangers a Catalunya.

I, aquesta interpellació, la plantegem un 4 d'abril del 1990. Si avui, senyores i senyors diputats, llegeixen la premsa de tots els països de la Comunitat Econòmica Europea, veuran que una notícia destacada és la problemàtica dels treballadors estrangers a cada un d'aquests països, problemàtica acrescuda, precisament, amb els esdeveniments dels països de l'Est, i amb unes noves mutacions també pel que fa als mercats del treball a l'interior d'aquests països de la Comunitat. Jo no voldria que, d'aquí a uns quants anys, aquestes notícies que avui són notícies preocupants en la premsa europea que he pogut consultar, fossin notícia permanent als mitjans de comunicació catalans. Ens sabria molt greu que aleshores ens poguessin acusar de complicitats tàcites davant d'una situació que pot créixer als nostres ulls sense que siguem capaços de proposar mesures correctores. I és per això que m'ha semblat que era important que en aquesta Cambra es tornés a parlar d'aquest tema, i que se'n tornés a parlar al cap d'un any, en part per saber si les propostes que es van fer fa un any, els desigs que van ser aprovats a través de diverses mocions, en molts dels punts aprovades per unanimitat per aquesta Cambra, s'han portat a bon terme o no.

Alguns companys m'han dit: «No plantegis la interpellació, perquè et diran que sobre aquest tema no tenim competències». Jo responc que això no és veritat; encara que no tinguem competències legals sobre molts punts, tota problemàtica que passa a Catalunya és competència d'aquest Parlament i és competència, evidentment, del Govern de la Generalitat. Jo sé que mai de la vida ens podem sentir sense competències davant d'una problemàtica social que és avui important a Catalunya, però que pot ser encara més important en un futur immediat —ho repeteixo: tant de bo en aquest cas la profecia fos una profecia vana, tant de bo que en aquest cas m'equivoqués.

Vull comentar unes dades publicades fa molt poques setmanes per una revista em penso que no gens sospitosa de sectarisme, una revista que es diu *Cristianisme i Justícia*, a la qual sé que alguns diputats d'aquesta Cambra estan subscriptes, i que la reflexió de cap d'any planteja aquest tema: «I aquests no són homes, els immigrants estrangers, exclosos i agredits?». Aquesta, que és una publicació clarament confessional, fa un seguit de consideracions des d'una òptica que no comparteixo, però que em penso que són prou reveladores de l'estat de consciència des del qual en aquests moments s'ha de plantejar la qüestió dels treballadors estrangers a tot l'Estat espanyol i, en concret, a Catalunya. En un dels paràgrafs, quan ens parla dels fets, ens

diu, aquesta publicació: «Qui són, d'on vénen?». Llegeixo: «Segons dades oficials, hi havia a Espanya, a començaments del 1989, uns 200.000 immigrants estrangers en situació irregular enfront de 244.955 residents estrangers legals; aquests darrers procedeixen, majoritàriament, d'Europa occidental, uns 38.000 d'Amèrica Llatina i, la resta, la formen professionals o immigrants del Japó, Àsia o Àfrica. La realitat, però, sembla allunyar-se d'aquesta visió oficial. Els estudis realitzats per Caritas i altres institucions de solidaritat mostren que el nombre d'immigrants estrangers en situació d'irregularitat està al voltant de les 400.000 persones, procedents majoritàriament del Tercer Món i de Portugal. Segons aquestes estimacions, els immigrants procedents del Tercer Món i de Portugal es distribuïrien d'aquesta manera: 76.000 portuguesos, 95.000 marroquins, 40.000 centrafricans, 190.000 sud-americans, 49.000 filipins, 56.000 asiàtics, 21.000 apàtrides i d'altres; en total, 527.000, dels quals 400.000 es trobarien en situació irregular.

»Catalunya és la receptora principal d'immigrants marroquins i centrafricans: d'aquests grups, només un de cada 30 —4.000 en total— es troben en situació legalitzada; la majoria restant viu en la pobresa i marginalitat més extensa —peons de la construcció, treball agrícola en condicions d'economia submergida o venda ambulat clandestina. També hem d'esmentar els nuclis de gambians al Maresme, a Barcelona, «cabo-verdians» a les mines de Lleó i Terol o nigerians a la costa de Llevant. Més del 75% de la immigració filipina són dones solteres i treballen com a dones de fer feines als barris residencials de Barcelona i de Madrid, moltes vegades sense cap tipus de contracte ni seguretat social, i algunes a través de falsos contractes, sobretot en les cases de prostitució. Per acabar», ho repeteixo, continuo llegint aquest text, «només una quarta part dels gairebé dos-cents mil llatinoamericans, de Barcelona i Madrid, principalment», només una quarta part, «tenen permís de residència. Això significa que, a excepció dels refugiats polítics i professionals ben establerts, hi ha una gran quantitat d'immigrants econòmics en situació marginal o il·legal».

Ho repeteixo: no són dades que jo hagi buscat d'una manera estranya, ni per voluntat d'exagerar la situació: són dades que llegeixo d'una publicació que em penso que gaudeix d'un cert prestigi de publicació seriosa.

Hi ha, a més d'aquestes dades, la impressió d'una clara discriminació legal, en relació amb tots aquests treballadors, discriminació legal que han denunciat diversos col·lectius. I també per citar-ne un que em penso que no és, tampoc, sospitós de parcialitat en la valoració d'aquests temes, llegeixo el fragment d'una carta que el President de Justícia i Pau, senyor Joan Gomis, va adreçar al Portaveu del nostre Grup, d'Iniciativa per Catalunya, senyor Joan Saura, amb les conclusions de les Jornades sobre el Quart Món a Catalunya, dedicades als immigrants estrangers —només alguns paràgrafs—: «Els emigrants troben feina perquè sempre hi ha empresaris que s'aprofiten de la precarietat legal per pagar salaris baixos sense d'altres responsabilitats socials». Un altre fragment: «Els països europeus, davant les immigracions estrangeres, han de sortir de la seva posició sovint simplement defensiva o, pitjor encara, repressora». Un punt tres d'aquestes conclusions diu: «Les minories estrangeres habitants en aquest país són objecte d'una doble discriminació, que neix dels estereotips socials ocasionats per la consideració sistemàtica de la nostra superioritat: una segrega-

ció laboral molt dura i una identificació legitimada —i, per tant, evident, i que no necessita discussió— entre estranger o persona culturalment i racialment diferent amb la que pertorba l'ordre social». Hi ha un quart punt, que parla de la segregació laboral: «La segregació laboral, que serà la causa de la inestabilitat documental i, en conseqüència, de la impossibilitat de fer-se amb una residència, neix de l'estereotip que l'estranger ens ve a treure la feina en un moment de mercat laboral escàs», referència, em penso, a l'article 37 de la Llei d'Estrangeria. Un cinquè punt diu: «La identificació "minories igual a delinqüents", basant-se en l'estereotip de la consagració de la diferència, és la necessitat de crear un boc expiatori que carregui els nostres mals». Continua el document de Justícia i Pau: «Cal adonar-se que la conducta delictiva apareix, precisament, com a fruit de la degradada situació laboral, cultural i social en què es troben aquestes persones; és un recurs de subsistència i una manera de sortir de les contradiccions presents». I continua el document: «Aquesta discriminació, que té aquests paràmetres generals, té un dia a dia igualment escurxidor.»

He volgut ser, unes quantes nits, amb la gent que feia cua a l'oficina que hi ha Barcelona per tractar de regularitzar la situació de molts treballadors estrangers que arriben a Catalunya. M'agradaria, senyores i senyors diputats, que fessin l'experiència semblant; ho trobaran no gaire lluny d'aquí, a Barcelona, a la travessera de Gràcia, on hi ha l'oficina d'inscripcions. Cada dia hi ha més de dues-centes persones que es passen tota la nit per poder fer cua, per poder obtenir un paper i per poder entrar en un procés de legalització. És evident que quan aconseguïen entrar en aquests circuits es troben amb una problemàtica, i és: que la seva situació laboral va directament vinculada a la seva situació política, i, a més, la seva situació política va directament vinculada a la seva situació laboral posterior. És a dir: la problemàtica, en aquest cas, de discriminació laboral té relacions directes amb la problemàtica de segregació política. I és evident, per tant, que quan plantejem que hi ha situacions de discriminació en relació amb els treballadors estrangers no podem distingir aquesta doble segregació, perquè una i l'altra tenen interconnexions.

És potser per això que quan aquest Parlament va votar una moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre els recents brots de racisme..., «El Parlament de Catalunya», dèiem, «constata la insuficiència dels resultats en l'aplicació de la Llei Orgànica 7/1985, sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya, per que fa a garantir els drets i les llibertats públiques reconeguts per l'article 13 de la Constitució i, especialment, pel que fa a la regulació dels estrangers que eren en territori de l'Estat espanyol la data de l'entrada en vigor de l'esmentada Llei.» I en el punt número 2 dèiem: «Insta el Consell Executiu a establir programes d'actuació basats en l'elaboració d'un diagnòstic rigorós de les condicions de vida dels immigrants estrangers a Catalunya, que tinguin com a objectiu garantir els drets i les llibertats de tots els ciutadans que viuen a Catalunya, independentment de la raça, la procedència o la seva condició social.» És a dir: nosaltres, amb aquesta interpellació voldríem, sobretot i com a primer punt, que les dades sobre els treballadors estrangers a Catalunya fossin dades conegudes i fossin dades públiques, i que aquest Parlament conegués aquestes dades d'una manera sistemàtica i pogués, per tant, valorar sobre la importància d'aquestes dades i sobre les conseqüències

socials i polítiques que aquestes dades poden tenir. Aquest seria el nostre primer objectiu.

El segon seria que, en l'estudi sobre aquestes condicions de vida, diguéssim si hi ha o no situacions d'alarma quan els informes ens parlen d'unes situacions preocupants pel que fa al tema de l'habitatge, d'unes situacions preocupants pel que fa al tema de la contractació, dels horaris de treball, dels salaris, de la continuïtat en aquest treball i de l'arbitrarietat en l'ocupació d'aquests treballadors.

És, em penso, aquest punt el punt que ens compet a nosaltres, que és competència nostra d'estudiar i d'analitzar; de saber exactament què està passant en aquests moments amb un col·lectiu de treballadors que treballen a Catalunya, i que no estan en el marc d'aquells mínims legals que la legislació laboral atorga a tota persona que estigui en aquests moments treballant a Catalunya.

Com que se m'acaba el temps, suposo que en el segon temps tindrè ocasió de continuar.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. L'Honorable Conseller senyor Farreras té la paraula per contestar.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL (Ignasi Farreras): Molt Honorable President, senyores i senyors diputats, senyor interpellant, senyor Riera, vostè ha fet referència ja al fet que, d'alguna manera, el tema aquest va ser tractat o és conseqüència de dues interpellacions i dues mocions i dues proposicions que es van fer fa un any, més o menys. Jo he llegit amb tota cura sobre el conjunt d'intervencions que hi va haver en aquesta Cambra en totes aquestes qüestions. Procuraré, per tant, en principi, no incidir o reincidir en qüestions innecessàriament.

Vostè ha fet un comentari dient que un company li aconsellava que no plantegés aquest tema, doncs, perquè «li contestaran que no és competència nostra» —més o menys. Bé, jo no voldria recórrer a aquest argument més que en el que sigui estrictament necessari, eh?, i ho dic perquè el fet que puguem constatar a vegades unes situacions, uns fets objectius, doncs, la seva teràpia, moltes vegades, depèn que es tinguin competències o no sobre la qüestió. I, precisament, a vegades, en no tenir competències sobre la qüestió, pot portar a resultats o a constatar resultats que són decepcionants perquè fan que l'anella d'actuacions que es porten a vegades a terme de tipus integrador, ja dic, no puguin acabar com seria desitjable.

Vostè, en la seva interpellació ens parla que..., no es refereix únicament als aspectes de tipus laboral, sinó que fa referència a la situació política, social i cultural dels treballadors estrangers. Jo em permetré dir que la paraula *treballadors*, en aquest cas, s'utilitza..., podríem generalitzar-ho, encara que la gran majoria siguin treballadors i treballadors econòmics, són els estrangers o els immigrants, la majoria d'ells il·legals. La problemàtica afecta a tots ells.

Voldria assentar una qüestió prèvia, que és que el Consell Executiu, igualment que aquesta Cambra, és totalment contrari a qualsevol discriminació per raons de raça, i, encara que pugui semblar obvi, no crec que sigui sobrer repetir-ho; això, ho va afirmar, en representació del Govern, el Conseller Comas contestant, precisament, la interpellació a la qual abans s'ha fet referència.

Crec, per tant, que no existeix a Catalunya un problema de racisme ara per ara, sortosament, d'una forma generalitzada,

com a fenomen, que vostè ens ha alertat sobre la possibilitat que en el futur ens poguéssim trobar problemes seriosos com aquests dies estan sortint als diaris. Hi ha..., n'hi pot haver, en certs moments s'han donat actituds que poden condicionar la situació dels treballadors estrangers en aspectes —aquests als quals m'he referit—, tant laborals com socials, com culturals i com polítics.

Voldria recordar també que la immigració produeix una sèrie de problemes familiars, personals i socials als treballadors i a les seves famílies —treballadors estrangers. La immigració, forçada per naturalesa —i forçada és quan una persona marxa de la seva terra perquè té necessitat de marxar-ne, no per una vocació—, marxar per guanyar la vida és un trauma per a les persones; per tant, en principi —i ho poso en un nivell teòric, ja sé que això queda bé com a afirmació, però pot ser una fita de futur—, el nostre ideal és que ningú hagués d'immigrar per raons econòmiques, o sigui per necessitat econòmica. Origina també problemes a les societats receptores dels immigrants, perquè, normalment, les societats estan preparades, més o menys, per afrontar els problemes dels seus propis naturals..., especialment, això, per tant, s'acusa o es fan més grossos quan vénen allaus d'immigrants.

Miri, receptes miraculoses, crec que no hi són, però crec que hem de propiciar, com a eixos fonamentals, que els treballadors estrangers puguin viure dignament i integrar-se en la nostra comunitat. Cal lluitar contra la marginació per raons humanitàries i de justícia.

Jo ara faré una breu repassada d'algun aspecte d'actuacions o de línies quant a l'aspecte laboral i entre altres aspectes de tipus social que vostè esmentava. En l'aspecte laboral i polític, el que pugui fer la Generalitat aquí ve condicionat —i això no..., és així— per la normativa estatal; vull recordar que la Llei d'estrangeria va intentar equiparar els estrangers amb els ciutadans espanyols i afavorir la seva integració —aquests eren els objectius o les intencions de la Llei d'estrangeria. No obstant això, com a premissa prèvia, cal partir que diferencia entre dues situacions radicalment distintes o diferents: una són les situacions de legalitat i les altres les d'illegalitat.

El Reglament que desenvolupa la Llei fixa unes condicions —al Capítol III—, fixa les condicions laborals dels estrangers autoritzats, autoritzats a treballar a Espanya per compte d'altri, la relació laboral. No podran..., diu que no podran ser inferiors a les dels espanyols d'igual activitat, d'igual categoria, d'igual localitat, àmbit geogràfic, però sempre —o sigui aquesta equiparació es produeix en els casos, això, que són treballadors legals, legalitzats. I això passa, la legalització, per tenir els permisos reglamentaris de residència i de treball. I aquest supòsit, aquest supòsit, és l'únic en el qual la intervenció autonòmica pot..., té capacitat d'intervenció, l'autoritat laboral autonòmica, mitjançant o la intervenció directa..., perquè són com treballadors legals i, per tant, estan subjectes a tota la resta de legislació com la resta de treballadors espanyols, i també subjecta la nostra possibilitat de participació a la posterior proposta de la Inspecció de Treball. Per exemple, després d'aixecar una acta, fer la proposta corresponent.

Qualsevol altre aspecte... O sigui, aquest aspecte és l'aspecte en què podem nosaltres actuar competencialment: amb els treballadors legalitzats. Qualsevol altre aspecte —sobre infraccions en matèria d'emigració, de moviments migratoris i de

permisos de treball d'estrangers— correspon a les autoritats de l'Administració central. A pesar d'això, a pesar d'això, bé, malgrat això, almenys el Departament de Treball com a govern, creiem que és important conèixer el tema, atansar-se al coneixement del tema. Per naturalesa, el tema pràcticament és difícil, és molt difícil de conèixer, perquè, com que estem parlant de situacions d'illegalitat, per la seva naturalesa no estan registrades a cap lloc; o sigui que són operacions de mostreig, necessàriament, de prospecció, d'indagació molt difícil. A les dades oficials, per la seva naturalesa, com que legalment no hi poden constar, no hi consten, i no hi ha manera de conèixer-ho. Tant és així que, a més, fins i tot, les operacions de mostreig —les operacions de mostreig—, doncs, s'han de fer sota l'anonimat, per dir-ho així, perquè ningú dirà, cap empresari, quants treballadors, en principi, té il·legals, amb quines condicions o si els tenen assegurats o no... Jo, per exemple, fa, recentment —i pugui ser útil a la Cambra i il·lustratiu, i fent referència a un sector al qual vostè ha fet referència abans, que és el dels treballadors per a feines de casa, eh?—, nosaltres hem fet una enquesta sobre cent famílies benestants —perquè tenien un nivell de renda superior als deu milions de pessetes—, en fi, sobre cent famílies, i va donar la següent..., enquesta anònima, en el sentit de no-identificació, feta a través d'una empresa, per entendre'ns, utilitzant mòduls de confiança, i va donar els següents resultats, que crec que són il·lustratius —eren treballadors familiars, minyones, xofers, cuiners, etcètera.

Aquesta enquesta feta a Barcelona i al seu entorn, unes quantes poblacions del seu entorn, donava: un 23% eren espanyols; un 35%, filipins —dada que donava vostè, en certa manera, la importància al grup filipí, que és el més nombrós—; 17, sud-americans, i 23%, procedents de països de l'Est —està feta recentment, aquesta enquesta. O sigui, concretament, eren: un 8% de txecoslovacs, 8 d'alemanys orientals i 7% de polonesos, i el 2% restant eren d'altres països. Això, una mica, també per conèixer el fenomen nou de la immigració de treballadors estrangers procedents de països de l'Est.

Bé, nosaltres ens preocupem —tinc altres referències o altres estudis— d'intentar conèixer el fenomen i també canalitzem —canalitzem— o promovem a vegades actuacions inspectores: es detecta en algun lloc, o perquè es reben uns anuncis o uns avisos o el que sigui, doncs, que Inspecció actuï sobre un determinat sector, una determinada comarca o una determinada empresa. Però sols podem instar-la, perquè la inspecció sobre aquesta qüestió tampoc és competència nostra. I puc dir-li que jo he fet personalment, he instat algunes d'aquestes actuacions concretes.

Bé, en els aspectes socials, culturals i educatius, al nostre entendre, la lluita contra la marginació passa per la integració. En primer lloc, la integració social —aquesta que preconitzo— requereix una mentalització general, tant d'una part com d'una altra: tant d'aquells que es pretén integrar a la societat com d'aquells que els han d'integrar; que les dues voluntats són necessàries. Especialment, aquest procés d'integració està més justificat o val la pena centrar els esforços en aquells immigrants que tenen voluntat de permanència, no aquells que potser, diguem-ne, serien uns passavolants o aquells que la seva intenció no és arrelar-se al país.

A la Generalitat hem fet i continuarem fent totes les accions possibles en aquest sentit, malgrat —ja li ho dic— les limita-

cions que tenim, que li acabo d'enumerar. Quant a assistència sanitària, el treballador estranger està inclòs en el sistema de la Seguretat Social, però, és clar, li haig de precisar ja: el treballador estranger amb permís de residència i de treball. El problema es presenta en les situacions d'illegalitat; fins i tot amb les recents mesures d'universalització de les prestacions sanitàries, preses pel Govern central i pel Govern català, els estrangers que vulguin acollir-s'hi hauran de tenir regularitzada la seva situació; o sigui, estem en una mena de peix que es mossega la cua, perquè ara que s'ha anat a la universalització de la cobertura d'assistència sanitària, a pesar de tot, el requisit per poder tenir la cartilla, la tarja o el que sigui corresponent..., sempre estem amb els condicionants de regularització de la situació.

Fins al moment actual, l'assistència sanitària a les persones, per tant, no incloses en el sistema de la Seguretat Social —perquè no tenen la situació legalitzada— s'ha anat fent per la beneficència, a través, fonamentalment, dels ajuntaments i de les diputacions. El Projecte de Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya preveu que els centres, els serveis i els establiments sanitaris dependents de les corporacions locals s'integrin o siguin adscrites funcionament al Servei Català de la Salut —si aquesta Cambra dona el vist-i-plau o aprova aquesta Llei, diguem-ne, en aquesta direcció, almenys en aquest aspecte. Per tant —i això estic volent dir—, aquesta funció que avui dia exerceixen els ajuntaments o les diputacions serà assumida, tota la responsabilitat, pel Servei Català de la Salut.

Concretant, el col·lectiu africà, que és el que, diguem-ne, vostè mateix ha citat —si no ho recordo malament, els marroquins o centrafricans—, que és el que té un major pes dins del col·lectiu d'immigrants dins de Catalunya, ha rebut assistència o atenció sanitària sempre que ho ha necessitat, com ho demostra, per exemple, l'activitat assistencial de l'Hospital de Sant Jaume i Santa Magdalena de Mataró, que atén la beneficència municipal —em sembla que l'Illustre Diputat senyor Saura, en la seva intervenció, en va fer referència; parlo de memòria. Actualment, existeix un programa d'educació sanitària i d'atenció específicament adreçat també al col·lectiu africà. Hi ha dos centres especialitzats en malalties tropicals, la Secció de Medicina Tropical i Servei de Malalties Infeccioses, de l'Hospital Clínic, i la Secció de Malalties Importades, del Centre d'Assistència Primària Drassanes, ambdós a Barcelona.

Passo al capítol d'assistència social comunitària —perquè se m'ha encès el llum groc—, o sigui, accions promogudes essencialment per la Conselleria de Benestar Social. D'una banda, hi ha les seccions assistencials de caràcter general, que incideixen també, evidentment, sobre els col·lectius estrangers; d'altra banda, les accions ja específiques, per exemple, els programes de reinserció. Referent als programes de reinserció —per si el temps se m'acabés—, permeti'm dir-li que hem fet, per exemple, a Riu-sec, que és una de les actuacions que s'han fet per part de l'acció aquesta específica a famílies gitanes del municipi de Ripollet, una acció de reinserció de formació ocupacional adreçada a seixanta alumnes —em sembla que eren funcions preparades per a la construcció. Només puc dir-li que, dels seixanta alumnes, després d'haver-los preparat, només en poden ser contractats catorze. A mi em cap només el daixò de dir: «Bé, si se'n tornen al seu país tindran un ofici; l'ideal és que el poguessin trobar aquí, o, si no, aquí o han d'estar sense feina o s'han de posar a l'economia submergida, però, almenys, nosal-

tres, els hem preparat.»

Com que el temps se m'ha acabat, senyor Diputat, en tot cas li puc completar algun detall d'altres actuacions —em sembla que ha quedat la part del tipus de cultura i la part del tipus d'ensenyament—, hi ha una sèrie d'actuacions, però respectuós amb la indicació de l'Honorable President... Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: No li he fet cap indicació, eh?, ha estat la bombeta... Em sembla que es deixa el rellotge, Honorable Conseller; això sí que li ho indica el senyor President. El senyor Riera té la paraula per replicar.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Gràcies, senyor President. Era oportú l'avís del rellotge, perquè un diputat d'Iniciativa per Catalunya sempre pot ser sospitos... (*Rialles.*)

Bé, evidentment, senyor Conseller, senyores i senyors diputats, és un tema difícil, absolutament d'acord; és un peix que es mossega la cua, absolutament d'acord, i, per tant, sàpiga —i ho dic no gens retòricament, ho dic de veritat— que compta amb el nostre suport, com hi ha comptat en diverses actuacions, i, per això, nosaltres vam voler col·laborar amb vostès, perquè es pogués resoldre la problemàtica sanitària, per exemple, d'un col·lectiu de treballadors del Maresme que es van adreçar a nosaltres.

Senyor Conseller, som europeus també en això, i per això jo tinc la impressió que ens trobem davant d'un problema que en aquests moments tot just comença, i que, per tant, tot el que sigui posar tots els mitjans per poder encarrilar la solució d'aquest problema o per poder tenir consciència col·lectiva o política de què significa aquest problema, és bo i és bo que ho fem des d'ara.

I això passa en el tema de les competències: és evident que no tenim competències per canviar, des d'aquest Parlament, la Llei d'estrangeria ni el seu Reglament posterior d'aplicació, és evident; per això en aquests moments no hem plantejat, en cap moment, que hi hagués una modificació de la Llei d'estrangeria. Ara, em penso que sempre tenim un tipus de competències polítiques molt importants: les competències de publicitat, de difusió, de denúncia, i aquestes sí que les tenim. És a dir, davant d'un col·lectiu que pateix problemes de discriminació a Catalunya, no solament tenim competències, sinó que tenim l'obligació política de denunciar tots aquells elements que poden distorsionar la vida d'un cos: un grup social, abans el definien com una màquina de peces múltiples, com un joc de peces variables, com un trencaclosques; en aquests moments, cada vegada més, el defineixen com un cos, i, en aquest cos, si hi ha un element del cos que no funciona, aquest element distorsiona el conjunt del cos; per tant, que a l'interior del cos de Catalunya hi hagi un col·lectiu mal situat a l'interior de Catalunya, això pot distorsionar el conjunt del funcionament de Catalunya. Per tant, des d'una actitud, absolutament, si volen, egoista, o des d'una actitud de coneixement de la problemàtica nacional, no ens podem declarar incompetents en els problemes d'aquí.

I crec que hi estem d'acord, senyor Conseller, i és justament per això que les mesures que nosaltres demanem són, en aquest cas, mesures de publicitat, de difusió, de denúncia. Barcelona està de moda —ens ho diuen a cada moment—, però també està de moda en això: he tingut ocasió, darrerament —en el marc d'un seminari que organitza el Consell d'Europa—, d'anar a diverses ciutats d'Europa a parlar del problema de l'intercultural; quan sabien que venia de Barcelona, m'he trobat sempre

collectius que m'han dit: «nosaltres també hi volem anar, a Barcelona, i de quina manera podem entrar a Barcelona per, evidentment, obviar als mecanismes legals, introduir-nos i posar-nos a treballar a Barcelona» —i per a ells, Barcelona, en aquest cas, era el cap i casal de Catalunya; era dir «Barcelona i la resta de Catalunya».

Precisament per tot això, senyor Conseller, nosaltres insistirem en allò que ja era, no solament la lletra, sinó la lletra i la música de la nostra Moció anterior sobre aquest tema: «Instar el Consell Executiu a establir programes d'actuació basats en l'elaboració d'un diagnòstic rigorós de les condicions de vida dels immigrants estrangers a Catalunya, que tinguin com a objectiu garantir els drets i les llibertats de tots els ciutadans que viuen a Catalunya, independentment de la raça, la procedència o la condició social.» És a dir, ens sembla que, en aquests moments, el sol fet de fer un diagnòstic rigorós, de fer publicitat d'aquest diagnòstic, de donar-lo a conèixer al conjunt de la societat catalana, és ja una manera de començar a intervenir sobre el tema. Posteriorment, segurament seran necessàries mesures descentralitzades molt més clares: vostè ha fet, en un moment determinat, una al·lusió als ajuntaments; és evident que els ajuntaments tenen possibilitats, molt sovint de detectar problemàtiques en aquest sentit i d'aportar solucions concretes. Hi haurà després, a partir d'aquestes problemàtiques, la necessitat de trobar el sistema, molt sovint legalment difícil, de com escolaritzar tant els treballadors adults com els fills d'aquests treballadors que són a Catalunya en situació, si més no, de precarietat, per no dir, molts d'ells, d'il·legalitat.

És per tot això, repeteixo, que nosaltres insistirem a proposar aquesta col·laboració amb el Govern de la Generalitat, per tal que hi hagi una publicació periòdica que expliqui quines són les estimacions del Govern de la Generalitat sobre una situació en la qual no ens podrà donar mai dades exactes —i en això també estem d'acord amb vostè. Per tant, demanarem les estimacions del Govern de la Generalitat. Això és, per entendre'ns, com un valor borsari, que pot créixer i pot tenir unes evolucions inesperades: és del tot indispensable que aquest Parlament conegui aquestes dades, perquè això, justament, ens permetrà teràpies concretes, ja que no és al nostre abast —i en això estem d'acord— la gran solució que pugui solucionar aquest gran problema, gran solució que no tenim nosaltres, senyor Conseller, que segurament no tenen, en aquest moment, la majoria de països de la Comunitat Econòmica Europea, tot i que és un tema que el tenen molt clarament plantejat.

Em penso que aquest era el sentit de la nostra interpellació, i com que no he esgotat el temps estic molt content de poder dir que he acabat abans d'esgotar el temps.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. L'Honorable Conseller pot fer la contrarèplica.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: Honorable President, des del mateix escó. Senyor Diputat, jo també ara penso que no esgotaré el temps.

Coincideixo totalment amb l'anàlisi de vostè, que diu: «tot just comença el problema»; jo n'estic convençut: tot just comença el problema. Avui mateix ha fet referència vostè a la premsa, parla de França, fa pocs dies parlava a Florència també de problemes greus, lligats amb treballadors il·legals, i, en general, un problema que afecta arreu d'Europa. Per tant, jo avui

feia càlculs mentre estava pensant la interpellació, preparant-la, que, a França, la dada que avui ens dona el diari és que un 6% de la població francesa és d'origen immigrant i, en canvi, un 12% dels nounats són fills d'immigrants. O sigui..., nosaltres, en aquest moment, segons aquestes dades que s'han donat i que vostè i jo hem llegit, basant-nos-hi —tampoc no té importància si una mica més o una mica menys—, he calculat que a Catalunya hi ha un 2,5% de la població —dels 6 milions, un 2,5%— que són treballadors immigrants, són immigrants. No estem a la taxa francesa, però podem estar-hi anant.

Em comprometo, per la meua banda —conseqüent amb aquesta preocupació del problema de futur—, em comprometo, perquè crec que és d'interès de tots plegats, a continuar i a incrementar els estudis per al coneixement del problema, i agraeixo les seves paraules de voluntat de col·laboració a conèixer el problema, perquè la millor forma, la millor manera de començar a poder atacar un problema és conèixer-lo seriosament.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyors diputats.

Modificació de l'ordre del dia

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. L'onzè punt de l'ordre del dia, ha sol·licitat que sigui posposat. Dóna l'assentiment, la Cambra? Doncs, llavors, aniríem... (Pausa.) No dialoguin, si us plau.

Passem a les mocions. El dotzè punt de l'ordre del dia és la Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Política de Professorat Públic. Em sembla que el senyor Guitart m'ha de demanar alguna cosa respecte a això.

El Sr. GUITART I DOMÈNECH: Sí, senyor President. Li demanarem si es pot alterar l'ordre del dia per tal que sigui substanciada demà. Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, moltes gràcies. Amb l'assentiment de la Cambra? Doncs queda posposat.

El punt tretzè: Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la Implantació i el Control dels Abocats d'Escombraries, presentada pel Diputat Il·lustre senyor Víctor Gimeno.

El Sr. GIMENO: Senyor President, també hem quedat que la posposàvem per a demà, si hi havia el consentiment de la Cambra.

El Sr. PRESIDENT: Amb la Presidència no hi ha quedat.

El Sr. GIMENO: No, he quedat amb els portaveus.

El Sr. PRESIDENT: En aquest moment ho sol·licita?

El Sr. GIMENO: Sí.

El Sr. PRESIDENT: Llavors, jo demano l'assentiment de la Cambra..., i la Cambra me'l dóna. Moltes gràcies.

I tocarà actuar al senyor Ignasi Riera, que està *full time*, aquesta tarda, que és la Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre l'Estat Actual de la Formació Professional a Catalunya.

Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre l'Estat Actual de la Formació Professional a Catalunya

El Sr. RIERA I GASSIOT: Gràcies, senyor President, i espero que ho tingui en compte de cara a uns futurs premis a la pro-

ductivitat parlamentària.

La Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre l'Estat de la Formació Professional a Catalunya. La nostra Moció subsegüent té tres punts, el primer dels quals fa relació si, de veritat, la formació professional funciona o no funciona bé. Algun dels escassíssims senyors diputats que eren a la Cambra quan vaig substanciar aquesta interpellació —els altres hauran de votar d'oïdes—, van sentir que vaig començar la interpellació llegint les paraules del Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya sobre la situació de la formació professional i la importància que tenia. Després d'aquella lectura del text de la *ipsissima verba* del President, em preguntava: «És veritat? Està passant això o no? Són aquestes les condicions i les perspectives de la formació professional amb l'actual política de Govern o no?»

I, per tant, hi haurà garanties que aquesta serà la política que podrem considerar com a política que s'aplicarà a Catalunya els propers mesos, els propers anys, els propers cursos, mentre s'està encara en fase d'aplicació de la nova Llei de la Reforma? Sí o no?» És una qüestió axial —i en això estàvem absolutament d'acord tant el Diputat interpellant com l'Honorable Conseller d'Ensenyament, que va contestar—: la formació professional, avui, connecta dos sectors fonamentals en la vida catalana, que són el sector de l'ensenyament i el sector de la producció, en un moment en què tant ensenyament com producció estan fent un salt cap endavant, i tant l'un com l'altre ens estan abocant cap a una nova situació, tant social com cultural.

L'optimisme, en aquest cas, del Conseller sobre la situació —optimisme matisat, perquè va explicar també que en alguns punts la cosa no era tan clara com podria semblar—, no sempre el comparteixen ni inspectors ni directors de centres, ni regidors d'ensenyament que he tingut ocasió de consultar, i que, en tot cas, continuen preocupats per l'eficàcia de l'actual formació professional, en la qual detecten que ja té un vici d'origen, i és que molts alumnes hi arriben en situació de fracassats, i que això incrementa el seu fracàs escolar, sobretot en la formació professional de primer grau.

Quant a la formació professional de segon grau, detecten que hi ha disfuncions clares entre el que és formació professional i formació ocupacional, contractes de treball en pràctiques i, per tant, el rendiment des d'una òptica educativa que tenen aquests treballs en pràctiques a les empreses. És a dir, no es tracta de saber de si, des del punt de vista laboral, això aporta energies a les noves empreses catalanes, sinó si, realment, l'alumne que està en formació i que treballa per aprendre i per continuar aprenent, aprèn prou i aprèn d'una manera prou clara com perquè després sigui de veritat útil en aquest procés de renovació de la indústria i del lloc de treball. Per tant, el primer punt d'aquesta Moció, formulat diu així, diu: «Elaborar, al llarg dels cursos 1989-1990, 1990-1991», és a dir, ja ens semblava que no bastava aquest curs per elaborar-lo, «un estudi exhaustiu sobre el fracàs escolar a la formació professional reglada». Ja anuncio, des d'aquest moment, que acceptarem l'esmena que a aquest punt ha proposat el Grup de Convergència i Unió, en el qual, en lloc de parlar només sobre el fracàs escolar en la formació professional, ens proposa —si he entès bé l'esmena a la Moció— un estudi exhaustiu sobre la situació acadèmica dels estudiants de formació professional reglada, i em sembla molt

bé que un estudi no es basi només en el fracàs, sinó que, si és un estudi ben fet i exhaustiu, com demanem que sigui, sigui sobre el fracàs i sigui sobre els èxits, i sobre allò que s'aconsegueix i sobre allò que no s'aconsegueix.

El segon punt d'aquesta Moció té relació amb una petició que tots els grups de l'oposició d'aquesta Cambra vam fer, i que va ser rebutjat per la majoria, que era la necessitat, en primer lloc, de crear una comissió d'investigació de la formació professional; això no va ser possible, i en una proposició no de llei posterior es va plantejar la creació d'un institut català de formació professional de caràcter interdepartamental. Recollim aquesta vella aspiració que diversos grups de la Cambra han plantejat en diverses ocasions. Queda clar que la formació professional ha de ser justament una problemàtica interdepartamental; per entendre'ns, jo crec que en aquests moments no hi pot haver política de joventut sense que tingui una política de formació professional; no hi pot haver política de treball sense que hi hagi una atenció molt clara a la formació professional; no hi pot haver política educativa, industrial, etcètera, sense una relació molt clara amb la formació professional. Quan feia un moment sentíem el senyor Conseller de Turisme parlar-nos de la nova problemàtica del turisme, queda molt clar que hi ha una relació directa entre el futur del turisme a Catalunya i el futur de la formació professional, justament enfocada cap a aquest terreny del turisme. Per tant, crear un institut català de la formació professional de caràcter interdepartamental.

I el tercer punt tractava de plantejar un conveni de col·laboració en matèria de formació professional ocupacional de les administracions actuant —el Departament de Treball, l'INEM, mentre aquest no sigui transferit a la Generalitat de Catalunya, les centrals sindicals majoritàries, les organitzacions empresarials—, amb l'objectiu de planificar, amb criteri d'optimització de recursos i de reequilibri territorial i social, la formació professional a Catalunya. Per a què era això? Ens trobem que en aquests moments hi ha, sobretot en la formació professional, entre la reglada i la no reglada, en primer lloc, fronteres no sempre prou definides. Els punts de demarcació entre un tipus de formació i l'altre no són clars; hi ha, aleshores, molts tipus de formació que sovint tens la sensació que es repeteixen i que es repeteixen, de vegades, inútilment, i que hi ha, sobretot, una pèrdua de recursos per a un país, en definitiva, pobre com el nostre, que requereix que optimitzi tots els seus recursos perquè les formacions professionals reglades i no reglades es facin d'una manera coordinada. I, evidentment, nosaltres, que sempre hem defensat la transferència de l'INEM a la Generalitat de Catalunya, diem: «Mentre aquesta transferència no es faci, ja des d'ara hem de treballar amb les possibilitats que l'INEM ja ofereix, perquè avui, ara i aquí, a través de l'INEM i en col·laboració amb ajuntaments i amb altres entitats, s'està fent formació professional important, que ve amb fons de l'INEM». Per tant, ens sembla que si també aquest col·lectiu està fent formació professional, conjuntament amb les altres administracions, ha de coordinar els seus esforços.

Aquest és, senyor President, senyores i senyors diputats, el sentit de la Moció subsegüent a la interpellació que va plantejar Iniciativa per Catalunya sobre l'estat de la formació professional a Catalunya.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. Han pre-

sentat esmenes el Grup parlamentari de Convergència i Unió i el Grup Socialista. Per defensar les esmenes del Grup de Convergència i Unió, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Jané.

El Sr. JANÉ: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, tal com ja..., començo, dons, agraint que m'estalvia molt de treball de convèncer-lo, perquè ja ens ha anunciat que admetria la nostra primera esmena, l'Il·lustre Diputat senyor Riera, però nosaltres apuntàvem aquesta esmena, precisament, perquè creiem que fer un estudi del fracàs seria fer parcialment un treball que pot, que cal que es faci, de veritat, exhaustiu, i, per tant, complet en tots els seus aspectes. Si acordéssim de fer-lo només del fracàs, podria semblar que en la formació professional a casa nostra tot és fracàs, que res del que es fa, res del molt que es fa, valgui la pena. Ens sembla que cal reconèixer, animar i estimular a proseguir el seu treball a tants i tants alumnes i professors de FP, tants i tants centres de FP, públics i d'iniciativa privada, a tantes famílies que estan il·lusionades que els seus fills segueixin aquests estudis, a les empreses que ja fan confiança a l'aprenentatge bàsic que es fa en la FP, al mateix Govern que manifesta el seu interès en les pràctiques, que ens apuntava el senyor Riera, ja que en el pressupost del 1989 destinava a aquest treball en pràctiques 600 milions de pessetes i en el pressupost d'enguany, com veurem ben aviat, ho passa a 1.200 milions de pessetes.

A la FP-2, per exemple, actualment —els qui hi treballen ho saben ben bé—, moltes vegades la demanda de les empreses no permet acabar estudis a qui els segueix; les empreses els ofereixen feina. De manera molt breu diríem que nosaltres per això proposem en la línia de fer un treball exhaustiu d'estudi, de fer-lo complet, sobre tota la situació acadèmica de tots, dels que ho segueixen perquè així han estat des de l'inici preparats per poder-ho fer, i han anat prosseguint i augmentant el seu nivell de coneixements, com també aquells que queden a mig camí en l'anomenat «fracàs escolar», que qui possiblement hi té menys a veure és el món escolar, precisament. Aquesta preocupació no és només d'aquí, del nostre país, de Catalunya; és una preocupació, dissortadament, diria jo, compartida arreu de l'Europa comunitària. Amb data del 14 de desembre del 1989, el Consell de Ministres de la Comunitat Europea, reunits, com diuen ells, «en el si del Consell», van tenir una sèrie de debats sobre, precisament, la lluita contra el fracàs escolar —fracàs escolar referit, precisament, a la formació professional. El Consell de Ministres, reunit sota la presidència del Ministre francès d'Educació, assenyalava i va adoptar una sèrie d'importants conclusions relatives a l'ensenyament i la formació inicial en el camp tècnic i professional. Aquestes conclusions responen a una inquietud general de més coherència i de reforçament de l'acció comunitària. Nosaltres, lògicament, des de la nostra perspectiva de Convergència i Unió, entrant ja en els altres dos punts de l'esmena, compartim, evidentment, les paraules que l'Il·lustre Diputat senyor Ignasi Riera va citar, del President Pujol, en la seva allocució de mesos proppassats, especialment quan el President de la Generalitat feia l'afirmació, des d'aquesta mateixa tribuna, que és un sector —referint-se al de la formació professional— educatiu difícil, que estava molt degradat i que encara és lluny d'assolir el nivell que hauria de tenir, però que ha d'anar millorant.

Nosaltres, quan fem l'esmena al punt 3 i proposem el traspàs competencial de l'INEM, volem sortir al pas de crear unes ex-

pectatives a través d'unes comissions, d'unes concertacions de diferents àmbits, perquè, en definitiva, en la situació actual això ja s'està fent. La realitat és que, ara per ara, no s'ha traspassat l'INEM competencialment a Catalunya, que encara —i aquest «encara» és amb tota la intenció— no s'ha traspassat la formació ocupacional; encara, perquè hi ha l'esperança que retorni, que es recuperi, que s'aconsegueixi el bon clima que abans de les eleccions generals a les Corts Generals de l'Estat hi havia, d'entesa i de possibilitat de traspàs de la formació ocupacional. Encara, per això, no s'ha traspassat. Tenim, en aquest moment, convenis de col·laboració —teníem, per a l'any 89, convenis de col·laboració amb el Ministeri de Treball i amb el mateix INEM que, a hores d'ara, per a l'any 90, no s'han pogut concretar i signar —els dits convenis.

En les taules de concertació social —i això el senyor Ignasi Riera i els altres diputats d'aquesta Cambra ho sabem prou bé—, sindicats, organitzacions patronals, els membres dels diferents departaments del nostre Govern que hi han participat, el tema de la formació professional i, concretament, la formació professional ocupacional, han tingut a bastament interès en les negociacions i en els pactes ja elaborats, i té ja unes bones definicions i una millor esperança. El mateix Departament de Treball ha proposat que en la Comissió de Formació Ocupacional del Consell de Treball hi hagi representat el Departament d'Ensenyament i el Departament de Benestar Social, i també, lògicament, sindicats i organitzacions patronals que estan afectats pel tema de formació ocupacional. És per això que proposem aquesta esmena al punt 3, i en la mateixa línia de presentació d'aquesta esmena al punt 3, diríem que en el punt 2 de la Moció de l'Il·lustre Diputat d'Iniciativa per Catalunya, no li podrem donar el nostre vot favorable, ja que creiem que, en aquest moment, si aconseguíssim el traspàs de l'INEM per a Catalunya, la nostra Administració tindria una única —i només dependent de Catalunya— manera de encarrilar i de resoldre la qüestió de la formació professional quant a ensenyament, la formació ocupacional quant a dependència del Departament de Treball.

És per tot això que anunciem, doncs, que votariem no favorablement aquest punt 2, i si, tal com ja ha anunciat el presentant de la Moció, en el punt 1 és acceptada la nostra esmena, doncs, ens felicitem tots plegats d'aquesta qüestió, i la votarem favorablement, i també la tercera, que esperem que la seva reflexió el porti cap a acostar-se a les nostres posicions.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Jané.

Pel Grup Socialista, i per defensar l'esmena d'aquest Grup, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Guitart.

El Sr. GUITART I DOMÈNECH: Gràcies, senyor President. Jo vaig tenir la sort d'escoltar l'Il·lustre Diputat senyor Ignasi Riera quan va formular la interpellació, i avui, quan ha presentat la seva Moció, i efectivament això m'estalvia d'esplaiar-me en els arguments que podria adduir per manifestar el nostre vot favorable a aquesta Moció, i per defensar l'esmena que nosaltres introduïm. Dic que m'estalvio aquestes paraules perquè compartim l'esperit, la lletra i les paraules de l'Il·lustre Diputat senyor Riera.

En qualsevol cas, la nostra esmena entenem que no és una esmena contradictòria amb el text de la Moció —no podia ser d'altra manera, per altra banda—, sinó que, d'alguna manera,

l'entenem implícita. Entenem que, quan es demana un conveni de col·laboració en matèria de formació professional ocupacional i es parla de les administracions actuants, de totes les administracions actuants, de cap manera es pot pensar que els municipis en queden al marge, i, per tant, entenem que, implícitament, en l'esperit de la Moció, aquesta esmena que nosaltres materialitzem, ja hi és, però ens agradaria més que hi figurés de la manera que nosaltres diem. Per què? Perquè és evident, des del nostre punt de vista, que la formació ocupacional, crec que no exagero si dic que és la Ventafocs de l'ensenyament, és una formació que va íntimament relacionada amb el mercat de treball, amb l'estructura del mercat de treball, i, per tant, totes les institucions que hi tenen a veure, les que hi estan més a prop, han d'estar, d'alguna manera representades en aquest organisme que ha de dir alguna cosa entorn de la formació professional ocupacional.

És per aquesta raó, senyor President, que nosaltres presentem aquesta esmena d'addició, per tal que els municipis formin part, diguem, en aquesta mesa de col·laboració en matèria de formació professional ocupacional.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Guitart. Ara poden intervenir els grups que no han presentat esmenes. L'Agrupació parlamentària del CDS? *(Pausa.)* Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Martín i Toribio.

El Sr. MARTÍN: Honorable President, il·lustres senyores diputades, il·lustres senyors diputats, ens trobem actualment en un moment de profunda modificació de les estructures docents del país en tots els àmbits. En aquest moment existeix la coincidència generalitzada de les deficiències del model educatiu actual; importantíssimes deficiències i disfuncions han portat l'Administració a prendre, entre altres mesures, una reforma...

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. MARTÍN: Deia que importantíssimes deficiències i disfuncions han portat l'Administració a prendre, entre altres mesures, una reforma per tal d'adequar el sistema educatiu, entre altres raons, per canvis de tipus polític, sociològic i econòmic que s'han produït en l'Estat espanyol des de la promulgació de la Llei General d'Educació de 1970.

Els il·lustres diputats i diputades coincidiran amb mi que aquesta necessitat inajornable de corregir els múltiples desajustaments del nostre sistema educatiu s'avalua contundentment per les elevades taxes de fracàs escolar, especialment en la formació professional reglada, que han portat a una infravaloració social d'aquesta. Estem tots convençuts que el factor principal d'aquesta infravaloració el constitueix la desigualtat en l'accés per part de l'alumnat, induït per la doble titulació que es dona al final de l'EGB. No se'ns escapa l'existència d'unes altres raons, causa també del fracàs escolar en la formació professional, i fóra bo estudiar profundament aquest tema per tal de poder-les evitar en el desenvolupament futur de la propera llei, denominada LOGSE.

El sistema educatiu de formació professional espanyol és molt rígid, està desfasat de la realitat, no prepara per realitzar tasques productives concretes en el món del treball, i és per això que cal que es produïxi una transformació total en la seva estructura que faci que la formació professional sigui atractiva per als nostres joves, i pugui així jugar un paper preponderant en el futur que les expectatives d'Europa ens prometen, tant en

el desenvolupament científic com en el tecnològic.

En aquest rol, un institut català de la formació professional de caràcter interdepartamental ha de jugar o pot jugar un paper important. És per això que el CDS està d'acord amb el punt 2 de la Moció avui a debat.

Si, a més a més d'això, el que pretenem és plantejar-nos de donar solucions a tots els problemes de la FP, cal considerar tots els elements que intervenen en el sistema, per la qual cosa caldrà arbitrar la millor forma de connectar i interrelacionar tots els agents que hi intervenen, i també les institucions, és a dir, administracions públiques i organitzacions empresarials i sindicals, de manera que desenvolupin i articulin un marc on es programin les accions formatives i «optimitzin» els recursos, que, naturalment, sempre estaran per sota dels desitjables.

Donat que cap tram del sistema educatiu no està tan necessitat com la FP, i considerant que els diferents punts d'aquesta Moció, en conjunt, són positius i condueixen a millorar-la, anuncio el vot favorable de l'Agrupació parlamentària del CDS a aquesta Moció en tots els seus punts. També he de dir que ens agrada la proposta número 1, presentada pel Grup del Govern, i fem un crit aquí perquè sigui acceptada.

Moltes gràcies, Honorable President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Martín. L'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana vol intervenir? *(Pausa.)* Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Pueyo.

El Sr. PUEYO: Gràcies, senyor President. Des de l'escó i molt breument, únicament per agrair al senyor Riera la manera com ha tractat aquest tema, l'interès que hi ha manifestat, per anunciar el nostre vot favorable, tant en el cas que el senyor Riera accepti les esmenes proposades com en el cas que decideixi mantenir el text originalment presentat.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Pueyo. Pel Grup parlamentari Mixt, té la paraula l'Illustre Diputat senyor Casanovas.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. Senyories, nosaltres ens hem llegit amb molta atenció i hem estudiat la Moció que ha presentat el senyor Riera aquí a la nostra consideració, i no cal dir que la votarem favorablement. Però la trobem curta, en molts aspectes, i donat que ara hem entrat en un moment de tranquil·litat, una mena de sopor vespertina en aquesta Cambra, els voldria fer unes quantes reflexions per a les quals, doncs, explicarem...

El Sr. PRESIDENT: No ho dirà pel silenci, això, eh?

El Sr. CASANOVAS: No, no, pel silenci, no; és un sopor però sense silenci. Donaré unes quantes reflexions de per què nosaltres votem favorablement això i de per què la trobem curta.

Primerament, l'estudi exhaustiu que ens proposa la Moció sobre el fracàs escolar a la formació professional reglada, al nostre criteri, a criteri d'Esquerra Catalana, hauria d'ampliar-se indicant quines mesures es pensa aplicar per lluitar eficaçment i superar aquest fracàs, perquè constatar el fracàs creiem que no n'hi ha prou. Convé tenir molt present que fins i tot el sistema dual de formació professional —instaurat, per exemple, a la República Federal Alemanya—, notablement esmentat, com va recordar ja el senyor Riera l'altre dia, pel Molt Honorable President senyor Pujol, no és, de cap manera, una panacea sen-

se problemes. Voldria recordar una frase, simplement, d'un especialista alemany en formació professional, el senyor Hans Werner Franz en el curs d'estiu de la Universitat del País Basc, a Donostia, ara farà un parell d'anys, quan deia: «Aquesta situació tan extremament problemàtica de les places de formació professional a la República Federal Alemanya ha alarmat també, com és natural, tant el Govern federal com els governs dels *Länder*, i, per això realitza tota una àmplia gamma de mesures a favor de la formació professional».

I, parlant de fracassos, voldria insistir que, en primer lloc, cal lluitar de valent per superar el fracàs, no en la formació professional, sinó de la mateixa formació professional, totalment inadequada a les necessitats i les realitats actuals. La importància dels reptes associats a la formació professional, que com ja ha citat aquí el senyor Guitart abans —en paraules també del mateix Conseller d'Ensenyament, el senyor Laporte, el passat dia 29 de març—, continua essent la Ventafocs del sistema escolar, imposen, obliguen a dedicar tots els esforços que calgui per superar aquests obstacles socials.

Pel que fa al segon punt, referent a la creació d'un Institut Català de la Formació Professional, de caràcter interdepartamental, hi estem d'acord, però pensem que tot i que ha de ser un avenç important en l'estudi de la problemàtica de la formació professional i la planificació i posada en marxa de mesures adequades, cal o caldria paral·lelament constituir un òrgan de debat, de treball, on, a més de ser-hi present el Govern, l'Administració, hi puguin també fer arribar els seus criteris els agents socials, les organitzacions empresarials i sindicals, totes les que tinguin representació en els centres i organismes específics de formació professional, i també les associacions de pares.

Per altra banda, pensem que tant l'Institut Català de la Formació Professional com l'òrgan de debat i treball haurien d'estructurar-se de forma descentralitzada, essent imprescindible la participació dels municipis —com molt bé deia el senyor Guitart abans— i consells comarcals, nivell on es poden detectar i identificar més fàcilment les necessitats reals i les mancances conseqüents.

En el tercer punt, per acabar —i respecte al conveni de col·laboració que la Moció insta a establir—, voldríem insistir en la necessària participació, com a mínim, al nivell d'aportació de criteris i de debat de totes les organitzacions empresarials, també, i sindicals, amb representació en el sector de formació professional, així com també dels pares. Com a exemple a esmentar d'aquesta descentralització —que no l'inventem—, voldríem referir-nos als Kontakt Zentrum Oberschicht Arbeit, o sigui, centres de contacte d'educació d'empresa, creats pel Ministeri d'Educació i Ciències i el Ministeri d'Afers Socials i de l'Ocupació a les dotze províncies holandeses; cada KZOA té un consell d'administració, on són representats els interlocutors socials, les institucions educatives, els organismes que aporten els seu suport —com, per exemple, les cambres de comerç i el Govern provincial—; cada KZOA ha elaborat el seu propi programa en funció de les necessitats i dels recursos locals; tots, però, intervenen en els tres terrenys principals: informació escola-empresa, millorament dels dispositius de formació i coordinació de l'orientació.

I, finalment, per acabar, voldria expressar un desig, i és que, en parlar de formació professional, els estrictes criteris de professió, de treball, de coneixements tècnics i professionals orien-

tats a les necessitats productives, caldria no oblidar, tenir molt present l'aspecte de la formació humana també d'aquests alumnes, en la perspectiva de la formació contínua.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Casanovas. Pel Grup parlamentari Popular, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, moltes gràcies, senyor President. El nostre Grup es voldria afegir a la resta de grups que han assenyalat l'oportunitat de, una vegada més, cridar l'atenció sobre aquesta assignatura pendent del nostre sistema educatiu, aquesta assignatura pendent que, fins que no l'aprovem, doncs la competitivitat del nostre sistema productiu es veurà greument perjudicada davant dels esdeveniments que ens vénen a sobre.

Malauradament, no sembla que estiguem fent tot el que caldria, i, avui mateix, que hem estat debatent el Pressupost, s'ha vist com un pressupost on no hi ha autèntiques prioritats, tampoc aquesta era una prioritat, i això no quedava..., aquesta absoluta necessitat d'aprovar aquesta assignatura pendent, no quedava reflectit en el pressupost.

La seva Moció, senyor Riera, té tres punts. El nostre Grup votarà favorablement el primer punt, amb l'esmena de la majoria, si vostè l'accepta, perquè nosaltres estem d'acord que, tal com està redactada ara, és massa restrictiva, perquè el fracàs escolar a la formació professional reglada és un problema que se situa dintre d'una problemàtica molt general: per exemple, hauríem de parlar del fracàs escolar a EGB, per començar a entendre per què es produeix el fracàs escolar a la formació professional reglada. Per tant, nosaltres ens afegiríem, votariem favorablement aquest punt, amb l'esmena de la majoria.

El segon punt ens genera certs dubtes, perquè tot el que sigui crear nous organismes i nous ens de l'Administració, en una administració tan fortament burocratitzada, i carregada moltes vegades d'organismes que no se sap ben bé què fan, això genera en nosaltres certs dubtes. Ara ja existeix l'Institut Català de Noves Professions, a les taules de concertació es fan accions en el sentit que vostè assenyalava...; per tant, abans de crear un nou ens, aquests dubtes a nosaltres ens faran abstenir-nos en aquest segon punt.

I, quant al tercer punt, tot i compartint el seu esperit, creiem que això es fa de manera contínua en el Consell de Treball, on estan representats tots aquests organismes que vostè assenyalava, ara s'hi afegiran Ensenyament i Benestar Social, també de manera permanent...; per tant, aquest conveni que vostè vol establir de manera fixa, el nostre punt de vista seria que, més aviat, el Consell de Treball ha d'establir una acció continuada en el sentit que vostè desitja, i que nosaltres també desitgem. Per tant, no tenim la seguretat que aquest conveni sigui precisament l'instrument; creiem que en el si del Consell de Treball s'ha de fer una acció permanent de col·laboració que aconsegueixi els fins que vostè proposa i que nosaltres compartim. Per tant, també aquí ens abstindríem, i —repeteixo i resumeixo— votariem favorablement el primer punt i ens abstindríem en el segon i el tercer.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras. Per pronunciar-se sobre les esmenes, té la paraula l'interpellant, l'Il·lustre senyor Riera.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí. Gràcies, senyor President. Per posicionar-me sobre les tres esmenes i només sobre això. De tota manera, sense poder obviar a l'agraïment profund dels senyors Jaume Jené, Xavier Guitart, Joan Martín Toribio, Miquel Pueyo, Marçal Casanovas i Aleix Vidal-Quadras, per les seves reflexions, referències i matisos sobre el tema, que crec que els honora i que explica l'interès que sempre han mostrat per la formació professional.

Ja he anunciat abans que acceptàriem l'esmena primera, presentada per Convergència i Unió, perquè crec que eixampla la proposta d'aquest estudi exhaustiu sobre la situació de la Formació Professional. Per tant, quedaria així: «Elaborar al llarg dels cursos 1989-1990 i 1990-1991 un estudi exhaustiu sobre la situació acadèmica dels estudiants de formació professional reglada». Aquest seria el punt que, amb l'esmena, quedaria proposat com a punt número 1 de la Moció. Coratge i mans a l'obra, perquè no serà gens fàcil elaborar en aquest temps aquest estudi exhaustiu sobre la formació professional.

També, òbviament, sí a l'esmena socialista, que vol afegir la paraula «municipis». Sempre és bo reblar el clau, i més ara, que un té la impressió que és important reivindicar el paper dels municipis en el tema dels ajuntaments, i més encara en el context de la formació professional, perquè, com veurem en l'estudi del Mapa Escolar, es veurà que, si en algun moment els municipis poden aportar dades fonamentals per a l'elaboració del Mapa Escolar, serà precisament en el tema de la formació professional. Per tant, sí a l'acceptació d'aquesta esmena.

Quant a l'esmena del Grup de Convergència i Unió, creiem que és una esmena que nosaltres aprovaríem en un altre context —i, si ens proposen..., fan una proposició no de llei sobre aquest punt, compti, senyor Jané, amb el nostre vot favorable—, però ens sembla que no en aquest punt, i diré per què. Quan nosaltres proposàvem establir un conveni de col·laboració en matèria d'ensenyament ocupacional de totes les administracions actuant, si haguéssim considerat que el Consell de Treball s'ocupa cada vegada més de la formació professional, i ja és a la base d'aquest conveni, hauríem acceptat absolutament dir que el Consell de Treball fes aquesta feina; ens sembla que encara no ho és del tot, i aleshores ens sembla que en aquests moments plantejar, dir «bé, aquest tema, el deixarem per quan

tinguem ja fetes les transferències de l'INEM», no ens sembla que respongui a la urgència i al pragmatisme polític que aquesta situació planteja. Dit d'una altra manera: nosaltres, sempre hem estat favorables —i ho continuem essent— a la transferència de l'INEM a la Generalitat de Catalunya —ho hem dit sempre i ho tornem a dir; fins i tot en el text de la Moció, després de la paraula «INEM», posem «mentre aquest no sigui transferit a la Generalitat de Catalunya», o sigui que queda ben clara la nostra opció política—, però, mentre això no passi —que no sabem si serà demà passat o serà d'aquí a uns quants quinquennis—, voldríem que no es deixés de fer aquest treball de coordinació que s'està fent de formació professional, i no creiem que això sigui retardar la transferència de l'INEM, sinó que, senzillament, en aquests moments diem que, mentre aquesta transferència no sigui feta, nosaltres plantegem que ja hi hagi coordinació entre tots els qui actuen en formació professional ocupacional.

Per tant —resumint, senyor President—, acceptem la primera moció del Grup de Convergència i Unió, acceptem la segona moció del Grup Socialista, i no acceptàriem la tercera moció —que és la segona presentada pel Grup de Convergència i Unió.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera.

Passem a la votació. Entenc que s'han de fer dues votacions: el primer punt i, després, el segon i el tercer. És així? *(Pausa.)* No? Els tres, separats? *(L'I. Sr. Vidal-Quadras s'adreça a la Presidència de l'escó estant.)* Ha dit que es volia abstenir dels dos... Ha canviat d'opinió? És igual. Bé, bé, doncs, separatament. *(Pausa.)* Ha dit segon i tercer, que s'abstindrien; per consegüent, fem un sol vot, segon i tercer, eh?

Vots a favor del primer punt de la Moció.

Aquest primer punt ha quedat aprovat per unanimitat.

Es voten a continuació el segon i el tercer punts.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

El segon i tercer punts de la Moció han estat rebutjats per 25 vots a favor, 50 en contra i 2 abstencions.

Fins demà al matí, a dos quarts d'onze, se suspèn la sessió.

(Són les vuit del vespre i vuit minuts.)

